

**ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΝ
ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ**

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1953 - 1956

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΤΟΥ

ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΥ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

1953 - 1956

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
I ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ	3
II ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ	6
III ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΥ	7
IV ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ	7
V ΕΡΓΑΣΙΑΙ	8
 A. Τμῆμα Φυτοπαθολογίας.	
1. Διάγνωσις ἀσθενειῶν καὶ παροχὴ δδηγιῶν	8
2. Φυτοπαθολογικοὶ ἔλεγχοι	24
3. Δοκιμαὶ Γεωργικῶν Φαρμάκων	32
4. Μελέτη φυτοπαθολογικῶν προβλημάτων μακρᾶς πνοῆς	32
5. Ἐπιστημονικὰ ἔργασίαι	34
6. Περιοδεῖαι	56
 B. Τμῆμα Ἐντομολογίας καὶ Γεωργικῆς Ζφολογίας.	
1. Διαγνώσεις καὶ παροχὴ δδηγιῶν	58
2. Μελέτη προβλημάτων Γεωργικῆς Ἐντομολογίας καὶ Ζφολογίας μακρᾶς πνοῆς	65
3. Πειραματικὰ καταπολεμήσεις	88
4. Ἐπιστημονικὰ ἔργασίαι	91
5. Περιοδεῖαι	98
 C. Τμῆμα Φυτοφαρμακευτικῆς.	
1. Ἐλεγχος Γεωργικῶν Φαρμάκων	95
2. Προσδιορισμὸς ὑπολειμμάτων γεωργικῶν φαρμάκων	104
 VI ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ	
	111

I. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἰνστιτούτου ἦτο τὴν
1ην Δεκεμβρίου 1956, τὸ ἔξῆς:

A. Διεύθυνσις τοῦ Ἰνστιτούτου

Διευθυντής : —

Ἀναπληρωτὴς Διευθυντοῦ : —

B. Τμῆμα Φυτοπαθολογίας

Διευθυντής : Καθηγητὴς I. A. Σαρεγιάννης

Υποδιευθυντής : Υφηγητὴς Σ. Δ. Δημητριάδης

α) Ἐργαστήριον Μυκητολογίας

Διευθυντής : Καθηγητὴς I. A. Σαρεγιάννης

Βοηθός : Α. I. Παπαϊωάννου

β) Ἐργαστήριον Βακτηριολογίας : —

γ) Ἐργαστήριον Ιολογίας

Διευθυντής : Δ. Γ. Ζάχος

δ) Ἐργαστήριον μὴ Παρασιτικῶν Ασθενειῶν

Διευθυντής : Υφηγητὴς Σ. Δ. Δημητριάδης

Δόκιμος βοηθός : Π. Θ. Κωνσταντίνου

Γ. Τμῆμα Ἐντομολογίας καὶ Γεωργικῆς Ζωολογίας

Διευθυντής : —

Υποδιευθυντής : K. B. Κόρτζας

α) Ἐργαστήριον Συστηματικῆς

Διευθυντής : K. B. Κόρτζας

β) Ἐργαστήριον Βιολογίας καὶ Καταπολεμήσεων

Διευθυντής : K. B. Κόρτζας

γ) Ἐργαστήριον Γεωργικῆς Ζωολογίας καὶ Νηματωδῶν

Δόκιμος βοηθός: A. X. Τριανταφύλλου

δ) Ἐργαστήριον Ἐλαίας

Διευθυντής : K. Δ. Πελεκάσης

Δ. Τμῆμα Φυτοφαρμακευτικῆς

Διευθυντής : —

α) Ἐργαστήριον Χημικὸν

Βοηθός : Δις Δ. N. Ρουσσοπούλου

Δόκιμοι Βοηθοί: Κα A. Σ. Τσουκαλᾶ

Κα E. Πετρῆ - Κουλουτπάνη

β) Ἐργαστήριον Βιολογικὸν

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ 1952 ΜΕΧΡΙ ΙΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956

Τὴν 24^{ην} Μαρτίου 1953 ὁ κ. Δ. Ζάχος ὀνομάσθη Ἐπιμελητὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Μυκητολογίας. Οὗτος τυχὼν ὑποτροφίας τοῦ I. K. Y. καὶ ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας ἀνεχώρησεν εἰς Γαλλίαν τὴν 1^{ην} Μαΐου τοῦ 1953 δι' εύρυτέρας σπουδὰς.

Τὴν 1^{ην} Ιουνίου 1953 ἀπεσπάσθη εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον ὁ Γεωπόνος τοῦ A. S. O. κ. Γεώργιος Παπαθανασίου ἵνα ἐργασθῇ παρὰ τῷ Καθηγητῇ κ. I. A. Σαρεγιάννη εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα πειράματα ἐπὶ τοῦ μολυσματικοῦ ἐκφυλισμοῦ τῆς ἀμπέλου. Οὗτος εἰργάσθη μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὅπότε ἀπεχώρησεν ἀρθείσης τῆς ἀποσπάσεώς του.

Τὴν 1ην Ἰουλίου 1953 προσελήφθησαν εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον ἡ Κα. Α. Τσουκαλᾶ καὶ ἡ Δικ. Ε. Κουλουτπάνη, Χημικοί, ὡς Δόκιμοι Βοηθοὶ τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Τμήματος Φυτοφαρμακευτικῆς.

Τὴν 6ην Ἰουλίου 1953 προσελήφθη εἰς τὸ Ἐργαστήριον μὴ Παρασιτικῶν Ἀσθενειῶν τοῦ Τμήματος Φυτοπαθολογίας ὁ κ. Π. Θ. Κωνσταντίνου ὡς Δόκιμος Βοηθός.

Ἄπο 1ης Ιανουαρίου 1954 κατόπιν τῆς νέας διαρθρώσεως τοῦ Ἰνστιτοῦτον ὁ Καθηγητὴς κ. Ι. Α. Σαρεγιάννης ὡνομάσθη Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος Φυτοπαθολογίας καὶ Διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Μυκητολογίας. Ὁ κ. Α. Ἀγιουστάντης ὡνομάσθη Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος Ἐντομολογίας καὶ Γεωργικῆς Ζφοιλογίας καὶ προσωρινῶς Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος Φυτοφαρμακευτικῆς. Ὁ κ. Σ. Δ. Δημητριάδης ὡνομάσθη Ὑποδιευθυντὴς τοῦ Τμήματος Φυτοπαθολογίας καὶ Διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου μὴ Παρασιτικῶν Ἀσθενειῶν. Ὁ κ. Κ. Κόρτζας ὡνομάσθη Ὑποδιευθυντὴς τοῦ Τμήματος Ἐντομολογίας καὶ Γεωργικῆς Ζφοιλογίας καὶ Διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Συστηματικῆς καὶ τοῦ Ἐργαστηρίου Βιολογίας καὶ Καταπολεμήσεων. Ὁ κ. Δ. Ζάχος ὡνομάσθη Διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Ιολογίας. Ὁ κ. Κ. Πελεκάσης ὡνομάσθη Διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Ἐλαίας, ὁ κ. Α. Παπαϊωάννου ὡνομάσθη Βοηθός Ἐργαστηρίου Μυκητολογίας καὶ οἱ κ. κ. Π. Μουρίκης καὶ Λ. Τσάκιας Δόκιμοι Βοηθοὶ τοῦ Ἐργαστηρίου Ἐλαίας.

Τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1954 ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον, ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὁ κ. Α. Τριανταφύλλου καὶ ἀνέλαβεν ἐκ νέου ὑπηρεσίαν ὡς Δόκιμος Βοηθός τοῦ Ἐργαστηρίου Γεωργικῆς Ζφοιλογίας καὶ Νηματωδῶν.

Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1954 ἐπανῆλθεν ἔξ ‘Ελβετίας ὅπου εὑρίσκετο πρός μετεκπαίδευσιν ὁ κ. Κ. Κόρτζας.

Τὴν 21ην Μαρτίου 1955, ὁ Καθηγητὴς κ. Ι. Α. Σαρεγιάννης ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτοῦτον καὶ ἀπεγώρησεν δριστικῶς τῆς Διευθύνσεως τὸν Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, παραμένων ὡς Διευθυντὴς τοῦ

Τμήματος Φυτοπαθολογίας και Διευθυντής του Έργαστηρίου Μυκητολογίας.

Τὴν 25^{ην} Ιουνίου 1955 ὁ κ. Ἐ. Αγιουτάντης ἀπεχώρησε τοῦ Ἰνστιτούτου ἐπανελθὼν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Φυτοπαθολογίας τοῦ Υπουργείου Γεωργίας.

Τὴν 1^{ην} Ιουλίου 1955 ἀπεχώρησαν τοῦ Ἰνστιτούτου οἱ κ. κ. Π. Μουρίκης και Λ. Τσάκας.

Τὴν 1^{ην} Σεπτεμβρίου 1955 ἐπανῆλθεν ἐκ Γαλλίας ὁ κ. Δ. Ζάχος και ἀνέλαβεν ἐκ νέου τὰ καθήκοντά του εἰς τὸ Ἰνστιτούτον.

Τὴν 4^{ην} Ιανουαρίου 1956 ὁ κ. Κ. Πελεκάσης, τυχῶν ὑπότροφίας τοῦ I. K. Y. και ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας, ἀνεχώρησε δι' εὐρυτέρας σπουδὰς εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἐγγραφεὶς εἰς τὴν Ἐντομολογικὴν Σχολὴν τοῦ ἐν Berkeley Πανεπιστημίου τῆς Καλιφορνίας.

Βοηθητικὸν Προσωπικὸν Έργαστηρίων

Κατόπιν τῆς ἀπὸ 1^{ης} Ιανουαρίου 1955 στρατεύσεως τοῦ ἀπὸ 15 Ὁκτωβρίου 1950 προσληφθέντος Παρασκευαστοῦ τοῦ Τμήματος Φυτοπαθολογίας κ. Α. Καραδήμα, ἀντικατέστησε τοῦτον ὡς ἡμερομίσθιος ὁ κ. Κ. Παπαθανασίου ἀπὸ 1^{ης} Ιανουαρίου 1955.

Τὴν 2^{αν} Ιουνίου 1954 προσελήφθη ὡς Παρασκευάστρια τοῦ Χημικοῦ Έργαστηρίου τοῦ Τμήματος Φυτοφαρμακευτικῆς ἡ Δική Μαρία Καράμπελα.

II. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

Τὴν 1^{ην} Ιανουαρίου 1954 ὀνομάσθησαν ἡ Δική Ολγα Βίμπλη Γραμματεὺς τοῦ Ἰνστιτούτου και ὁ κ. Στ. Λούκας Προϊστάμενος τοῦ Λογιστηρίου.

Τὴν 15^{ην} Μαρτίου 1954 ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ Ἰνστιτούτου ὡς ἀποθηκάριος ἐργαζόμενος κ. Α. Ψημίτης.

Τὴν 16^{ην} Μαρτίου 1954 προσελήφθη ὡς Βοηθὸς Λογιστοῦ ὁ κ. Χρ. Γρίβας δστις και εἰσηγάσθη μέχρι τῆς 12^{ης} Μαΐου 1956.

Τοῦτον ἀντικατέστησεν ἡ Δἰς Αἰκ. Φίλη προσληφθεῖσα ὡς ἡμερομίσθιος ἀπὸ τῆς 26ης Ἀπριλίου 1956.

III. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Τὴν 9ην Νοεμβρίου 1953 προσελήφθη ὡς Βιβλιοθηκάριος ἡ κ. Μ. Καψάλη ἡ ὁποία καὶ ἔργαζεται μέχρι σήμερον.

Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Μουσείου δὲν ὑπάρχει ἴδιον προσωπικόν.

IV. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Ἄπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1954 ἐτέθησαν ἐν Ισχύi τὸ Καταστατικὸν καὶ ὁ Ὁργανισμὸς τοῦ Ἰνστιτούτου.

Βάσει τοῦ ἐν λόγῳ Ὁργανισμοῦ ἐπῆλθον αἱ ἔξης μεταβολαὶ εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ Ἰδρύματος:

Τὸ μέχρι τοῦδε Ἐργαστήριον Φυτοπαθολογίας ὀνομάζεται Τμῆμα Φυτοπαθολογίας περιλαμβάνον τέσσαρα Ἐργαστήρια: Μυκητολογίας, Βακτηριολογίας, Ίολογίας καὶ Μὴ Παρασιτικῶν Ἀσθενειῶν.

Τὸ Ἐργαστήριον Ἐντομολογίας καὶ Γεωργικῆς Ζῳολογίας ὀνομάζεται Τμῆμα Ἐντομολογίας καὶ Γεωργικῆς Ζῳολογίας περιλαμβάνον τέσσαρα Ἐργαστήρια: Συστηματικῆς, Βιολογίας καὶ Καταπολεμήσεων, Γεωργικῆς Ζῳολογίας καὶ Νηματωδῶν, καὶ Ἐλαίας.

Τὸ μέχρι τοῦδε Ἐργαστήριον Φυτοφαρμακευτικῆς ὀνομάζεται Τμῆμα Φυτοφαρμακευτικῆς περιλαμβάνον δύο Ἐργαστήρια: Χημικὸν καὶ Βιολογικόν.

Εἰς ἕκαστον τῶν ὡς ἀναφερομένων Τμημάτων προβλέπεται θέσις Διευθυντοῦ καὶ Ὅποδιευθυντοῦ, εἰς ἕκαστον δὲ Ἐργαστήριον προβλέπεται θέσις Διευθυντοῦ, Ἐπιμελητοῦ, Βοηθοῦ καὶ δύο Δοκίμων Βοηθῶν.

Τὸ Ἰνστιτούτον κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἐκθέσει ταύτῃ ἀναφερομένην χρονικὴν περίοδον ἐπλουτίσθη διὰ διαφόρων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων, βιβλίων καὶ περιοδικῶν.

V. ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Α. ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΔΙΑΓΝΩΣΕΙΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΟΔΗΓΙΩΝ

Αἱ διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν αἰτίων τῶν ἀσθενειῶν συντελεσθεῖσαι ἐργασίαι καὶ διὰ τὰ ἐναντίον αὐτῶν μέτρα χορηγηθεῖσαι δόδηγίαι εἶναι:

Διὰ *Actinomyces scabies* (Thax.) Güssow ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Νυμφαῖον Φλωρίνης τὴν 29.9.53 καὶ εἰς Πύργον Μονοφατσίου Κρήτης τὴν 29.10.53.

- » 'Αδρομυκώσεις ἐπὶ φυτῶν Μελιτέανας καὶ Πιπεριᾶς εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 27.7.53 καὶ ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Κάλαμον Ἀττικῆς τὴν 9.8.55, εἰς Μαραθῶνα Ἀττικῆς τὴν 9.8.55 καὶ εἰς Ἀμαρούσιον Ἀττικῆς τὴν 17.8.56.
- » *Alternaria solani* (Ell. et Mart.) Jones et Grout ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 27.7.53.
- » *Alternaria* sp. ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Κωπαΐδα τὴν 19.9.55.
- » 'Ανθόρροιαν ἐπὶ δένδρων Ἀμυγδαλῆς λόγῳ φυσιολογικῶν αἰτίων εἰς Ζαβέρδαν Ἀκαρνανίας τὴν 11.2.55 καὶ ἐπὶ Ἐλαιοδένδρων λόγῳ φυσιολογικῶν αἰτίων εἰς Εύβοιαν τὴν 29.4.53 καὶ εἰς Ἀράχωβαν Βοιωτίας τὴν 2.6.53.
- » 'Αρδεύσεις μὴ κανονικὰς ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Θήβας Βοιωτίας τὴν 15.10.54, ἐπὶ δένδρων Πορτοκαλέας εἰς Ἀγιον Ἀνδρέαν Κυνουρίας τὴν 5.11.54, ἐπὶ καρπῶν Τομάτας εἰς Νάουσαν τὴν 25.8.53, εἰς Ιεράπετραν τὴν 18.6.56 καὶ εἰς Κουνουπίτσα Τροιζηνίας τὴν 18.6.56.
- » *Armillaria mellea* (Vahl.) Quelet ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Γρεβενά τὴν 27.3.53, εἰς Μεσενικόλα Καρδίτσης τὴν 31.7.54 καὶ εἰς Νεστόριον Καστορίας τὴν 24.10.56, ἐπὶ Μηλέας εἰς Ὁροπέδιον Λασηθίου τὴν 16.12.56 καὶ ἐπὶ φυτῶν *Rhamnus* εἰς Κηφισιάν τὴν 16.11.56 καὶ 22.12.56.
- » *Ascochyta gossypii* Syd. ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Ἐπανωμήν Χαλκιδικῆς τὴν 15.7.53.

- Διὰ Ascochyta hortorum (Speg.) Smith ἐπὶ φυτῶν Κυνάρας εἰς Τριφυλίαν τὴν 3.2.54.
- » Ascochyta pisi Lib. ἐπὶ φυτῶν Κυάμων εἰς Ἀνάβυσσον τὴν 31.3.53 καὶ εἰς Ἀττικὴν τὴν 18.1.54 καὶ ἐπὶ φυτῶν Πίσου εἰς Κορωπί, Μαρκόπουλον, Καλύβια καὶ Ἀνάβυσσον Ἀττικῆς τὴν 31.3.53.
- » Ascochyta rabiei (Pass.) Labr. ἐπὶ Ἐρεβίνθων εἰς Γρεβενὰ τὴν 18.7.53.
- » Ascochyta sp. ἐπὶ Βίκου εἰς N. Μουδανιὰ Χαλκιδικῆς τὴν 15.3.55, ἐπὶ Κυάμων εἰς Σαμπάριζα Ἀργολίδος τὴν 1.3.54 καὶ εἰς Ἀσπρόπυργον Ἀττικῆς τὴν 12.2.55, ἐπὶ φυτῶν Λουπίνου εἰς Γόρτυνα Κρήτης τὴν 9.2.53, ἐπὶ φυτῶν Μηδικῆς εἰς Σουφλί τὴν 7.5.53 καὶ ἐπὶ φυτῶν Φακῆς εἰς περιφέρειαν Ἰωαννίνων τὴν 26.5.56.
- » Ἀσθνείας ὄφειλομένας εἰς φυσιολογικὰ αἴτια ἐπὶ καρπῶν Ἀπιδέας εἰς Πειραιᾶ τὴν 2.12.54, ἐπὶ Γεωμήλων εἰς Ἀθήνας τὴν 15.11.55, ἐπὶ κλάδων Μανδαρινέας εἰς Πόρον τὴν 9.8.55, ἐπὶ καρπῶν Μηλέας εἰς δείγματα ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπ. Γεωργίας τὴν 28.9.54 καὶ ἐπὶ καρπῶν Τομάτας εἰς Πόρον τὴν 10.6.55, εἰς Ἱεράπετραν τὴν 18.6.56 καὶ εἰς Κάτω Μάνα Σύρου τὴν 12.7.56.
- » Aspergillus niger Van. Tiegh. ἐπὶ καρύων Βάμβακος εἰς Μοναστηράκιον Βονίτσης τὴν 26.9.53, ἐπὶ βιλβῶν Κρομμύων εἰς Γαύρειον Ἀνδρου τὴν 16.3.53, ἐπὶ σύκων εἰς Σκάλαν Λακωνίας τὴν 17.10.53.
- » Ἀσφυξίαν οιζῶν ἐπὶ φυτῶν Ὁρύζης εἰς Μαραθῶνα Ἀττικῆς τὴν 2.3.53.
- » Bacterium carotovorum (L. R. Jones) Lehman and Neuman [Pectobacterium carotovorum (Jones) Waldee], ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Θήβας τὴν 26.8.53 καὶ εἰς Καλλονὴ Λέσβου τὴν 13.1.55.
- » Bacterium (Erwinia) tumefaciens Smith and Townsend, ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Ναύπλιον τὴν 8.4.53 καὶ εἰς Γρεβενὰ τὴν

31.7.56, ἐπὶ Κερασέας εἰς Φιλοθέην Ἀττικῆς τὴν 12.7.56, ἐπὶ Μηλέας εἰς Ἀγιά Βόλου τὴν 6.8.53 καὶ εἰς Μαυρολιθάρι Οίτης τὴν 24.8.54 καὶ ἐπὶ διαφόρων ὀπωροφόρων εἰς Ευλόκαστρον Κορινθίας τὴν 31.12.55 καὶ εἰς Φιλοθέην Ἀττικῆς τὴν 18.6.56.

- Διὰ Βακτριακὰς σήψεις ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Πόρον τὴν 3.2.55 καὶ εἰς Νάξον τὴν 3.2.55 καὶ 18.6.56, ἐπὶ βολβῶν Κρομμύων εἰς Μουζάκιον Καρδίτσης τὴν 16.3.53.
- » Bitter pit ἐπὶ καρπῶν Μηλέας εἰς Λαγκαδᾶ Θεσσαλονίκης τὴν 19.11.55.
  - » Black root rot ἐπὶ φυτῶν Φράουλας εἰς Χαλάνδριον Ἀττικῆς τὴν 10.6.55 καὶ εἰς περιφέρειαν Θεσσαλονίκης τὴν 24.6.55.
  - » Botrytis cinerea Pers. ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Κορινθίαν τὴν 3.12.54 καὶ 27.9.55 καὶ εἰς Βρύσην Καρυστίας τὴν 13.6.55 καὶ ἐπὶ φυτῶν Φράουλας εἰς Χαλάνδριον Ἀττικῆς τὴν 10.6.55 καὶ εἰς Βυτίναν Ἀρκαδίας καὶ Θεσσαλονίκην τὴν 24.6.55.
  - » Bremia lactucae Regel ἐπὶ φυτῶν Μαρουλίου εἰς Κορωπὶ τὴν 1.3.54, εἰς Κηφισιάν τὴν 4.5.54 καὶ εἰς Ἀσπρόπυργον Ἀττικῆς τὴν 12.2.55.
  - » Cephalosporium sp. ἐπὶ φυτῶν Χρυσανθέμου εἰς Ἀχαρνὰς Ἀττικῆς τὴν 17.8.56.
  - » Cladosporium cucumerinum Ell. et Arth. ἐπὶ φυτῶν Ἀγγουριᾶς εἰς Ἀθήνας τὴν 25.10.55 καὶ ἐπὶ καρπῶν Πέπονος εἰς Λέχαιον Κορινθίας τὴν 25.10.55.
  - » Colletotrichum gloeosporioides Penz. ἐπὶ φύλλων Ἐσπεριδοειδῶν εἰς Ευλόκαστρον τὴν 31.12.55 καὶ ἐπὶ δένδρων Πορτοκαλλέας εἰς Ἐλευσῖνα τὴν 21.1.53, εἰς Ἀστρος Κυνουρίας τὴν 11.3.53, εἰς Κόρινθον τὴν 18.10.55 καὶ εἰς Βιαράδικα Κυθήρων τὴν 17.8.56.
  - » Colletotrichum lagenarium (Pass.) Ellis & Halst. ἐπὶ καρπῶν Πέπονος εἰς Ν. Πέτραν Σερρών τὴν 25.10.55.

Διὰ *Coniothyrium diplodiella* (Speg.) Sacc. ἐπὶ σταφυλῶν εἰς
'Αμπελοκήπους Δράμας τὴν 9.9.54 καὶ εἰς Ρετίνα Δρά-
μας τὴν 20.9.55.

- » *Corynebacterium sepedonicum* (Spickermann and Kotthof) Skaptason and Burkholder ἐπὶ κονδύλων Γεωμή-
λων εἰς Θήβας τὴν 30.10.53 καὶ ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων
εἰς Νάξον τὴν 19.12.53, εἰς Αύλῶνα Ἀττικῆς τὴν 19.12.53,
εἰς Ἀγγίδια Νάξου τὴν 7.10.54 καὶ εἰς δείγματα ἀπο-
σταλέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τὴν 3.11.54.
- » *Coryneum beijerinckii* Oudem. [*Clasterosporium carpo-philum* (Lev.) Aderh.] ἐπὶ δένδρων 'Αμυγδαλῆς εἰς
"Αστρος Κυνουρίας τὴν 4.8.53, ἐπὶ Βερυκοκκέας εἰς Βέλλο
Κορινθίας τὴν 28.5.55, ἐπὶ δένδρων Δαμασκηνέας εἰς
'Αθήνας τὴν 31.7.56 καὶ ἐπὶ Ροδακινέας εἰς Ξυλόκα-
στρον τὴν 31.7.56.
- » *Crinkly leaf* ἐπὶ κλάδων Πορτοκαλλέας εἰς Κρέσταινα
'Ολυμπίας τὴν 23.3.56.
- » *Cycloconium oleaginum* Cast. ἐπὶ 'Ελαίας εἰς Πόρον Τροι-
ζηνίας τὴν 7.5.53, εἰς Ίστιαίαν Εύβοιάς τὴν 20.7.53, εἰς
Πικέρμι 'Αττικῆς τὴν 26.5.56 καὶ εἰς Συκάμινα Ἀττι-
κῆς τὴν 26.5.56.
- » *Cylindrosporium pisi* Berger ἐπὶ φυτῶν Πίσου εἰς Κο-
ρωπὶ τὴν 31.3.53, εἰς Μαρκόπουλον τὴν 31.3.53, εἰς
Καλύβια τὴν 31.3.53 καὶ εἰς 'Ανάβυσσον Ἀττικῆς τὴν
31.3.53.
- » *Deuterophoma tracheiphila* Petri ἐπὶ κλάδων Λεμονέας
εἰς Αἴγιναν τὴν 21.5.54 καὶ εἰς Πόρον τὴν 21.5.54 καὶ
ἐπὶ κλάδων Μανδαρινέας εἰς Ίκαρίαν τὴν 4.12.54.
- » 'Ελαιοκυττάρωσιν ἐπὶ καρπῶν 'Εσπεριδοειδῶν εἰς Σκάλαν
Λακωνίας τὴν 29.10.53, ἐπὶ καρπῶν Λεμονέας εἰς Θο-
λερὸ Κορινθίας τὴν 12.2.55 καὶ ἐπὶ καρπῶν Μανδαρι-
νέας εἰς Βαθὺ Καλύμνου τὴν 11.12.56.
- » "Ελλειψιν ὄδατος ἐπὶ σταφυλῶν εἰς Νάουσαν τὴν 25.8.53
καὶ ἐπὶ δένδρων Βερυκοκκέας εἰς Ἐλευσῖνα τὴν 16.11.56.

- Διὰ Ἔλλειψιν συγγενείας κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Πυργὴ Χίου τὴν 5.11.54.
- » Ἐνδόσηψιν ἐπὶ καρπῶν Συκῆς εἰς Μεσσηνίαν τὴν 21.7.54.
  - » Ἐπίδρασιν ἀλάτων. Ἐπὶ φυτῶν Φράουλας ἐπίδρασις NaCl εἰς Μαραθῶνα Ἀττικῆς τὴν 28.9.54. Ἐπὶ δένδρων Καρυδέας ἐπίδρασις κακῆς ποιότητος ὕδατος ἀρδεύσεως εἰς Ἀστρος Κυνουρίας τὴν 7.10.54.
  - » Ἐπίδρασιν λιβὸς ἐπὶ καρπῶν Ἀπιδέας εἰς Βέλλον Κορινθίας τὴν 14.7.56.
  - » Erysiphe graminis D. C. ἐπὶ φυτῶν Κριθῆς εἰς Κωπαΐδα τὴν 7.5.53 καὶ εἰς Γόρτυνα Κρήτης τὴν 28.1.56.
  - » Erysiphe polygoni D. C. ἐπὶ φυτῶν Αρακᾶ εἰς Σαλαμῖνα τὴν 1.3.55.
  - » Ζημίας εἰς ἀποθήκας ἐπὶ καρπῶν Ἀπιδέας, ἐκ κακοῦ ἀερισμοῦ, εἰς Ἀθήνας τὴν 21.1.54, ἐπὶ κονδύλων Γεωμῆλων, ἐκ κακοῦ ἀερισμοῦ καὶ ὑψηλῆς θερμοκρασίας εἰς Ἀγιον Θωμᾶν Βοιωτίας τὴν 17.8.56.
  - » Ζημίας ἐκ γεωργικῶν φαρμάκων. Ἐπὶ Κυνάρας βλάβαι ἐκ θειοχαλκίνης Α.Ε.Χ.Π.Λ. εἰς Ρόδον τὴν 26.5.56, ἐπὶ Ἀμπέλου ἔγκαύματα ἐκ βιοδιγαλείου πολτοῦ εἰς Λέπουρα Καρυστίας τὴν 16.6.53 καὶ εἰς Λάβαρα Ἐβρου τὴν 6.10.55, ἐπὶ φύλλων Ἀπιδέας ἔγκαύματα εἰς Κομοτινὴν τὴν 8.7.54 καὶ ἐπὶ καρπῶν καὶ κλάδων εἰς Ξυλόκαστρον Κορινθίας τὴν 31.7.56, ἐπὶ Καρυδέας βλάβῃ κλαδίσκων ἐκ βιοδιγαλείου πολτοῦ εἰς Αὐλῶνα Τριφυλλίας τὴν 25.10.55, ἐπὶ Μανδαρινέας ἔγκαύματα κλαδίσκων ἐκ MnSO₄ εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 24.10.56 καὶ κηλίδωσιν καρπῶν εἰς Κῶ Δωδεκανήσου τὴν 6.12.56, ἐπὶ Μηλέας ἔγκαύματα καρπῶν εἰς Ίστιαίαν Εύβοιάς τὴν 20.7.53, ἐπὶ Πιστακίας κηλίδωσις φύλλων ἐκ ψεκασμοῦ εἰς Ἀθήνας τὴν 18.6.56.
  - » Ζημίας ἐξ ἐπιδράσεως ζιζανιοκτόνων. Ἐπὶ φύλλων Ἀμπέλου εἰς Χίον τὴν 19.6.53, εἰς Ἐλασσόνα τὴν 2.7.53, εἰς Ἀγιάν Λαρίσσης τὴν 8.7.55 καὶ εἰς Κοζάνην τὴν

11.12.56. Ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Μοῦδρον τὴν 15.7.53, εἰς Ν. Μουδανιὰ Χαλκιδικῆς τὴν 17.8.53, εἰς φυτὰ σταλέντα ὑπὸ Κ.Υ.Δ.Ε.Π. τὴν 21.7.54, εἰς Ἀνθήλην Φθιώτιδος τὴν 6.8.54, εἰς Σκύδρα Ἐδέσσης τὴν 25.7.55, εἰς Παλαιοχώριον Λοκρίδος τὴν 1.8.55, εἰς Σκάλαν Λακωνίας τὴν 18.8.55 καὶ εἰς Λεβάδειαν τὴν 24.10.56. Ἐπὶ κλαδίσκων Ἐλαίας εἰς Ἀγρίνιον τὴν 10.9.54, ἐπὶ φυτῶν Ὁρύζης ἐπίδρασις 2,4 - D εἰς Ἀγρίνιον τὴν 2.10.56, ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Μπογιάτι Ἀττικῆς τὴν 23.5.53.

Διὰ Θερμοκρασίαν α) Ὑψηλαὶ θερμοκρασίαι: ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Ἀγιον Θωμᾶν Βοιωτίας τὴν 17.8.56 β) Χαμηλαὶ θερμοκρασίαι: ἐπὶ κλαδίσκων Μηλέας εἰς Οἰνόην Μεγαρίδος τὴν 21.5.54, ἐπὶ δενδρυλλίων Μηλέας εἰς Ἀνω Πολύδροσον Φωκίδος τὴν 10.6.54 καὶ εἰς Μαυροφόριον Καστοριᾶς τὴν 10.7.54, ἐπὶ κλάδων Συκῆς εἰς κοινότητα Κατσαροῦ Μεσσηνίας τὴν 21.5.54, ἐπὶ φυτῶν Σίτου εἰς Στυλίδα τὴν 22.4.53.

- » *Fusarium oxysporum* Schlecht var. *Gladioli* Massey, ἐπὶ φυτῶν Γλαδιόλου εἰς Μαραθῶνα τὴν 21.11.56 καὶ εἰς Κηφισιὰν τὴν 22.11.56.
- » *Fusarium moniliforme* Sheld. ἐπὶ καρπῶν Συκῆς εἰς Καλάμας τὴν 28.5.55 καὶ τὴν 29.9.55.
- » *Fusarium* sp. ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Καλογρέζαν Ἀττικῆς τὴν 23.3.53, εἰς Θήβας τὴν 26.8.53, εἰς Ζαγορὰν Μαγνησίας τὴν 29.10.53 καὶ εἰς Κυκλάδας τὴν 29.10.53, ἐπὶ φυτῶν *Aster* εἰς Ἀχαρνὰς Ἀττικῆς τὴν 17.8.56, ἐπὶ φυτῶν Μελιτζάνας εἰς Γαλησσᾶ Σύρου τὴν 30.3.54, ἐπὶ βιολβῶν Κρομμύων εἰς Γαύρειον Ἀνδρου τὴν 16.3.53, ἐπὶ φυτῶν Πέπονος εἰς Κυπαρισσίαν τὴν 23.7.53, εἰς Καρυù Λεβαδείας τὴν 25.8.53, εἰς Πάλλην Κεφαλληνίας τὴν 31.7.54 καὶ εἰς Πρωτοχώριον Κοζάνης τὴν 9.8.55, ἐπὶ Πεύκης εἰς Βελβενδὸν Κοζάνης τὴν 28.4.56, ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Πάλλην Κεφαλληνίας,

τὴν 31.7.54, εἰς Ἰκαρίαν τὴν 17.8.54, εἰς Θήραν τὴν 12.7.56 καὶ εἰς Μαρκόπουλον τὴν 12.7.56 καὶ ἐπὶ φυτῶν Φασιόλου εἰς Μαραθῶνα Ἀττικῆς τὴν 27.6.53.

Διὰ *Fusarium willkommii* Lind. ἐπὶ Μηλέας εἰς Κυπαρισσίαν τὴν 12.6.53, εἰς Βέροιαν τὴν 24.6.55 καὶ εἰς Ὁλυμπιάδα Χαλκιδικῆς τὴν 24.6.55.

- » *Fusicladium dendriticum* (Wallr.) Fck. ἐπὶ Μηλέας εἰς Ἀστρος Κυνουρίας τὴν 4.8.53 καὶ εἰς Στρόμην Παρνασσίδος τὴν 10.7.54.
- » *Fusicladium eriobotryae* (Cav.) Sacc. ἐπὶ Μεσπιλέας εἰς Ἀθήνας τὴν 8.6.53, τὴν 12.7.56 καὶ τὴν 31.7.56, εἰς Λακωνίαν τὴν 19.6.53, εἰς Πύργον Μονοφατσίου Κρήτης τὴν 21.7.54, εἰς Κηφισιάν τὴν 22.7.54, τὴν 26.5.56, καὶ τὴν 31.7.56, εἰς Μαυροβούνιον Γυνείου τὴν 18.6.56.
- » *Fusicladium pirinum* (Lib.) Fck. ἐπὶ Ἀπιδέας εἰς Καλύβια Μονοφατσίου Κρήτης τὴν 30.7.54.
- » *Gloeosporium olivarum* Alm. ἐπὶ Ἐλαίας εἰς Πλωμάριον Λέσβου τὴν 12.3.53 καὶ εἰς Σφακερὸν Κερκύρας τὴν 27.10.55.
- » *Gymnosporangium sabinae* (Dicks.) Wint. ἐπὶ αλάδων Ἀπιδέας εἰς περιοχὴν N. Ἀττικῆς τὴν 13.12.55.
- » *Helminthosporium* sp. ἐπὶ φυτῶν Σίτου εἰς Γόρτυνα Κρήτης τὴν 21.5.54, καὶ εἰς Μηλέαν Κοζάνης τὴν 21.7.54.
- » *Helminthosporium gramineum* Rabh. ἐπὶ φυτῶν Κριθῆς εἰς Κωπαΐδα τὴν 7.5.53.
- » *Heterosporium echinulatum* (Berk.) Cooke ἐπὶ φυτῶν Γαρυφαλλέας εἰς Βαρυμπόμπην Ἀττικῆς τὴν 8.12.53.
- » *Hollow heart* ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Κακοσάλεσι Ἀττικῆς τὴν 13.12.55.
- » ‘Ηλίασιν ἐπὶ σταφυλῶν εἰς Νάουσαν τὴν 25.8.53 καὶ εἰς Κόρινθον τὴν 24.8.54.
- » Internal breakdown ἐπὶ καρπῶν Μηλέας εἰς Νάουσαν, Βέροιαν, Σκύδραν, Ἐδεσσαν τὴν 20.4.54, εἰς Νάουσαν

- τὴν 4.5.54 καὶ εἰς Ἀγ. Πέτρον Κυνουρίας τὴν 18.1.56.
- Διὰ » Ισκαν ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Ἀμοργὸν τὴν 11.3.53, εἰς Μέγαρα τὴν 18.7.53, εἰς Ἡλιόκαστρον Ἐρμιονίδος τὴν 24.9.53, εἰς Κηφισιάν τὴν 22.7.54, εἰς Κοινὴν Χίου τὴν 30.8.54, εἰς Κολώνα Σάμου τὴν 7.10.54, εἰς Ἀμπελόφυτον Τριφυλλίας τὴν 9.11.54, εἰς Γαργαλιάνους τὴν 28.5.55, εἰς Βρύσες Τριφυλλίας τὴν 28.5.55, εἰς Ν. Ἐπιβάτας Θεσσαλονίκης τὴν 12.7.56 καὶ εἰς Πλατύστομον Λευκάδος τὴν 24.10.56.
- » Ιώσεις ἐπὶ φυτῶν Ἀγγουριᾶς εἰς Μέγαρα τὴν 9.6.55, εἰς Κερατέαν Ἀττικῆς τὴν 18.6.56, εἰς Αἰάντιον Σαλαμῖνος τὴν 18.6.56 καὶ εἰς Σαλαμῖνα τὴν 26.6.56, ἐπὶ φύλλων Κερασέας εἰς Ορφάνι Παγγαίου τὴν 31.8.56, ἐπὶ Μηλέας εἰς Αιγίνιον Πιερίας τὴν 21.12.54 καὶ εἰς Πτερούνια Λέσβου τὴν 19.4.55, ἐπὶ Νεραντζέας εἰς Ἀστρος Κυνουρίας τὴν 16.3.55, ἐπὶ Ροδακινέας εἰς Νάουσαν τὴν 25.8.53 καὶ εἰς Νέα Τρίγλια Χαλκιδικῆς τὴν 6.9.55, ἐπὶ φυτῶν Φασιόλου εἰς Κηφισιάν τὴν 9.9.54, ἐπὶ φυτῶν Φράουλας εἰς Φλαμουριά Ἐδέσσης τὴν 26.5.56 καὶ ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Γρᾶ-Λυγιά Τεράπετρας τὴν 4.5.54 καὶ εἰς Μπογιάτι Ἀττικῆς τὴν 9.8.55.
- » Ιώσεις (Μωσαϊκὸν Aucuba) ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Βαρυμπόμπην Ἀττικῆς τὴν 31.7.56.
- » Ιώσεις (Cucumis Virus I) ἐπὶ φυτῶν Ἀγγουριᾶς εἰς Κερατέαν Ἀττικῆς τὴν 2.6.53 καὶ εἰς Κορωπὶ Ἀττικῆς τὴν 4.6.53 καὶ ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Χίον τὴν 8.8.53.
- » Ιώσεις (Double Virus Streak) ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Κάτω Χωριό Τεράπετρας τὴν 5.2.53.
- » Ιώσεις (Prunus Virus) ἐπὶ δένδρων Ροδακινέας εἰς Βέροιαν τὴν 11.6.53.
- » Jonathan spot ἐπὶ καρπῶν Μηλέας εἰς Ἀγιὰ Λαρίσης τὴν 2.3.53 καὶ εἰς Ἀλεξανδρούπολιν τὴν 31.12.55.
- » Καπνούς (κόνις τσιμέντου) ἐπὶ φύλλων Βερυκοκκέας καὶ

έπι φύλλων Ἐλαίας εἰς Ἐλευσῖνα τὴν 16.11.56.

Διὰ Καρποπτώσεις λόγῳ φυσιολογικῶν αἰτίων ἐπὶ Λεμονέας εἰς Αἴγιναν τὴν 4.6.54.

- » Καρποπτώσεις Ἰουνίου ἐπὶ Ἐσπεριδοειδῶν εἰς Χανιὰ τὴν 12.7.56 καὶ ἐπὶ Πορτοκαλλέας εἰς Ἀστρος Κυνουρίας τὴν 20.7.53.
- » Κηλιδώσεις φύλλων λόγῳ φυσιολογικῶν αἰτίων ἐπὶ Πορτοκαλλέας εἰς Κούτρα Σάμου τὴν 30.3.54.
- » Λέπτυνσιν φύτῶν ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Ἀστακὸν Αἰτωλοακαρνανίας τὴν 18.8.54.
- » *Macrophoma dalmatica* (Thünn.) Berl. et Vogl. ἐπὶ καρπῶν Ἐλαίας εἰς Ἀγρίνιον τὴν 21.12.54.
- » *Macrophoma flaccida* (Viala et Ravaz) Cav. ἐπὶ σταφυλῶν εἰς Ἡράκλειον Κρήτης τὴν 31.7.56.
- » *Macrophomina phaseoli* (Maubl.) Ashby ἐπὶ φυτῶν Καπνοῦ εἰς Ἀπιδέαν Λακωνίας τὴν 22.9.53, ἐπὶ φυτῶν Μηδικῆς εἰς Μαυρομμάτι Θεσσαλίας τὴν 2.12.54, ἐπὶ φυτῶν Μελιτέαν καὶ Πιπεριᾶς εἰς Κοζάνην τὴν 11.12.56 καὶ ἐπὶ φυτῶν Φακῆς εἰς Σίνδον τὴν 10.6.53.
- » *Marssonina juglandis* (Lib.) Magn. ἐπὶ καρπῶν Καρυδέας εἰς Ροβιές Εύβοίας τὴν 27.6.53.
- » *Marssonina panattoniana* (Berl.) Magn. ἐπὶ φυτῶν Μαρουλίου εἰς Κηφισιὰν τὴν 1.4.54.
- » *Melampsora lini* (Ehrenb.) Lev. ἐπὶ φυτῶν Λίνου εἰς Πύργον Μονοφατσίου Κρήτης τὴν 21.7.54.
- » Μολυσματικὸν ἐκφυλισμὸν ἐπὶ Ἄμπελου εἰς Ἀμφισσαν τὴν 18.2.53, εἰς Σάμον τὴν 2.7.53, εἰς Λεσίνη Ἀκαρνανίας τὴν 30.3.54, εἰς Νενέδα Σάμου τὴν 10.7.54, εἰς Παγώνδα Σάμου τὴν 4.10.54, εἰς Λεσίνη τὴν 15.12.54, εἰς Πυργὴ Χίου τὴν 18.6.56, εἰς περιοχὴν Ζίτσης Ἡπείρου τὴν 31.7.56, εἰς Πλατύστομον Λευκάδος τὴν 24.10.56 καὶ εἰς Ζίτσα Ἡπείρου τὴν 16.12.56 καὶ ἐπὶ φυτῶν Δειλινοῦ (*Mirabilis*) εἰς Λιμένα Βαθέος τὴν 12.1.55.

- Διαδ *Mycosphaerella fragariae* (Tul.) Lind. ἐπὶ φυτῶν Φράουλας εἰς Βυτίνα Ἀρκαδίας τὴν 24.6.55 καὶ εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 24.6.55.
- » *Oidium* sp. ἐπὶ καρπῶν Βερυκοκκέας εἰς Ξυλόκαστρον τὴν 31.7.56, ἐπὶ φύλλων Εύωνυμου εἰς Κηφισιὰν τὴν 17.5.56, ἐπὶ φύλλων Καπνοῦ εἰς Λαζαρίνα Θεσσαλίας τὴν 7.10.54, ἐπὶ φυτῶν Πέπονος εἰς Λέχαιον Κορινθίας τὴν 25.10.55 καὶ ἐπὶ Ροδακινέας εἰς Ξυλόκαστρον τὴν 31.7.56.
  - » *Ophiobolus graminis* Sacc. ἐπὶ φυτῶν Σίτου εἰς Κωπαΐδα τὴν 4.6.53, εἰς Κομοτινὴν τὴν 8.8.53 καὶ εἰς περιοχὴν Ἀρτεσιανοῦ Καρδίτσης τὴν 9.6.55.
  - » *Peronospora destructor* (Berk.) Casp. ἐπὶ Κρομμύων εἰς Βάρος Λήμνου τὴν 21.5.54.
  - » *Peronospora* sp. ἐπὶ φυτῶν Βίκου εἰς Ν. Μουδανιὰ Χαλκιδικῆς τὴν 4.3.53.
  - » *Peronospora viciae* (Berb.) Gäum. ἐπὶ φυτῶν Βίκου εἰς Ν. Μουδανιὰ τὴν 15.3.55.
  - » *Phoma subcircinata* Ell. et Ev. ἐπὶ λοβῶν Φασιόλου εἰς Μεγάλην Ποναγιὰ Ἀρναίας τὴν 3.2.54.
  - » *Phragmidium* sp. ἐπὶ φυτῶν Τοιανταφυλλέας εἰς "Αγ. Γεώργιον Χίου τὴν 26.5.56, καὶ εἰς Ἀθήνας τὴν 18.6.56.
  - » *Phyllosticta* sp. ἐπὶ φύλλων Βάμβακος εἰς Κάστρον Λήμνου τὴν 31.7.54.
  - » *Phytophthora infestans* (Mont.) De Bary ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Ἐρεσὸν Λέσβου τὴν 14.1.53, εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 21.1.53, εἰς Αύλωνα Ἀττικῆς τὴν 21.12.54, εἰς Βῆσα Σύρου τὴν 1.3.55, εἰς Ἀνυψὶ Ναυπλίας τὴν 13.1.55, εἰς Καλλονὴν Λέσβου τὴν 13.1.55 καὶ εἰς Πύργον Ἡλείας τὴν 4.5.55, ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Κυπαρισσίαν τὴν 2.7.53, εἰς Ἀργολίδα τὴν 27.8.53, εἰς Ἀμυγδαλεῶνα Καβάλας τὴν 15.12.54, εἰς Γρᾶ-Λυγιὰ Ἰεράπετρας τὴν 7.1.55, εἰς Ἰεράπετραν τὴν 7.2.55, εἰς "Αργος τὴν 3.2.55, εἰς Λεσιὰ Τροιζηνίας τὴν 19.4.55, εἰς

Έρμιόνην τὴν 4.5.55, εἰς Πύργον Ἡλείας τὴν 4.5.55, εἰς "Αγ. Ἀνδρέαν Κυνουρίας τὴν 9.6.55 καὶ εἰς Λεσιὰ Τροιζηνίας τὴν 9.6.55.

- Διὰ *Phytophthora parasitica* Dastur ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Σκάλαν Λακωνίας τὴν 27.6.53.
- » *Phytophthora* sp. ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Κορωπὶ Ἀττικῆς τὴν 24.6.55 ἐπὶ φυτῶν Θέρμου εἰς Κοινότητα Κέντρου Καλαμῶν τὴν 7.5.53, ἐπὶ φυτῶν Καπνοῦ εἰς Σιδηρόκαστρον Σερρῶν τὴν 17.8.56, ἐπὶ κλαδίσκων Κιτρέας εἰς "Αρμενα Ἀποκορώνου τὴν 12.1.55, ἐπὶ φυτῶν Πιτεριᾶς εἰς Οἰνόην Βοιωτίας τὴν 27.8.53 καὶ εἰς Ὁρωπὸν Ἀττικῆς τὴν 31.7.54 καὶ ἐπὶ καρπῶν εἰς Ἀθήνας τὴν 30.7.54, ἐπὶ Πιστακίας εἰς Π. Φάληρον Ἀττικῆς τὴν 29.8.54, εἰς Ἄμαρούσιον καὶ Λυκόβρυσην Ἀττικῆς τὴν 24.10.56, ἐπὶ Ροδακινέας εἰς Βέροιαν τὴν 4.6.54, ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 27.6.53, εἰς Μοῦδρον τὴν 15.7.53, εἰς Κορωπὶ Ἀττικῆς τὴν 27.8.53 καὶ εἰς Σιδηρόκαστρον τὴν 28.5.55.
  - » *Piricularia oryzae* Cav. ἐπὶ φυτῶν Ὁρύζης εἰς Καβάλαν τὴν 10.8.55 καὶ εἰς Χρυσούπολιν Νέστου τὴν 2.10.56.
  - » *Plasmidiophora brassicae* Woronin ἐπὶ φρέσκων Λαχάνου εἰς Στρατῶν Χαλκιδικῆς τὴν 26.11.54.
  - » *Podosphaera leucotricha* (Ell. et Everch.) Salm. ἐπὶ Μηλέας εἰς Νάουσαν τὴν 3.5.54.
  - » Προσβολὴν λαιμοῦ ὑπὸ διαφόρων Μυκήτων, ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Σκάλαν Λακωνίας καὶ εἰς Κωπαΐδα τὴν 18.6.56, ἐπὶ φυτῶν Καπνοῦ εἰς Ἰασμον Ροδόπης τὴν 12.7.56.
  - » *Pseudomonas mori* (Boyer and Lambert) Stevens ἐπὶ φύλλων Μορέας εἰς Κομοτινὴν τὴν 8.7.54.
  - » *Pseudomonas savastanoi* (Smith) Stevens ἐπὶ κλάδων Ἐλαίας εἰς Λασήμιον Κρήτης τὴν 4.6.54, εἰς Ζερβό Πρεβέζης τὴν 7.10.54 καὶ εἰς Ραφίνα Ἀττικῆς τὴν 29.3.55.

- Διὰ *Pseudomonas savastanoi* (Smith.) Stevens var. *nerii*, ἐπὶ Πικροδάφνης εἰς Φιλοθέην Ἀττικῆς τὴν 31.7.54.
- » *Pseudomonas solanacearum* E. F. Smith ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Νάξον τὴν 7.5.53.
  - » *Pseudomonas syringae* Van Hall ἐπὶ κλαδίσκων Ἀπιδέας εἰς Ἀμαρούσιον Ἀττικῆς τὴν 5.3.53 καὶ εἰς Ξυλόκαστρον Κορινθίας τὴν 28.4.56, ἐπὶ κλάδων καὶ καρπῶν Λεμονέας εἰς Πόρον Τροιζηνίας καὶ εἰς Αἴγιναν τὴν 21.5.54, ἐπὶ δενδρυλλίων Νερατζέας εἰς Ἀσπρόπυργον Ἀττικῆς τὴν 22.4.53, ἐπὶ καρπῶν Πορτοκαλλέας εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 13.4.54.
  - » *Pseudopeziza medicaginis* (Lib.) Sacc. ἐπὶ δενδρώδους Μηδικῆς εἰς Νέαν Κίον Αργολίδος τὴν 23.2.55 καὶ ἐπὶ φυτῶν Μηδικῆς εἰς Ν. Μουδανιὰ Χαλκιδικῆς τὴν 15.11.55.
  - » *Puccinia malvacearum* Mont. ἐπὶ φυτῶν *Malva* sp. (Μολόχα) εἰς Λαμίαν τὴν 16.4.56.
  - » *Ramularia* sp. ἐπὶ φυτῶν Μαρουλίων εἰς Ἀμυγδαλεῶνα Καβάλας τὴν 11.2.53.
  - » *Rhizoctonia crocorum* (Pers.) D. C. ἐπὶ φυτῶν Μηδικῆς εἰς Ἐδεσσαν τὴν 13.10.53, εἰς Πτολεμαΐδα τὴν 17.8.56 καὶ εἰς Δουρούτην Ἰωαννίνων τὴν 24.10.56, ἐπὶ φυτῶν Τριφυλίου εἰς Λευκοπηγήν Κοζάνης τὴν 26.10.54.
  - » *Rhizoctonia solani* Kühn. ἐπὶ φυτῶν Ἀρακᾶ εἰς Παιονίαν Ἀττικῆς τὴν 13.1.55, ἐπὶ φυτῶν Ἀραχίδος εἰς Μεσσηνίαν τὴν 21.7.54, ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Λάρισαν τὴν 19.6.53 καὶ εἰς Λῆμνον τὴν 13.7.53 καὶ 12.7.56, ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Κώμην Κυκλάδων τὴν 16.11.56, ἐπὶ φυτῶν Ἐρεβίνθων εἰς Κόσμιον Ροδόπης τὴν 9.7.54, ἐπὶ φυτῶν Κυάμων εἰς Μαραθῶνα τὴν 20.1.55, ἐπὶ φυτῶν Μηδικῆς εἰς Βοιωτίαν τὴν 4.10.54, ἐπὶ φυτῶν Ὀνοβριχίδος εἰς Χαλάνδριον Ἀττικῆς τὴν 31.5.56, ἐπὶ φυταρίων Πεύκης τῆς τραχείας εἰς Ν. Χαλκηδόνα Θεσσαλονίκης τὴν 27.8.53, ἐπὶ φύλλων Σακχαροτεύτλων εἰς Ἱασμόν

Ροδόπης τὴν 17.8.56, ἐπὶ φυτῶν Σίτου εἰς Μπρόκτεον
 Ροδόπης τὴν 12.7.56, ἐπὶ φυτῶν Φασιόλου εἰς Κάλαμον
 Ἀττικῆς τὴν 20.6.53, εἰς Ιστιαίαν Εύβοίας τὴν 20.7.53,
 εἰς Ἀττικὴν τὴν 7.9.53, εἰς Πλατύστομον Φθιώτιδος τὴν
 31.7.54 καὶ εἰς Γρεβενὰ τὴν 31.7.56, ἐπὶ φυτῶν Φράου-
 λας εἰς Χαλάνδριον Ἀττικῆς τὴν 10.6.55.

Διὰ Rhizoctonia sp. ἐπὶ φυτῶν Μελιτζάνας εἰς Σέρβια Κοζά-
 νης τὴν 25.8.56 καὶ εἰς Φραγκοκληησίαν Ἀττικῆς τὴν
 17.8.56, ἐπὶ φυτῶν Νεραντζέας εἰς Βέλλον Κορινθίας
 τὴν 6.7.56, ἐπὶ φυτῶν Πιπεριᾶς εἰς Σέρβια Κοζάνης τὴν
 25.8.56.

- » Rhizopus nigricans Ehr. ἐπὶ σπόρου Βάμβακος εἰς Καρ-
   δίτσαν τὴν 1.4.53 καὶ ἐπὶ φυτῶν καὶ καρύων Βάμβακος
   εἰς Τρίκκαλα τὴν 17.8.56, ἐπὶ καρπῶν Καρυδέας εἰς Τουρ-
   κολέκα Μεγαλοπόλεως τὴν 4.5.54.
- » Rhynchosporium sp. ἐπὶ φυτῶν Κριθῆς εἰς Κωπαΐδα
   τὴν 7.5.53.
- » Rosellinia necatrix (Hart.) Berl. ἐπὶ φριξῶν Ἀμπέλου εἰς
   Μέγαρα τὴν 18.7.53 καὶ εἰς Μόρφην Βοΐου Κοζάνης
   τὴν 24.8.54, ἐπὶ φριξῶν Ἀμυγδαλῆς εἰς Ἀνδρονιάνους Εύ-
   βοίας τὴν 17.8.53, ἐπὶ φριξῶν Ἀπιδέας εἰς Ξυλόκαστρον
   Κορινθίας τὴν 31.7.56, ἐπὶ φριξῶν Μηλέας εἰς Βέρροιαν
   τὴν 19.7.56, ἐπὶ φριξῶν Συκῆς εἰς Ἀνδρονιάνους Εύβοίας
   τὴν 17.8.53 καὶ εἰς Παιανίαν Ἀττικῆς τὴν 17.8.54.
- » Rosellinia sp. ἐπὶ δενδρουλλίων Ἐλαίας εἰς Ξυλόκαστρον
   Κορινθίας τὴν 31.12.55, ἐπὶ φυτῶν Rhamnus εἰς Ἀθή-
   νας τὴν 31.7.56.
- » Sclerotinia laxa Aderh. et Ruhl. ἐπὶ φυτῶν Ἀμυγδαλῆς
   εἰς Λιμένα Βαθέος Σάμου τὴν 12.6.53 καὶ εἰς Μορφήν
   Βοΐου Κοζάνης τὴν 24.8.54, ἐπὶ φυτῶν Βερυκοκκέας εἰς
   Λυλάντιον Πεδίον Χαλκίδος τὴν 13.4.54, εἰς Κηφισιὰν
   τὴν 19.4.54, εἰς Ἐρυθράς Ἀττικῆς τὴν 21.4.54, εἰς Πο-
   λύγωνον Ναυπλίας τὴν 28.5.55, εἰς Ἄγ. Νικόλαον Εύ-
   βοίας τὴν 26.5.56 καὶ εἰς Λεπτοκαρυὰν Πιερίας τὴν

31.7.56, ἐπὶ φυτῶν Κερασέας καὶ Μηλέας εἰς Κηφισιὰν τὴν 22.7.54.

Διὰ *Sclerotinia minor* Jagger ἐπὶ φυτῶν Ἀραχίδος εἰς Ἀγριώργιον Κάμπου Βοιῶν τὴν 26.10.54.

- » *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massee ἐπὶ βλαστῶν Ἀμπέλου εἰς Λυλάντιον Πεδίον Χαλκίδος τὴν 4.5.55, ἐπὶ φυτῶν Κυάμου εἰς Θάσον τὴν 7.5.53, ἐπὶ φυτῶν Μαρουλίων εἰς Ἀττικὴν τὴν 25.2.54 καὶ εἰς Κηφισιὰν τὴν 13.5.54.
- » *Sclerotinia* sp. ἐπὶ φυτῶν Ἀραχίδος εἰς Τριποταμιὰ Γορτυνίας τὴν 28.9.55.
- » *Sclerotium rolfsii* Sacc. ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Αὐλῶνα Ἀττικῆς τὴν 9.7.55.
- » *Septoria accicola* (Thüm.) Sacc. ἐπὶ κλαδίσκων Πεύκης τῆς τραχείας εἰς Μακεδονίαν τὴν 31.5.54.
- » *Septoria depressa* Mc. Alp. ἐπὶ καρπῶν Λεμονέας εἰς Ξυλόκαστρον Κορινθίας τὴν 3.4.56 καὶ εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 16.4.56.
- » *Septoria piricola* Desm. ἐπὶ φύλλων Ἀπιδέας εἰς Ξυλόκαστρον Κορινθίας τὴν 17.12.53.
- » *Septoria pistacina* Allesch. ἐπὶ φύλλων Πιστακίας εἰς Αἴγιναν τὴν 7.9.53 καὶ 12.10.53 καὶ εἰς Κηφισιὰν τὴν 3.11.54.
- » *Septoria tritici* Rob. & Desm. ἐπὶ φυτῶν Σίτου εἰς περιοχὴν Ἀρτεσιανοῦ Καρδίτσης τὴν 9.6.55.
- » *Sphaeropsis malorum* Peck. ἐπὶ δένδρων Μηλέας εἰς Νάουσαν τὴν 13.1.55, εἰς Βέρροιαν τὴν 24.6.55 καὶ εἰς Ὁλυμπιάδα Χαλκιδικῆς τὴν 24.6.55.
- » Σηψιφοιζίαν ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Καβάλαν τὴν 23.2.55 καὶ εἰς Ζεμενὸν Κορινθίας τὴν 28.5.55, ἐπὶ φυτῶν Φράουλας εἰς Βυτίνα Ἀρκαδίας τὴν 24.6.55.
- » Σιδηρᾶν κηλίδωσιν ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Λιβάδι Ἐλασσόνος τὴν 21.2.55.
- » Σκωρίασιν ἐπὶ Gazon εἰς Κηφισιὰν τὴν 17.5.56.

- Διὰ *Stereum purpureum* Pers. ἐπὶ δένδρων Ροδακινέας εἰς Βέροιαν τὴν 19.5.53.
- » *Taphrina deformans* (Berk.) Tul. ἐπὶ δένδρων Ἀμυγδαλῆς εἰς Λιμένα Βαθέος Σάμου τὴν 12.6.53, εἰς Κηφισιὰν τὴν 20.4.54, εἰς Μαγκουφάναν Ἀττικῆς τὴν 4.6.54 καὶ εἰς Ἀθήνας τὴν 12.7.56, ἐπὶ φύλων Ροδακινέας εἰς Ἀθήνας τὴν 26.5.56 καὶ εἰς Κηφισιὰν τὴν 26.5.56.
  - » *Taphrina pruni* (Fuck.) Tul. ἐπὶ Κορομηλέας εἰς Ἐπίδαυρον τὴν 6.6.53.
  - » Τῇξιν Σπορείων ἐπὶ φυταρίων Μελιτζάνας εἰς Ἀμαρούσιον Ἀττικῆς τὴν 16.3.55.
  - » *Thielaviopsis basicola* (Berk. & Br.) Ferr. ἐπὶ φυτῶν Καπνοῦ εἰς Ἀπιδέαν Λακωνίας τὴν 22.9.53.
  - » Τροφοπενίαν βορίου ἐπὶ δένδρων Ἐλαίας εἰς Ἀκάματον Μονοφατίου Κρήτης τὴν 29.10.53.
  - » Τροφοπενίαν χαλκοῦ ἐπὶ δένδρων Πορτοκαλλέας εἰς Ἀγαδρέαν Κυνουρίας τὴν 5.11.54.
  - » Τροφοπενίαν σιδήρου ἐπὶ δένδρων Βερυκοκκέας εἰς Ἐλευσῖνα τὴν 16.11.56, ἐπὶ Κερασέας εἰς Κάτω Κηφισιὰν τὴν 18.8.55, ἐπὶ Κυδωνέας εἰς Βέροιαν τὴν 13.7.53, ἐπὶ Λεμονέας εἰς Τακτικούπολιν Τροιζηνίας τὴν 29.8.55 καὶ εἰς Ξυλόκαστρον Κορινθίας τὴν 31.7.56, ἐπὶ Μηλέας εἰς Κοντόσταβλον Κορινθίας τὴν 9.7.55.
  - » Τροφοπενίαν καλίου ἐπὶ δένδρων Ἀπιδέας εἰς Βέλλον Κορινθίας τὴν 18.1.55, ἐπὶ Βάμβακος εἰς Θεόμην Θεσσαλονίκης τὴν 9.9.54, ἐπὶ Μανδαρινέας εἰς Τροιζηνίαν τὴν 29.8.55, ἐπὶ Πορτοκαλλέας εἰς Ξυλόκαστρον Κορινθίας τὴν 31.7.56, ἐπὶ Ροδακινέας εἰς Ἐδεσσαν τὴν 14.12.53.
  - » Τροφοπενίαν μαγνητίου ἐπὶ δένδρων Λεμονέας εἰς Βέλλον Κορινθίας τὴν 2.10.56.
  - » Τροφοπενίαν μαγγανίου ἐπὶ δένδρων Μανδαρινέας καὶ Πορτοκαλλέας εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 21.12.55.
  - » Τροφοπενίαν φωσφόρου ἐπὶ δένδρων Ροδακινέας εἰς Ἐδεσσαν τὴν 24.12.53.

Διὰ Τροφοπενίαν ψευδαργύρου ἐπὶ δένδρων Λεμονέας εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 24.10.56 καὶ Πορτοκαλλέας εἰς Λεσιά Τροιζηνίας τὴν 12.8.53, εἰς Τροιζηνίαν τὴν 29.8.55, εἰς Κόρινθον τὴν 18.10.55, εἰς Κάτω Φανάρι Πόρου Τροιζηνίας τὴν 24.10.56 καὶ εἰς Πόρον Τροιζηνίας τὴν 24.10.56.

- » 'Υάλωσιν ἐπὶ καρπῶν Μηλέας εἰς Νάουσαν τὴν 30.12.53 καὶ εἰς 'Αγιά Λαρίσης τὴν 18.8.55.
- » Φύκη ἐπὶ κλάδων Μηλέας εἰς 'Αγιάσον Μυτιλήνης τὴν 10.6.54.
- » Φυκομύκητας ἐπὶ φυτῶν Ἀνθοκράμβης εἰς Ροτάσι Μονοφατσίου τὴν 17.1.55, ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Λῆμνον τὴν 27.6.53, καὶ εἰς Νησὶ Βερροίας τὴν 12.7.56, ἐπὶ δένδρων Βερυκοκκέας καὶ Δαμασκηνέας εἰς Κομοτινὴν τὴν τὴν 12.7.56, ἐπὶ Λεμονέας εἰς Περιγιάλι Κορινθίας τὴν 16.12.54, ἐπὶ Μηλέας εἰς Κοντόσταυλον Κορινθίας τὴν 18.6.56 καὶ ἐπὶ φυτῶν Πίσου εἰς Χαλάνδριον τὴν 9.6.55.
- » Uncinula necator (Schw.) Burr. ἐπὶ σταφυλῶν Ἀμπέλου εἰς Ἀμαρούσιον Ἀττικῆς τὴν 17.8.55 καὶ εἰς Βαρνάβα 'Αττικῆς τὴν 17.8.56.
- » Urocystis tritici Koern. ἐπὶ φυτῶν Σίτου εἰς Σκάλαν Λακωνίας τὴν 7.5.53 καὶ εἰς Σχοινιὰ Ροδόπης τὴν 21.5.54.
- » Uromyces appendiculatus (Pers.) Link. ἐπὶ φυτῶν Φασιόλου εἰς Στρόμην Παρνασσίδος τὴν 10.9.54 καὶ εἰς Πόρους Πιερίας τὴν 17.8.55.
- » Uromyces ciceris - arietini (Grogn.) Jacz. ἐπὶ φυτῶν Ἐρεβίνθου εἰς Γόρτυνα Κορήτης τὴν 18.6.56.
- » Uromyces fabae (Pers.) de Bary ἐπὶ φυτῶν Βίκου εἰς Λαμίαν τὴν 16.4.56, ἐπὶ φυτῶν Κυάμου εἰς Ἀνάβυσσον τὴν 31.3.53 καὶ εἰς 'Αττικὴν τὴν 18.1.54.
- » Uromyces pisi (Pers.) de Bary ἐπὶ φυτῶν Λαθύρου εἰς "Αστρος Κυνουρίας τὴν 13.4.53.
- » Uromyces striatus Schroet. ἐπὶ φυτῶν Μηδικῆς εἰς Τριπο-

ταμιὰν Γορτυνίας τὴν 28.9.55 καὶ εἰς Ν. Μουδανιὰ Χαλκιδικῆς τὴν 15.11.55.

- Διὰ *Uromyces terebinthi* (D. C.) Wint. ἐπὶ κλαδίσκων καὶ φύλλων Πιστακίας εἰς Πλωμάριον Λέσβου τὴν 26.10.54.
- » *Verticillium albo-atrum* Reinke et Berth. ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Λῆμνον τὴν 6.8.53, ἐπὶ φυτῶν Μελιτζάνας εἰς Φραγκόκαλλησιαν Ἀττικῆς τὴν 17.8.56, ἐπὶ φυτῶν Πιπεριᾶς εἰς Οἰνόην Βοιωτίας τὴν 27.8.53, ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς Χίον τὴν 19.5.53, εἰς Παλλήνην Ἀττικῆς τὴν 8.8.53 καὶ εἰς Κορωπὶ Αττικῆς τὴν 27.8.53.
  - » *Verticillium dahliae* Kleb. ἐπὶ κονδύλων Γεωμήλων εἰς Ἀγιον Θωμᾶν Βοιωτίας τὴν 17.8.56.
  - » *Verticillium* sp. ἐπὶ φυτῶν Μελιτζάνας εἰς Ἀγιον Δημήτριον Βοιωτίας καὶ εἰς Λυκόβρυσην Ἀττικῆς τὴν 13.7.55.
  - » Χάλαζαν ἐπὶ καρπῶν Ἀμυγδαλῆς εἰς Κομοτινὴν τὴν 8.7.54, ἐπὶ καρπῶν Μηλέας εἰς Ἀθήνας τὴν 18.1.56.
  - » *Xanthomonas malvacearum* (E.F. Smith) Dowson ἐπὶ φυτῶν Βάμβακος εἰς Σκάλαν Λακωνίας τὴν 25.8.53, ἐπὶ δειγμάτων ἀποσταλέντων ὑπὸ τῆς Κ.Υ.Δ.Ε.Π. τὴν 21.7.54, εἰς Λάρισαν τὴν 17.8.54, εἰς Ἀλίαρτον Βοιωτίας τὴν 25.7.55, εἰς Ἀταλάντην Λοκρίδος τὴν 25.7.55 καὶ εἰς Ἀρταν τὴν 12.7.56, ἐπὶ καρύων Βάμβακος εἰς Ποταμιὰ Θεσπρωτίας τὴν 11.10.55 καὶ 11.11.55 καὶ εἰς Κάστρον Λήμνου τὴν 19.9.55.

2. ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Οἱ ὑπὸ τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου ἐνεργηθέντες φυτοπαθολογικοὶ ἔλεγχοι τόσον εἰς τὸ Ἐργαστήριον ὅσον καὶ εἰς τοὺς Λιμένας εἰσαγωγῆς, κατόπιν σχετικῶν ἐντολῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας είναι οἱ ἀκόλουθοι:

Ἐπὶ ἀνθέων ἐκ Γαλλίας τὴν 13.5.54. Ἐξ Ἐλβετίας τὴν 13.1.55.
Ἐξ Ἰταλίας τὴν 10.12.53, 12.12.53, 2.1.54 (δύο περιπτώ-

σεις) 13.1.54, 8.1.54, 21.1.54, 3.2.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 9.2.54 (δύο περιπτώσεις), 18.2.54 (πέντε περιπτώσεις), 1.3.54, 24.3.54 (τέσσαρες περιπτώσεις), 13.5.54. Ἐξ Ὁλλανδίας τὴν 3.12.53 (δύο περιπτώσεις), 10.12.53 (τέσσαρες περιπτώσεις), 12.12.53 (δύο περιπτώσεις), 18.12.53 (δέκα τρεῖς περιπτώσεις), 22.12.53 (δύο περιπτώσεις), 29.12.53, 2.1.54 (ἐννέα περιπτώσεις), 4.1.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 5.1.54 (πέντε περιπτώσεις), 13.1.54 (ἐννέα περιπτώσεις), 18.1.54 (εἴκοσι δύο περιπτώσεις), 21.1.54 (πέντε περιπτώσεις), 3.2.54 (τέσσαρες περιπτώσεις), 8.2.54 (δέκα περιπτώσεις), 18.2.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 1.3.54 (δύο περιπτώσεις), 11.3.54, 24.3.54, 13.4.54, 28.4.54, 3.5.54, 22.7.54, 1.11.54, 3.12.54, 15.12.54, 27.12.54 (πέντε περιπτώσεις), 1.1.55, 13.1.55, (τρεῖς περιπτώσεις), 12.2.55, 2.12.55, 31.12.55, 18.1.56, 18.2.56, 3.4.56, 7.11.56, 29.11.56, 6.12.56, 22.12.56 (δύο περιπτώσεις).

Ἐπὶ Βολβῶν ἀνθέων ἔξ Ἀγγλίας τὴν 11.2.53, 25.2.53, 29.10.53, 25.11.53, 26.10.54, 2.11.54, 12.2.55, 15.3.55, 28.1.56, 10.3.56. Ἐξ Αἰγύπτου τὴν 23.4.56, 18.6.56. Ἐξ Αὐστραλίας τὴν 20.10.55, 15.11.55, 31.8.56. Ἐξ Αὐστρίας τὴν 29.8.55, 13.4.56, 26.5.56, 18.6.56. Ἐκ Βελγίου τὴν 8.4.53, 27.4.53, 5.1.54, 9.2.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ὑπὸ τοῦ Botrytis tulipae), 24.3.54, 13.4.54, 10.3.55, 24.3.55, 29.3.55, 26.5.55, 28.5.55, 16.11.56, 29.11.56, 22.12.56. Ἐκ Βραζιλίας τὴν 26.10.53. Ἐκ Γαλλίας τὴν 1.4.53 (τρεῖς περιπτώσεις), 24.3.54, 10.6.54, 15.12.54 (δύο περιπτώσεις), 27.12.54, 13.1.55, 12.2.55 (δύο περιπτώσεις), 29.3.55, 9.4.55, 12.4.55, 3.5.55, 28.5.55, 15.11.55 (δύο περιπτώσεις), 8.2.56, 28.4.56, 26.5.56, 29.11.56, 14.12.56, 22.12.56. Ἐκ Γερμανίας τὴν 19.1.53, 14.11.53, 13.5.54, 23.11.54, 3.12.54, 22.10.55, 13.12.55, 18.1.56, 28.1.56, 16.11.56, 29.11.56. Ἐξ Ἐλβετίας τὴν 22.3.54, 12.2.55, 4.4.55, 18.6.55, 28.1.56, 26.5.56. Ἐξ Η.Π.Α.

τὴν 11.5.53, 18.2.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 13.5.54, 2.6.54 (κατεστράφησαν ώς ἐπικίνδυνοι διὰ *Phymatotrichum omnivorum*), 3.10.54, 15.11.24, 15.3.55, 19.4.55, 28.4.56, 18.2.56, 3.4.56, 26.6.56. Ἐξ Ἰσπανίας τὴν 28.5.55. Ἐξ Ἰταλίας τὴν 1.4.53, 21.12.54, 29.3.55, 13.12.55, 23.4.56, 28.4.56, 26.5.56 (τέσσαρες περιπτώσεις), 6.12.56, 22.12.56. Ἐκ Καναδᾶ τὴν 3.12.55, 25.12.56, 13.4.56 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ Νηματωδῶν γένους *Pratylenchus*). Ἐκ Κογκὸ Βελγικοῦ τὴν 29.11.55. Ἐκ Κύπρου τὴν 13.1.55. Ἐκ Λιβάνου τὴν 18.6.56. Ἐκ Μαρόκου τὴν 21.10.54. Ἐκ Νιγηρίας Ἀφρικῆς τὴν 15.12.54. Ἐξ Ὁλλανδίας τὴν 14.1.53, 21.1.53 (δύο περιπτώσεις), 5.2.53, 25.2.53 (δύο περιπτώσεις), 23.3.53, 1.4.53, 24.6.53, 13.7.53, 26.9.53, 13.10.53 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*, περιπτώσεις δύο), 14.10.53 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 26.10.53 (δύο περιπτώσεις), 26.10.53 (ἐπεστράφησαν εἰς χώραν προελεύσεως λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 29.10.53, 16.11.53, 25.11.53, 2.12.53, (δύο περιπτώσεις, κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 1.12.53, 3.12.53, 10.12.53, 18.12.53, 24.11.53 (τρεῖς περιπτώσεις κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 3.12.53 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 28.12.53 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 7.1.54 (πέντε περιπτώσεις, κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 8.1.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 18.1.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 19.1.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 13.1.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπὸ τοῦ *Botrytis tulipae*), 2.2.54 (δύο

περιπτώσεις, κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 3.2.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 9.2.54, 18.2.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 18.2.54 (δύο περιπτώσεις), 24.3.54 (πέντε περιπτώσεις), 7.4.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 13.4.54 (τέσσαρες περιπτώσεις), 28.4.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 3.5.54, 13.5.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 20.5.54, 4.10.54 (δύο περιπτώσεις), 8.10.54 (δύο περιπτώσεις), 15.10.54, 21.10.54 (δύο περιπτώσεις), 26.10.54, 2.11.54 (δύο περιπτώσεις), 5.11.54 (δύο περιπτώσεις), 20.11.54, 23.11.54 (δύο περιπτώσεις), 27.11.54 (τέσσαρες περιπτώσεις), 3.12.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 2.12.54 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 15.12.54 (δύο περιπτώσεις), 21.12.54, 12.1.55 (δύο περιπτώσεις, κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 13.1.55. (τρεῖς περιπτώσεις), 13.1.55 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 21.1.55, 18.2.55, 15.3.55 (τρεῖς περιπτώσεις), 9.4.55 (τρεῖς περιπτώσεις), 3.5.55 (έπτα περιπτώσεις), 8.6.55, (δύο περιπτώσεις), 18.6.55 (δύο περιπτώσεις), 8.7.55, 25.7.55 (δύο περιπτώσεις), 19.9.55, 29.9.55, 6.10.55 (πέντε περιπτώσεις), 13.10.55, 19.10.55 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο *Rhizoglyphus*), 22.10.55 (πέντε περιπτώσεις), 15.11.55 (δέκα περιπτώσεις), 22.11.55 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο τοῦ *Botrytis tulipae*), 29.11.55 (έπτα περιπτώσεις), 2.12.55 (δύο περιπτώσεις), 13.12.55 (έπτα περιπτώσεις), 25.12.55 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο *Rhizoglyphus*), 31.12.55 (τριάκοντα περιπτώσεις), 18.1.56 (τρεῖς περιπτώσεις), 28.1.56 (δύο περιπτώσεις), 8.2.51 (τέσσαρες περιπτώσεις), 25.2.56 (τέσσαρες περιπτώσεις), 18.2.56 (δύο περιπτώσεις), 10.3.56 (τέσσαρες περιπτώσεις), 23.3.56 (τέσσαρες περιπτώσεις), 3.4.56 (τέσσαρες περιπτώσεις), 13.4.56 (δύο περιπτώσεις),

16.4.56 (πέντε περιπτώσεις), 23.4.56, 28.4.56 (τρεῖς περιπτώσεις), 26.5.56 (δύο περιπτώσεις), 6.7.56, 31.7.56 (δύο περιπτώσεις), 25.8.56, 8.9.56, 12.9.56, 2.10.56 (δέκα περιπτώσεις), 5.10.56, 13.10.56, 24.10.56 (πέντε περιπτώσεις), 7.11.56 (πέντε περιπτώσεις), 1.11.56 (έξ περιπτώσεις), 16.11.56 (έξ περιπτώσεις), 24.11.56 (χατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ύπο Rhizoglyphus), 29.11.56 (δέκα περιπτώσεις), 6.12.56, 7.12.56, 14.12.56, 22.12.56 (δέκα περιπτώσεις) καὶ ἐκ Τουρκίας τὴν 25.2.53.

Ἐπὶ Γεωμήλων ἔξ Αἰγύπτου τὴν 23.3.54, 8.2.56, 25.2.56 (δύο περιπτώσεις), 10.3.56, 3.4.56, (δύο περιπτώσεις), 16.4.56 (όκτω περιπτώσεις), 18.6.56 (έξ περιπτώσεις), 27.6.56, 19.7.56, 31.7.56. Ἐκ Γαλλίας τὴν 2.2.53, 3.5.55, 21.9.55, 2.12.55. Ἐκ Γερμανίας τὴν 20.4.53 (δύο περιπτώσεις), 21.4.53, 22.4.53, 25.4.53, 21.1.54, 8.4.54, 13.1.55 (τρεῖς περιπτώσεις), 28.5.55 (δύο περιπτώσεις), 25.7.55, 18.6.56. Ἐκ τοῦ Ἐσωτερικοῦ τὴν 31.5.54. Ἐξ Η.Π.Α. τὴν 20.4.53 15.3.55. Ἐξ Ἰελανδίας τὴν 28.5.55 (δύο περιπτώσεις), 29.12.56. Ἐξ Ἱσπανίας τὴν 19.12.56. Ἐκ Καναδᾶ τὴν 7.4.54, 4.5.55, 28.5.55. Ἐκ Κύπρου τὴν 23.3.54, 18.6.56. Ἐξ Ὀλλανδίας τὴν 2.2.53, 4.3.53, 4.12.53, 8.1.54, 12.1.54 21.1.54, 18.2.54 (δύο περιπτώσεις), 27.12.54, 13.1.55 (δύο περιπτώσεις), 28.5.55 (δύο περιπτώσεις), 23.1.56 (δύο περιπτώσεις), 8.2.56, 18.2.56, 22.12.56, 29.12.56. Ἐκ Πολωνίας τὴν 21.1.54, 13.1.55 καὶ ἐκ Τσεχοσλοβακίας τὴν 7.4.54, 4.5.54, 3.2.55, 13.12.55.

» δενδρυλλίων καὶ μοσχευμάτων ἔξ Ἀγγλίας τὴν 18.2.53, 13.4.53, 10.9.54. Ἐξ Ἀλγερίου τὴν 26.2.55, 8.2.56. Ἐκ Βελγίου τὴν 9.3.53, 19.8.54, 10.9.54, 16.3.55, 26.5.55, 13.12.55. Ἐκ Βραζιλίας τὴν 23.11.53. Ἐκ Γαλλίας τὴν 4.3.53 (δύο περιπτώσεις), 25.3.53, 27.4.53, 21.10.54, 30.7.55, 28.1.56, 10.3.56, 28.4.56, 2.10.56. Ἐκ Γερμανίας τὴν 28.4.54, 19.8.54, 29.9.54, 3.5.55, 8.9.55, 19.9.55. Ἐκ Δανίας τὴν 28.4.56. Ἐξ Ἐλβετίας τὴν 15.10.54,

25.2.55, 12.7.56. Ἐξ Η.Π.Α. τὴν 22.4.53, 14.8.54 (κατεστράφησαν ώς ἐπικίνδυνα διὰ Tristeza), 28.9.54 (κατεστράφησαν ώς ἐπικίνδυνα δι' ίώσεις), 26.11.54 (κατεστράφησαν ώς ἐπικίνδυνα δι' ίώσεις), 13.4.56. Ἐξ Ἰταλίας τὴν 23.11.54, 26.2.55, 15.3.55, 30.7.55, 6.9.55, 2.12.55, 18.1.56, 16.4.56, 2.10.56. Ἐξ Μαρόκου τὴν 25.7.55. Ἐξ Ὀλλανδίας τὴν 1.4.53, 2.1.54, 21.1.54, 9.2.54, 20.5.54, 15.3.55, 29.3.55, 9.4.55 (δύο περιπτώσεις), 3.5.55, 28.5.55, 2.12.55, 18.1.56, 8.2.56, 10.3.56, 18.6.56, 22.12.56 (τρεῖς περιπτώσεις) καὶ ἐκ Τύνιδος τὴν 19.2.55.

Ἐπὶ καρπῶν διαφόρων ἔξ Ἀγγλίας τὴν 9.3.53. Ἐξ Αἰγύπτου τὴν 21.1.54, 28.1.54, 1.2.54, 6.2.54 (δύο περιπτώσεις), 18.2.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 1.3.54 (πέντε περιπτώσεις), 23.3.54 (ἔξ περιπτώσεις), 7.4.54 (τέσσαρες περιπτώσεις), 13.4.54, 28.4.54, 4.5.54 (δύο περιπτώσεις), 13.5.54, 21.5.54 (τρεῖς περιπτώσεις), 13.1.55 (ἐπτὰ περιπτώσεις), 3.2.55 (δέκα ἔξ περιπτώσεις), 19.2.55 (δύο περιπτώσεις), 31.12.55, 28.1.56 (δύο περιπτώσεις), 26.5.56, 12.7.56. Ἐξ Βελγίου τὴν 8.8.53. Ἐξ Η.Π.Α. τὴν 25.11.53, 28.1.56. Ἐξ Ἰσραὴλ τὴν 23.3.54, 7.4.54, 4.5.54, 27.12.54 13.1.55 (τέσσαρες περιπτώσεις), 3.2.55 (δύο περιπτώσεις), 19.2.55. Ἐξ Ἰταλίας τὴν 18.12.53, 29.4.53, 18.2.54 13.12.55. Ἐξ Λιβάνου τὴν 24.12.53, 7.4.54. Ἐξ Νοτιοαφρικανικῆς Ἐνώσεως τὴν 16.3.53. Ἐξ Ὀλλανδίας τὴν 18.2.54. Ἐξ Πορτογαλλίας τὴν 1.1.2.53. Ἐξ Σουδάν τὴν 16.3.53 καὶ ἐκ Τουρκίας τὴν 29.10.53, 18.6.56.

» σπόρων ἔξ Ἀγγλίας: α) Ἀνθέων τὴν 5.7.54, 18.2.55, 9.8.55, 6.10.55, 2.12.55, 16.11.56, 22.12.56, β) Βιομηχανικῶν τὴν 8.4.53, γ) Λαχανικῶν τὴν 12.5.53, 7.5.53, 27.4.53. Ἐξ Αἰγύπτου: α) Διαφόρων τὴν 10.3.56, β) Λαχανικῶν τὴν 1.12.53, 22.10.55, 28.1.56. Ἐξ Αὐστραλίας: Διαφόρων τὴν 10.3.56. Ἐξ Αὐστρίας: Διαφόρων τὴν 26.1.56, 10.3.56. Ἐξ Βελγίου: α) Ἀνθέων τὴν

28.4.54, β) Διαφόρων τὴν 9.4.55. Ἐκ Βομβάης: Διαφόρων τὴν 23.7.55. Ἐκ Βουλγαρίας: Κτηνοτροφικῶν τὴν 20.10.53. Ἐκ Βραζιλίας: Λαχανικῶν τὴν 15.3.55. Ἐκ Γαλλίας: α) Ἀνθέων τὴν 1.4.53, 7.4.54, 28.4.54, 10.6.54 12.2.55, 18.2.55, 9.4.55, 12.4.55, 3.5.55, 22.10.55, 3.4.56, 26.5.56, 7.11.56 (τρεῖς περιπτώσεις), 14.12.56, 22.12.56, β) Βιομηχανικῶν τὴν 1.2.54, 3.4.56, 16.4.56, 18.6.56, γ) Διαφόρων τὴν 3.12.54, δ) Κτηνοτροφικῶν τὴν 9.8.55, 7.11.56, 6.12.56, ε) Λαχανικῶν τὴν 20.4.53, 24.3.54, 29.9.55, 10.3.56, 3.4.56 (δύο περιπτώσεις), 16.4.56, 28.4.56, 13.10.56, 1.11.56, 7.11.56 (δύο περιπτώσεις). Ἐκ Γερμανίας: α) Ἀνθέων τὴν 3.12.55, β) Βιομηχανικῶν τὴν 22.12.56, γ) Κτηνοτροφικῶν τὴν 3.12.55, 26.5.55, δ) Λαχανικῶν τὴν 10.3.56. Ἐκ Γιουγκοσλαβίας: Κτηνοτροφικῶν τὴν 14.12.56. Ἐκ Δανίας: Διαφόρων τὴν 18.1.56, 26.5.56, 5.10.56. Ἐξ Ἑλβετίας: Διαφόρων τὴν 18.6.54, 8.9.54, 8.7.55, 30.7.55 (δύο περιπτώσεις), 26.5.56, 18.6.56. Ἐξ Ἔσωτερικοῦ: Διαφόρων τὴν 2.12.55, 26.5.56. Ἐξ Η.Π.Α.: α) Ἀνθέων τὴν 20.4.53, 13.5.54, 30.10.54, 28.5.55 (δύο περιπτώσεις), 9.7.55, 26.5.56 (τρεῖς περιπτώσεις), 12.7.56 (τρεῖς περιπτώσεις), 13.10.56, 29.11.56, β) Βιομηχανικῶν τὴν 8.5.53, 28.4.56, 12.7.56 (δύο περιπτώσεις), γ) Δημητριακῶν τὴν 7.5.53, 22.3.54, 26.5.56, 18.6.56, 29.11.56, δ) Διαφόρων τὴν 8.7.55, 3.4.56, 28.4.56, 29.11.56, 8.12.56, ε) Κτηνοτροφικῶν τὴν 7.5.53, 9.9.53 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ὑπὸ τοῦ *Colletotrichum truncatum*), 22.3.54, 24.3.54, 20.4.54, 19.9.55, 26.5.56, 2.10.56, 29.11.56, στ) Λαχανικῶν τὴν 20.4.53, 4.10.54, 9.4.55 (δύο περιπτώσεις), 26.4.55, 29.4.55, 3.5.55, 27.5.55 (δύο περιπτώσεις), 28.5.55 (δύο περιπτώσεις), 9.7.55, 19.11.55, 10.3.56, 3.4.56, 28.4.56 (δύο περιπτώσεις), 26.5.56 (δύο περιπτώσεις), 18.6.56, 2.10.56, 2.11.56. Ἐξ Ἰνδιῶν: Βιομηχανικῶν τὴν 23.3.56, 23.4.56. Ἐξ Ἰσπανίας: Διαφόρων τὴν

26.5.56. Ἐξ Ἰταλίας: α) Ἀνθέων τὴν 24.3.54, 3.5.55, β) Κτηνοτροφικῶν τὴν 10.10.53, 30.7.55, 13.12.55, 31.12.55, 18.1.56, 16.4.56 (κατεστράφησαν ώς ἐπικίνδυνοι τῆς ἀσθενείας Pierce), 17.8.56, 22.11.56, γ) Διαφόρων τὴν 12.12.53, 21.5.54, 2.12.54, 16.4.56 (τρεῖς περιπτώσεις), δ) Βιομηχανικῶν τὴν 13.5.54, 5.4.55 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ὑπὸ τοῦ *Phoma betae*), ε) Δημητριακῶν τὴν 1.2.54, 26.5.56, 29.11.56, στ) Λαχανικῶν τὴν 16.2.55, 18.1.56, 17.8.56, 25.8.56, 1.11.56, 16.11.56, 11.12.56, 22.12.56. Ἐκ Κογκό Βελγικοῦ: Διαφόρων τὴν 29.11.55. Ἐκ Λιβάνου: Διαφόρων τὴν 18.10.55, 16.11.56 (τρεῖς περιπτώσεις). Ἐκ Νιγηρίας: Διαφόρων τὴν 15.12.54. Ἐκ Νοτίου Αφρικῆς: Διαφόρων τὴν 12.5.53, 24.3.54. Ἐξ Ὀλλανδίας: α) Ἀνθέων τὴν 13.7.53, 28.12.53, 3.5.55, 29.11.55, 8.2.56, 18.6.56, 14.12.56, β) Βιομηχανικῶν τὴν 1.4.53, γ) Δημητριακῶν τὴν 26.5.56, δ) Διαφόρων τὴν 1.4.53, 22.12.56, ε) Κτηνοτροφικῶν τὴν 26.10.53, 13.5.54, στ) Λαχανικῶν τὴν 11.5.53, 11.8.56 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ὑπὸ τοῦ *Phoma lingam*), 29.11.56. Ἐκ Σουδάν: α) Βιομηχανικῶν τὴν 15.1.54, 24.3.54, β) Κτηνοτροφικῶν τὴν 28.4.56. Ἐκ Συρίας: Διαφόρων τὴν 12.2.55 καὶ ἐκ Τσεχοσλοβακίας: Διαφόρων τὴν 16.11.56.

Ἐπὶ φυτῶν διαφόρων ἔξ Ἀγγλίας τὴν 29.4.53, 10.7.54, 26.10.54.

Ἐξ Αἰγύπτου τὴν 18.2.56. Ἐξ Αὐστρίας τὴν 16.6.54 (δύο περιπτώσεις, κατεστράφησαν ώς ἐπικίνδυνα δι' εἰσαγωγὴν ἀσθενειῶν), 22.5.54. Ἐκ Βελγίου τὴν 4.5.55 (κατεστράφησαν λόγω προσβολῆς των ὑπὸ Νηματωδῶν), 18.6.55, 7.11.55. Ἐκ Βραζιλίας τὴν 10.7.54. Ἐκ Γαλλίας τὴν 13.4.53, 26.11.54, 12.2.55 (δύο περιπτώσεις), 12.4.55, 8.8.55, 28.1.56, 3.4.56, 17.8.56 (τρεῖς περιπτώσεις), 18.6.56, 22.12.56. Ἐκ Γερμανίας τὴν 31.7.54, 22.10.55, 13.12.55, 23.3.56, 26.5.56. Ἐξ Ἐσωτερικοῦ τὴν 14.6.56. Ἐξ Ἰταλίας τὴν 13.3.54, 8.2.56. Ἐκ Μάλτας

τὴν 20.11.54. Ἐξ Ὀλλανδίας τὴν 18.5.53, 6.4.55, 3.5.55, 18.6.55 (τρεῖς περιπτώσεις), 13.6.55 (κατεστράφησαν λόγῳ προσβολῆς των ὑπὸ Νηματωδῶν), 11.10.55, 31.12.53, 28.1.56, 8.2.56, 2.5.56, 31.7.56, 17.8.56, 5.10.56, 29.11.56 καὶ ἐκ Ταϊτῆς τὴν 3.4.56.

3. ΔΟΚΙΜΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Κατὰ τὸ ἔτος 1954 ἐξετελέσθησαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ Βάμβακος σειραὶ δοκιμαστικῶν πειραμάτων ἀπολυμάνσεως βαμβακοσπόρου διὰ τῆς χοησιμοποιήσεως New improved ceresan (=new improved granosau) διὰ τὴν ἔξακρίβωσιν, ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς βλαστικῆς ἵκανότητος τοῦ βαμβακοσπόρου τῆς ἐποχῆς καθ' ἥν γίνεται ἡ ἐπίπασις τοῦ σπόρου διὰ τοῦ ἐν λόγῳ φαρμάκου, ἀπὸ τῆς συλλογῆς του μέχρι τῆς σπορᾶς του, ἀφ' ἐτέρου δὲ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς γενομένης ἀπολυμάνσεως ἐπὶ τῶν διαφόρων παρατηρουμένων ἀσθενειῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῶν νεαρῶν ἴδιως φυτῶν.

4. ΜΕΛΕΤΗ ΦΥΓΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΑΚΡΑΣ ΠΝΟΗΣ

α) Μελέτη τῆς βιολογίας τοῦ Περονοσπόρου τῆς Αμπέλου ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ ἐν λόγῳ ἐρευνητικὴ ἐργασία διακοπεῖσα κατὰ τὰ ἔτη 1953 - 1955, λόγῳ ἀπουσίας τοῦ κ. Δ. Ζάχου εἰς τὸ Ἑξωτερικόν, συνεχίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1956. Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους 1955 ἔλαβεν χώραν ἡ προεργασία τῶν παρατηρήσεων τῆς προσεχοῦς ἀνοιξεως διὰ συλλογῆς ὠσισπορίων τοῦ παρασίτου. Ταῦτα διατηρηθέντα ὑπὸ φυσικὰς συνθήκας ἐπέτρεψαν βραδύτερον τὴν μελέτην τῆς ὀριμότητος αὐτῶν ἥτις καθορίζει τὴν ὑπαρξίαν καὶ ἐν τινι μέτρῳ τὴν ἔντασιν τῶν εἰσβολῶν τοῦ παρασίτου. Κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ ἔτους 1956 ἐγένετο ὁ καθορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰσβολῶν καὶ ἡ μελέτη τῶν καθορισάντων ταύτας ἐπιδημιολογικῶν στοιχείων. Ἡ παρακολούθησις τῶν εἰσβολῶν, ἐπαλαμβανομένων ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὀδηγεῖ στα-

τιστικῶς εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν κρισίμων διὰ τὰς ὑπὸ μελέτην περιφερείας ἐποχῶν.

Λόγῳ τῆς σημειωθείσης ξηρασίας κατὰ τὴν καλλιεργητικὴν περίοδον 1956 εἰς Βέλλο ἐσημειώθη μία μόνον εἰσβολὴ καὶ μικρὸς ἀριθμὸς τοιούτων εἰς τὴν περιφέρειαν Πατρῶν. Περαιτέρω ἔλαβε χώραν ἡ παρακολούθησις τῶν σταδίων βλαστήσεως τῆς Ἀμπέλου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔξελιξιν τοῦ παρασίτου, ἡ μελέτη τῶν μετεωρολογικῶν παραγόντων ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἔκδήλωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἀσθενείας καὶ τέλος ἔξητάσθη ἡ οἰκονομικὴ ἄποψις τοῦ ἐφαρμοσθέντος προγράμματος ψεκασμῶν εἰς ἑκάστην περιφέρειαν. Ἡ ἔρευνα συνεχίζεται.

β) Μολυσματικὸς ἐκφυλισμὸς τῆς Ἀμπέλου

Κατὰ τὰ ἔτη 1953 - 1956 ἡ μελέτη τῆς ἀσθενείας ταύτης συνεχίσθη διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὸ Κρατικὸν φυτώριον Ἀμερικανικῶν Ἀμπέλων, εἰς Λυκόβρυσην - Κηφισιᾶς, πειραματικοῦ ἀγροῦ διὰ τῆς φυτεύσεως τῶν πλέον διαδεδομένων ἐλληνικῶν ποικιλιῶν πρὸς παρακολούθησιν τῶν παρατηρουμένων συμπτωμάτων εἰς μίαν ἑκάστην ἔξι αὐτῶν ὡς καὶ τῆς ἔξελίξεως τῆς ἀσθενείας ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν.

Ἐπίσης ἐπὶ παλαιοτέρων φυτειῶν ἡρευνήθη τὸ θέμα τῆς ἐκδηλώσεως τῶν συμπτωμάτων τῆς ἀσθενείας ἀπὸ τῆς ἐκπτύξεως τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τῆς πτώσεως τῶν φύλλων, ὡς καὶ τὸ τῆς βλαστήσεως γενικῶς καὶ τῆς καρποφορίας.

Ἐξ ἀλλού ἔξητάσθη ἡ σχέσις τῶν ἔξωτερικῶν μορφολογικῶν γνωρισμάτων τῆς ἀσθενείας καὶ τῶν ἀνατομικῶν τοιούτων (ἐνδοκυττάρια κορδόνια).

Ἐγένοντο ἐπίσης δοκιμαὶ διὰ τὴν μελέτην τῆς ἐπιδράσεως διαφόρων χημικῶν στοιχείων καὶ φυτικῶν δρμονῶν ἐπὶ τῆς παρατηρουμένης ἀκαρπίας τῶν ἀσθενῶν πρέμνων.

Παραλλήλως συνεχίσθησαν τὰ πειράματα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀσθενείας ὡς καὶ ἡ ἔξέτασις δειγμάτων ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ διὰ τὴν ἔξακρίβωσιν τῆς γεωγραφικῆς διανομῆς ταύτης εἰς τὴν χώραν μας.

γ) Μελέτη ἐπὶ τῆς βιολογίας καὶ καταπολεμήσεως τοῦ Γλοιοσπορίου τῆς Ἐλαίας.

Λόγῳ τῆς σοβαρότητος ἢν παρουσιάζει ἡ εἰς τὸν μύκητα *Gloeosporium olivarum* ὀφειλομένη ἀσθένεια τῆς Ἐλαίας εἰς τὴν περιοχὴν Κερκύρας καὶ Πρεβέζης καὶ κατόπιν τῆς ὑπὸ ἀριθ. 119910/7036/29.8.56 ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, τὸ Ἰνστιτούτον ἀνέλαβε τὴν διεξαγωγὴν πειραμάτων διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Γλοιοσπορίου τῆς Ἐλαίας εἰς τὴν περιοχὴν Κερκύρας.

Τὰ πειράματα ἤρχισαν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1956 ἐπὶ 300 περίπου ἔλαιοδένδρων εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Κορακιάνας Κερκύρας. Ἐδοκιμάσθη ἡ ἀποτελεσματικότης διαφόρων φαρμάκων ἐπὶ τοῦ παρασίτου, τὸ χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ ὄποιον ταῦτα είναι ἴκανὰ πρὸς προστασίαν ὑπὸ τὰς διαφόρους συνθήκας τοῦ φυτινοπάρου καὶ τοῦ χειμῶνος, ἡ φυτοτοξικότης τούτων ὡς καὶ διάφορα προβλήματα σχετικῶς πρὸς τὴν δρᾶσιν των ἐπὶ τῶν ἔλαιοδένδρων. Ἡ ἔρευνα αὗτη συνεχίζεται.

5. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

I. Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Masssee. II. Ἡ χρησιμοποίησις διαφόρων πηγῶν ἄνθρακος, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπερακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 6^ο, τεῦχος 2^ο, 1952, σελ. 51 - 59.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ μελετᾶται ἡ δυνατότης χρησιμοποιήσεως ὑπὸ τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Masssee, διαφόρων οὖσιῶν διὰ τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἄνθρακος.

Οἱ μύκης, καλλιεργούμενος εἰς θρεπτικὸν διάλυμα Richard, ἥραιωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, παράγει τὴν αὐτὴν ποσότητα ξηρᾶς ούσίας διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς γλυκούζης, τῆς φρουκτόζης, τῆς σακχαρόζης, τῆς λακτόζης, καὶ τοῦ ἀμύλου.

‘Η γαλακτόζη, ή δεξιτρίνη καὶ τὸ γλυκογόνον δίδουν ὅλι- γωτέραν ἔηράν ούσιαν ἀπὸ τὰς προηγουμένας. Τέλος ἡ μαννόζη καὶ ἡ γλυκερίνη χρησιμοποιοῦνται κακῶς ὑπὸ τοῦ μύκητος τούτου. Αἱ δύο τελευταῖαι ούσιαι χρηγογύμεναι συγχρόνως δίδουν πολὺ μεγαλυτέραν ποσότητα ἔηρᾶς ούσιας παρὰ ἐκάστη τούτων κεχωρισμένως.

“Οσον ἀφορᾶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν σκληρωτίων ἡ φρουκτόζη, ἡ γαλακτόζη, ἡ σακχαρόζη, ἡ λακτόζη, ἡ δεξιτρίνη καὶ τὸ γλυκογόνον δίδουν τὰ αὐτὰ ὡς καὶ ἡ γλυκόζη ἀποτελέσματα ἦτοι παραγωγὴν ἴκανον ἀριθμοῦ σκληρωτίων. Τὸ ἄμυλον εἶναι ὅλιγώτερον εύνοϊκὸν διὰ τὸν σχηματισμὸν τούτων ἐνῷ ἡ μαννόζη καὶ ἡ γλυκερίνη ἀναστέλλουν τὸν σχηματισμόν των.

‘Ἐξ ἄλλου, εὑρέθη ὅτι ἡ τοξικότης τοῦ διηθήματος τῆς καλλιεργείας ἔναντι τῶν ἀνωτέρων φυτῶν μειοῦται σημαντικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως ἀμύλου καὶ μαννόζης.

2. Μία περίπτωσις προσβολῆς τῶν πίσων ὑπὸ τοῦ μύκητος *Cylindrosporium pisi Berger*, ὑπὸ Δ. Γ. Ζάχου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xronikà Mpenakéion Fytopatadologikou 'Institutóvton*», ἔτος 6ον, τεῦχος 2ον, 1952, σελ. 79 - 80.

‘Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ περιγράφεται ἀσθένεια τῶν πίσων παρατηρηθεῖσα διὰ πρώτην φορὰν ἐν ‘Ελλάδι εἰς τὰ Μεσόγεια τῆς Ἀττικῆς καὶ προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ μύκητος *Cylindrosporium pisi Berger*.

‘Ο ἐν λόγῳ μύκης προσβάλλει τὰ φύλλα εἰς τὰ δποῖα σχηματίζονται, μετοξὺ τῶν νευρώσεων, γωνιώδεις κηλίδες διαστάσεων 5 - 10 χιλιοστ. καὶ χρώματος τεφροπρασίνου ἢ ἀνοικτοῦ καστανοκιτρίνου. Αἱ κηλίδες ἐμφανίζονται ἐπ’ ἀμφοτέρων τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ φύλλου, δύνανται δέ, συνενούμεναι, νὰ καλύψουν δλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν προκαλοῦσαι οὕτω τὴν τελείαν ἔγρανσιν τοῦ ἐλάσματος. ‘Η προσβολὴ εἶναι ἔντονος κυρίως εἰς τὰ φύλλα τῆς βάσεως, παρατηρεῖται ὅμως καὶ ἐπὶ τῶν τῆς κορυφῆς.

‘Ἐπὶ τῶν στελεχῶν δὲν παρετηρήθησαν κηλίδες. Δεδομένου

διμως δτι τὰ ἐν λόγῳ φυτὰ ἔφερον συγχρόνως σοβαρὰν προσβολὴν καὶ τοῦ μύκητος *Ascochyta pisi*, εἶναι πιθανὸν αἱ κηλίδες τοῦ *Cylindrosporium* νὰ εἶχον καλυφθῆ ὑπὸ τοῦ δευτέρου μύκητος.

Τὰ ἀκέρβουλα τοῦ *Cylindrosporium pisi* σχηματίζονται ἐν ἀφθονίᾳ ἐπὶ τῶν κηλίδων. Ἐχουν στρογγύλον σχῆμα ἢ ἐλλειψοειδὲς καὶ μέγεθος 90 - 360 μ. Τὰ σπόρια εἶναι ὑαλώδη, ἐπιμήκη, κυλινδρικά, εὐθέα ἢ ἐλαφρῶς κεκαμμένα μετ' ἀπεστρογγυλευμένων ἄκρων. Εἶναι μονο—, δι—, τρι— καὶ τετρακύτταρα εἰς ἀναλογίαν 17, 55, 25 καὶ 3 % ἀντιστοίχως. Τὸ μέγεθος τῶν σπορίων εἶναι 20—58 × 2,5—4 μ. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν (70 %) ἔχει διαστάσεις 36—50 × 3 μ.

Ο συγγραφεὺς δὲν ἡδυνήθη νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ὅλην ἔξέλιξιν τῆς ἀσθενείας καὶ ἐπομένως νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐνεφανίσθη αὕτη, δεδομένου δτι δταν ἔξήτασε διὰ πρώτην φορὰν ἀσθενῆ φυτὰ ἢ ἀσθενεία εὑρίσκετο ἥδη εἰς προκεχωρημένον στάδιον.

Κατὰ τὸν Berger, δστις περιέγραψε διὰ πρώτην φορὰν τὴν ἀσθενείαν εἰς τὸ Μαρόκον, ἢ προσβολὴ ἐκδηλοῦται τὸ πρῶτον κατὰ τὸν Νοέμβριον, ἐπεκτείνεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος καὶ γενικεύεται κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον.

Ο χειμὼν τοῦ 1952—1953 ὑπῆρξεν εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Μεσογείων τῆς Ἀττικῆς ἔξαιρετικῶς ὑγρός· τὸ ψύχος τῆς βροχῆς ἥτο διὰ τὸν Νοέμβριον 78 χιλιοστ., τὸν Δεκέμβριον 129 χιλιοστ., τὸν Ιανουάριον 107 χιλιοστ., τὸν Φεβρουάριον 12 χιλιοστ. καὶ τὸν Μάρτιον 47,5 χιλιοστ. Ἡ μέση μηνιαία θερμοκρασία ἥτο ἀντιστοίχως 15, 13, 9, 10 καὶ 9 °C.

Η συνύπαρξις τοῦ μύκητος *Ascochyta pisi*, μετὰ τοῦ περιγραφομένου μύκητος τόσον ἐν Ἑλλάδι ὅσον καὶ εἰς τὸ Μαρόκον, ἀγει εἰς τὴν ὑπόθεσιν δτι δ δεύτερος εἶναι παράσιτον ἀδυναμίας προσβάλλον τὰ ἥδη ἔξησθενημένα ἐκ τῆς προσβολῆς τοῦ *Ascochyta pisi* φυτά.

3. Κατάλογος μετά σημειώσεων μυκήτων και ίῶν εύρευσηντων ἐπὶ καλλιεργουμένων φυτῶν ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ Δ. Γ. Ζάχου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 6^ο, τεῦχος 2^ο, 1952, σελ. 88 - 90.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ἀναφέρονται οἱ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως εὑρευμέντες μύκητες καὶ αἱ σημειωθεῖσαι ίώσεις, μετὰ σημειώσεων διὰ τὰς περιφερείας εἰς ἃς εὑρέθησαν καὶ τὰς προξενηθείσας ζημίας. Ἀναφέρονται 4 εἴδη Ἀσκομυκήτων, 2 εἴδη Βασιδιομυκήτων καὶ 16 εἴδη Ἀδηλομυκήτων ἐξ ὧν 4 Sphaeropspidales, 1 Melanconiales, 8 Hypocreales καὶ 3 ἀνήκοντα εἰς τὰ Mycelia sterilia. Ἐπίσης σημειοῦται μία ίωσις (*Cucumis virus I*).

4. Ἡ παθολογία τῶν εἰς *Macrophoma* ὁφειλομένων ἀσθενειῶν τῆς Ἐλαίας, ὑπὸ Ι. Α. Σαρεγιάννη καὶ Α. Ι. Παπαϊωάννου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 6^ο, τεῦχος 2^ο, 1952, σελ. 37 - 50.

Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μελετᾶται ἡ παθολογία τῆς ώς «μακρόφομα» γνωστῆς ἀσθενείας τῆς Ἐλαίας τῆς ὁφειλομένης εἰς διαφόρους μύκητας (π.χ. *Macrofoma* ἢ *Sphaeropsis dalmatica*, *Septoriella oleae* κ.λ.π.). Οἵτινες παρουσιάζουν ἕνα κοινὸν στάδιον *Macrofoma*.

Ἡ ἀσθενεία αὕτη παρουσιάζεται ὑπὸ τρεῖς διαφορετικὰς μορφάς: α) ὑπὸ μορφὴν «ξεροβούλας» ἥτις εἶναι καὶ ἡ μόνη περιγραφομένη εἰς τὰ κλασσικὰ συγγράμματα, β) ὑπὸ μορφὴν ὑγρᾶς σήψεως «σαποβούλα» ἀναλόγου πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ μύκητος *Monilia laxa* προκαλουμένην εἰς τὰ πυρηνόκαρπα καὶ τὰ μῆλα καὶ γ) ὑπὸ τὰς δύο συγχρόνως προηγουμένας μορφάς.

Καὶ εἰς τὰς δύο πρώτας περιπτώσεις ὑπάρχει σχεδὸν πάντοτε ἡ ὑπὸ τοῦ ἐντόμου *Dacus oleae* προκαλουμένη σχισμὴ πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ὠῶν του.

Οι προκαλούντες τὴν ὡς ἄνω ἀσθένειαν εἶναι μύκητες πληγῶν. Ἡ ὑπαρξίς τῆς ἀσθενείας ἔξαρταται ἐκ τριῶν παραγόντων: ἐκ τοῦ Δάκου ὅστις ἀνοίγει τὴν εἰσοδον διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχεται τὸ παράσιτον, ἐκ τοῦ ἐντόμου *Prolasioptera berlesiana* τὸ ὅποιον θὰ μετέφερε τὸ *inoculum* καὶ ἐκ τῆς ὑπάρξεως τοῦ παρασίτου μύκητος. Οἱ ἐν λόγῳ μύκητες παράγοντα μυξοσπόρια μὴ δυνάμενα νὰ ἐλευθερωθοῦν παρὰ μόνον εἰς περίπτωσιν λίαν ὑγροῦ καιροῦ, ἐνῶ ἡ μόλυνσις τῶν ἐλαιῶν πραγματοποιεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους ὑπὸ συνθήκας ξηρασίας. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ μεταφορὰ τοῦ παρασίτου μόνον διὰ τῶν ἐντόμων θὰ ἡδύνατο νὰ ἔξηγηθῇ. Τὰ ἔντομα θὰ παρελάμβανον τὰ σπόρια τοῦ μύκητος ἐκ μουμιοποιηθέντων καρπῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐκ τῶν φύλλων καὶ τῶν κλαδίσκων τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ ἐνδεχομένως ἔξι ἀγνώστων ἄλλων ξενιστῶν.

Τεχνηταὶ μολύνσεις διὰ τοῦ μύκητος *M. dalmatica* προκαλοῦν φαιὰν σῆψιν καὶ τὴν ἐμφάνισιν πολλῶν πυκνιδίων ἐπὶ σταφυλῶν, μήλων, ἀπιδίων, λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων. Ἐπὶ καρπῶν Τομάτας καὶ Μελιτζάνας παρατηρεῖται μόνον σῆψις ἄνευ καρποφοριῶν.

Τεχνηταὶ μολύνσεις ἀνηρτημένου ἐλαιοκάρπου κατὰ μῆνα Αὔγουστον ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐμφάνισιν ξηρᾶς σήψεως («ξεροβιόύλας»). Ἐλαῖαι ἀποκοπεῖσαι ἐκ τοῦ δένδρου καὶ μολυνθεῖσαι κατὰ Ὁκτώβριον ἐπαρουσίασαν ὑγρὰν σῆψιν.

Ἡ διάφορος ἀντίδρασις τοῦ καρποῦ εἰς τὰς τεχνητὰς ταύτας μολύνσεις θὰ ὠφείλετο εἰς τὴν ἑκάστοτε ποσότητα ὕδατος εἰς τὸ φυτόν.

‘Ως πρὸς τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀσθενείας τὸ μόνον ὑπάρχον σήμερον μέσον εἶναι ἡ παρεμπόδισις δημιουργίας πληγῶν καὶ ἐπομένως καταπολέμησις τοῦ Δάκου ὅστις προκαλεῖ ταύτας.

5. Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massee. III. Ἡ ἐπίδρασις τοῦ μαγνησίου καὶ τοῦ θείου ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μύκητος

καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σκληρωτίων του, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 7^{ον}, τεῦχος 1^{ον}, 1953, σελ. 15 - 20.

‘Ο μύκης *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massée καλλιεργούμενος εἰς συνθετικὸν θρεπτικὸν διάλυμα περιέχον ἄζωτον, φωσφόρον, κάλιον, σίδηρον καὶ γλυκόζην καὶ στερούμενον μαγνησίου καὶ θείου, σχηματίζει μυκήλιον τοῦ ὅποίου ἡ ἔηρὰ οὐσία ἴσοῦται περίπου πρὸς τὸ 50 % τῆς ἔηρᾶς οὐσίας τοῦ μάρτυρος (ὅμοιον θρεπτικὸν διάλυμα περιέχον ἐπὶ πλέον $MgSO_4 \cdot 7H_2O$ εἰς ἀναλογίαν 0,124 τοῖς 100). ‘Ο σχηματισμὸς τούναντίον τῶν σκληρωτίων ἀναστέλλεται σχεδὸν ἐντελῶς ἐν ἀπουσίᾳ Mg καὶ S .

Δόσεις θεικοῦ μαγνησίου ἵσαι πρὸς τὸ 1/10 ἢ τὸ διπλάσιον τῆς παρεχομένης εἰς τὸν μάρτυρα, δίδουν τὴν αὐτὴν ἀπόδοσιν εἰς ἔηρὰν οὐσίαν.

‘Η προσθήκη μόνον μαγνησίου ὑπὸ μιօρφὴν χλωριούχου μαγνησίου, ἢ μόνον θείου ὑπὸ μιօρφὴν θεικοῦ νατρίου δὲν βελτιώνει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἄνευ τῶν στοιχείων τούτων θρεπτικοῦ μέσου.

‘Ο συνδυασμός, ἐν τούτοις, τῶν δύο τούτων ἀλάτων εἰς ἀναλογίαν τοιαύτην ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ ποσότης μαγνησίου καὶ θείου ὡς καὶ εἰς τὸν μάρτυρα, ἐπιτρέπει ἀνάπτυξιν ὁμοίαν μὲ τὴν τοῦ τελευταίου. ‘Η ἀναστολὴ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σκληρωτίων λόγῳ ἐλλειψεως μαγνησίου καὶ θείου ἢ καὶ τῶν δύο συγχρόνως εἶναι ἐντονωτέρα τῆς παρατηρουμένης εἰς τὴν παραγωγὴν μυκηλίου.

6. Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massée. IV. ‘Η χρησιμοποίησις διαφόρων ἄζωτουχων οὖσιῶν, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 7^{ον}, τεῦχος 1^{ον}, 1953, σελ. 27 - 35.

‘Οταν καλλιεργήσωμεν τὸν ἐν λόγῳ μύκητα εἰς συνθετικὸν

θρεπτικὸν διάλυμα, χορηγοῦντες κεχωρισμένως διαφόρους ἀζωτούχους ούσίας, ἔχομεν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα :

Μεταξὺ τῶν ἀνοργάνων ἀλάτων τὸ νιτρικὸν κάλιον ἔχει κατὰ πολὺ ἀνωτέραν ἀπόδοσιν (ύπολογιζομένη ὡς ἔηρα ούσία τοῦ παραγομένου μυκηλίου) τῆς τοῦ νιτρικοῦ καὶ θειικοῦ ἀμμωνίου. Ἰσας ἀποδόσεις πρὸς τὰς τοῦ νιτρικοῦ καλίου (θεωρουμένου ὡς μάρτυρος) δίδουν τὰ ἀμινοξέα: γλυκίνη, ἀσπαραγινικὸν ὁξύ, γλουταμινικὸν ὁξύ καὶ τυροσίνη. Ἡ ἀσπαραγίνη, λευκίνη καὶ τὸ θειικὸν ἀμμώνιον δίδουν μικροτέρας ἀποδόσεις ἀπὸ τὰς προηγουμένας ούσίας καὶ ἵσας περίπου πρὸς τὰ 60 % τοῦ μάρτυρος.

Τὸ νιτρικὸν ἀμμώνιον, ἡ κυστεῖνη, ἡ κυστίνη, ἡ μεθειονίνη ἡ τρυπτοφάνη καὶ ἡ βαλίνη ἔχουν μετρίαν ἀπόδοσιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ 35 % τῆς τοῦ μάρτυρος. Ὁ μύκης οὐδόλως ἀναπτύσσεται μὲ τὴν λυσίνην. Ἡ οὐρία χρησιμοποιεῖται ὡς ἡ ἀσπαραγίνη. Τέλος ἡ πεπτόνη δίδει τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν μυκηλίου.

‘Ο μύκης σχηματίζει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν σκληρωτίων μὲ τὸ νιτρικὸν κάλιον, γλυκίνην, ἀσπαραγίνην, ἀσπαραγινικὸν ὁξύ, γλουταμινικὸν ὁξύ, τυροσίνην, πεπτόνην καὶ ούριαν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν σκληρωτίων εἶναι μικρότερος μὲ τὸ νιτρικὸν καὶ θειικὸν ἀμμώνιον καὶ τὴν λευκίνην. Τέλος, ὁ μύκης δὲν σχηματίζει σκληρώτια μὲ τὴν κυστεῖνην, κυστίνην, λυσίνην, μεθειονίνην, τρυπτοφάνην καὶ βαλίνην.

7. Προσπάθεια καλλιεργείας, *in vitro*, τῶν ἴστῶν τῶν κηκίδων τοῦ φυτοῦ *Salvia pomifera* L., ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Χρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 7ον, τεῦχος 1ον, 1953, σελ. 61 - 67.

‘Η καλλιεργεία ἴστῶν τῶν κηκίδων παρουσιάζει μεγάλον βιολογικὸν ἐνδιαφέρον, διότι ἐὰν ἐπετυγχάνετο αὕτη θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ μελέτη τῶν φυσιολογικῶν ἰδιοτήτων τούτων ἀνεξαρτήτως τῶν ϕυθμιστικῶν ἐπιδράσεων τοῦ φυτοῦ ἢ τοῦ ἐντόμου.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ἔκτιθενται τὰ ἀποτελέσματα πειραμάτων γενομένων πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκτήσεως καλλιεργειῶν *in vitro* ίστῶν τῶν κηκίδων τῶν προκαλουμένων ἐπὶ τοῦ φυτοῦ *Salvia pomifera* L. ὑπὸ τοῦ ἐντόμου *Aulax sp.* (Hymenoptera, Cynipidae).

Οἱ ίστοι οὗτοι δύνανται νὰ ἀναπτυχθοῦν κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς καλλιεργείας ἀλλὰ μόνον ὅταν χορηγηθῇ ὁρμόνη. Ὁ σχηματιζόμενος ὅμως νέος ίστὸς ταχέως σχηματίζει φελλοποιημένην ἐπιφανειακὴν στιβάδα πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐπηρεάζει τὴν ἀνάπτυξίν του. Προσπάθειαι μεταφυτεύσεως καὶ ἀποκτήσεως οὕτω μονίμου καλλιεργείας ἀπέτυχον. Ἡ ἀνάγκη παρουσίας ὁρμόνης διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ίστῶν τῶν κηκίδων *in vitro* δεικνύει ὅτι ἀπ' αὐτῆς τούλαχιστον τῆς ἀπόψεως οἱ ίστοι οὗτοι διαφέρουν τῶν πραγματικῶν καρκινικῶν ίστῶν.

8. Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Mass. V. Ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀποθηκίων ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς Ἀττικῆς, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου καὶ Α. Ι. Παπαϊωάννου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 7ον, τεῦχος 2ον, 1953, σελ. 95 - 108.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ἔκτιθενται τὰ ἀποτελέσματα παρατηρήσεων γενομένων ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰς ἀναφερθείσας εἰς προηγουμένην ἐργασίαν (*Χρονικὰ τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*, ἔτος 5ον, τεῦχος 1ον). Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα, ἀτινα ἐπιβεβαιοῦν καὶ συμπληρώνουν τὰ προγενέστερα, εἶναι τὰ ἔξῆς :

Τὰ σκληρώτια τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* σχηματίζουν ἀποθήκαια χωρὶς νὰ ἔχουν ἀνάγκην νὰ ὑποστοῦν τὴν ἐπιδρασιν τοῦ ψύχους ἢ νὰ διέλθουν περίοδον ἀναπαύσεως.

Τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀποθηκίων ποικίλλει, μεταξὺ εὐρέων ὀρίων, ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν τῆς ὑγρασίας καὶ θερμοκρασίας καὶ πιθανῶς ἐσωτερικῶν τινῶν παραγόντων. Ως ἐκ τούτου δὲν δύναται τις

νὰ προΐδῃ ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν τῆς βλαστήσεως τῶν σκληρωτίων. Τὸ ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα εἰς τὰς μελετηθείσας περιπτώσεις εἶναι 22 ἡμέραι διὰ τὰ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοποθετημένα σκληρώτια καὶ 28 ἡμέραι διὰ τὰ ἐν ὑπαίθρῳ.

Εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὰς περιφερείας ἔκείνας τῆς χώρας αἴτινες ἔχουν τὰ αὐτὰ κλιματικὰ δεδομένα, ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀποθηκίων δὲν εἶναι δυνατός, ἐν ὑπαίθρῳ, κατὰ τοὺς μῆνας Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον.

Εἰς τὸ ἐργαστήριον τὰ ἀποθήκαια δύνανται νὰ σχηματισθοῦν ἀκόμη καὶ κατὰ τὸν μῆνα Μαΐου, ἀλλ’ ὅχι κατὰ τοὺς μῆνας Ἰουνίου, Ἰουλίου, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον.

Οἱ μὴ σχηματισμὸς τῶν ὄργανων αὐτῶν, εἰς τὸ ὑπαίθρον, κατὰ τὸν μῆνα Μαΐου ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς ὑγρασίας, ἐνῶ ἡ ἀπουσία των ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου ὀφείλεται εἰς τὴν υψηλὴν θερμοκρασίαν.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν συγγραφέων οὐδὲν ἀποθήκιον δύναται νὰ σχηματισθῇ εἰς μέσην θερμοκρασίαν ἀνωτέραν τῶν 23° C, ἐνῷ εἰς τὴν ἐλαχίστην μέσην θερμοκρασίαν τῶν $9,3^{\circ}$ C, ἥν ἔσχον κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πειραμάτων (1950 - 1953), ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀποθηκίων γίνεται κανονικῶς.

Διὰ τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν ἐπομένως ἡ περίοδος κατὰ τὴν διποίαν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκτόξευσις τῶν ἀσκοσπορίων ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ὁκτωβρίου μέχρι καὶ τοῦ Ἀπριλίου. Εἰς περιπτώσεις βροχεροῦ καιροῦ ἡ εἰς λίαν ὑγρὰς θέσεις, ἡ ἔξοδος τῶν ἀσκοσπορίων δύναται νὰ λάβῃ χώραν καὶ κατὰ τὸν Μάϊον. Ἡ μόλυνσις, ἀρα, τῶν κορυφῶν τῶν δένδρων, ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Συκῆς, δὲν δύναται νὰ γίνῃ παρὰ κατὰ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἐποχήν.

Τὰ ἀποθήκαια σχηματίζονται ἐξ ἵσου καλῶς τόσον ἐκ σκληρωτίων εύρισκομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ὅσον καὶ ἐξ ἐκείνων ἄτινα εἶναι ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἡ ἡλικία, ἐξ ἄλλου, τῶν σκληρωτίων δὲν ἔχει ἐπίδρασιν, ἐντὸς ώρισμένων ὅρίων, ἐπὶ τῆς βλαστήσεώς των.

Τὰ σκληρώτια διατηροῦν τὴν ζωτικότητά των ἐπὶ μακρὸν

διάστημα έκτος έτσι ενδικώνται εἰς περιβάλλον λίαν ύγρόν. Τὰ έντος ὕδατος βεβυθισμένα σκληρώτια διατηροῦν τὴν ζωτικότητά των ἐπὶ 8 μῆνας.

Τὰ σκληρώτια προσβάλλονται ύπο τῶν μυκήτων *Trichothecium roseum* καὶ *Stachybotrys* sp. Ἐκφράζεται ἡ γνώμη ὅτι θὰ ἔδει νὰ ἔξετασθῇ ἐκ νέου ἡ δυνατότης βιολογικῆς καταπολεμήσεως τοῦ πολυφάγου τούτου μύκητος.

9. Ἐπὶ περιπτώσεως διαφοροποιήσεως τῶν *in vitro* καλλιεργουμένων καρκινικῶν ίστων τῆς *Scorzonera*, ύπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς Comptes rendus de la Société de Biologie (Paris), τόμος 147, 1953, σελ. 1713 - 1715.

Οἱ *in vitro* καλλιεργούμενοι ίστοὶ τῶν φυτῶν εἶναι σχεδὸν πάντοτε δύμοιογενεῖς καὶ σπανίως δημιουργοῦν διαφοροποιημένα δργανα, ἥτοι βλαστοὺς καὶ ρίζας.

Οἱ εἰς τὸ *Agrobacterium tumefaciens* ὀφειλόμενοι ὅγκοι τῶν φυτῶν (crown - gall), καλλιεργούμενοι ἐπίσης *in vitro*, παρουσιάζονται ἔτι περισσότερον ἀδιαφοροποίητοι.

Ἡ ιδιότης των αὐτῆς καὶ ἡ ἵκανότης των νὰ αὐξάνωνται, ἢνευ δργανώσεως, καὶ νὰ ἐκφεύγονται τῶν ωυθμιστικῶν λειτουργιῶν τοῦ φυτοῦ ὅταν ἐμβολιάζονται ἐπ' αὐτοῦ, δίδουν εἰς τοὺς ὅγκους τῶν φυτῶν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀληθῶν ὅγκων δυναμένων νὰ παραβληθοῦν πρὸς τὸν καρκίνον τῶν ζώων.

‘Ο Braun κατώρθωσε ἐν τούτοις νὰ ἐπαναφέρῃ ὅγκους τοῦ Καπνοῦ εἰς φυσιολογικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν περίπτωσιν δύμως αὐτὴν ἐπρόκειτο περὶ τῶν λεγομένων τερατωμάτων, τὰ δόποια ἔχουν ποιάν τινα δργάνωσιν, συγκεκριμένως ὑποτυπώδη φύλλα καὶ ὄφθαλμούς.

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν δι αὐτὸς ἐρευνητὴς ἐπέτυχε τὸν σχηματισμὸν ριζῶν ἐπὶ καρκινικῶν ίστων τοῦ φυτοῦ *Vinca rosea*, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπρόκειτο περὶ ίστων μὴ τελείως μετατραπέντων

εἰς ὅγκους λόγῳ τῆς μικρᾶς διαρκείας τῆς ἐπιδράσεως τοῦ βακτηρίου.

Μέχρι σήμερον δὲν εἶχε παρατηρηθῆναι εἰς πραγματικοὺς ὅγκους, καλλιεργουμένους ἐπὶ μακρὸν *in vitro*, φαινόμενον μορφολογικῆς διαφοροποιήσεως τὸ δποῖον νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ως τάσις τῶν κυττάρων νὰ ἔπανέλθουν εἰς τὸν κανονικὸν τῶν τύπον.

Ἐν τῇ παρούσῃ ἐργασίᾳ ἔκτιθεται ἀκριβῶς μία τοιαύτη περίπτωσις. Ἐπὶ καρκινικῶν ἴστων τῆς *Scorzonera hispanica*, προερχομένων ἀπὸ καλλιέργειαν ἡλικίας πλέον τῶν 5 ἑτῶν (ἀπομονωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Gautheret) παρετηρήθη σχηματισμὸς οἵζης, ἀπολύτως κανονικῆς, μήκους ἐνὸς ἑκατοστομέτρου.

Ἡ παρατήρησις αὗτη δεικνύει ὅτι τὰ κύτταρα τῶν καρκινικῶν ἴστων δύνανται ὑπὸ ὀρισμένας συνθήκας, αἱ δποῖαι παραμένουν ἄγνωστοι, νὰ διαφοροποιηθοῦν ἐκ νέου εἰς ὅργανα τελείως κανονικά.

10. Ἐπὶ φαινομένου διαφοροποιήσεως τῶν καρκινικῶν ἴστων καὶ τῶν ἐθισμένων τοιούτων εἰς τὴν αὔξηνην, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς 8^ο Διεθνὲς Συνέδριον Βοτανικῆς, Παρίσιοι 2 - 14 Ιουλίου 1954.

Ἐν τῇ ἀνακοινώσει ταύτῃ ἀναφέρονται τρεῖς περιπτώσεις διαφοροποιήσεως φυτικῶν καρκινικῶν ἴστων ως καὶ εἰς τὴν αὔξενην ἐθισμένων τοιούτων, καλλιεργουμένων *in vitro*.

Ἡ πρώτη περίπτωσις ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐμφάνισιν οἵζης, μήκους μέχρι 10 χιλιοστῶν, ἐπὶ καρκινικοῦ ἴστου τοῦ φυτοῦ *Scorzonera hispanica*, ἀπομονωθέντος πρὸ πενταετίας περίπου ὑπὸ τοῦ Gautheret καὶ καλλιεργουμένου ἐπὶ τοῦ συνήθους θρεπτικοῦ ὑλικοῦ ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ διαλύματος τοῦ Heller, γλυκόζης (5%), ἀνευρίνης (10^{-6}), ἵχνοστοιχείων καὶ ἄγαρ ($0,7\%$).

Ἡ δευτέρα περίπτωσις ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν ἐπὶ καλλιεργειῶν τοῦ αὐτοῦ ως ἄνω ἴστου, ἐπὶ τῶν δποίων ἐσχηματίσθησαν κανονικαὶ οἵζαι καὶ ὑποτυπώδεις βλαστοί. Μία τῶν σχημα-

τισθεισῶν ριζῶν εἶχε μῆκος 40 χιλιοστῶν ἐνῷ τὸ ὑψος τῶν βλαστῶν δὲν ὑπερέβαινε τὰ 10 χιλιοστά. Τὸ θρεπτικὸν μέσον διέφερε, τὴν φορὰν ταύτην, τοῦ συνήθους κατὰ τὸ Ṅτι τὰ ἀνόργανα ἄλατα τοῦ ἀζώτου εἶχον ἀντικατασταθῆ διά τινος ἀμινοξέος ἢ μίγματος τούτων.

Τέλος ἡ τρίτη περίπτωσις ἀφορᾷ εἰς τὸν σγηματισμὸν ὑποτυπωδῶν βλαστῶν, ὑποπρασίνων καὶ ὑψους ἀπὸ 1 ἔως 10 χιλιοστῶν, ἐπὶ ἐθισμένων εἰς τὴν αὐξήνην ἴστῶν τοῦ *Scorzonera hispanica*.

Τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης διαφοροποιήσεως παραμένει ἄγνωστον.

11. Ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῆς διαφοροποιήσεως τῶν *in vitro* καλλιεργουμένων καρκινικῶν ἴστῶν τῶν φυτῶν, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ* Ἰνστιτούτου», ἔτος 8^ο, τεῦχος 2^ο, 1954, σελ. 88 - 95.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ἔξετάζεται, βάσει τῶν μέχρι σήμερον γνωστῶν παρατηρήσεων, τὸ πρόβλημα τῆς διαφοροποιήσεως τῶν καρκινικῶν ἴστῶν καὶ τῆς μετατροπῆς των εἰς φυσιολογικούς.

Χαρακτηρίζεται ως καρκινικὸς ὁ ἴστὸς ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ αὐξάνεται κατὰ τρόπον ἀναρχικὸν χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῶν ρυθμιστικῶν μηχανισμῶν τοῦ ὁργανισμοῦ, ὅταν ἐμβολιασθῇ ἐπ' αὐτοῦ.

Βάσει τοῦ κριτηρίου τούτου, διακρίνουν εἰς τὰ φυτὰ τρεῖς κατηγορίας ὅγκων, διαφόρου ἀρχικῆς αἵτίας.

Τοὺς εἰς τὸ βακτήριον *Agrobacterium tumefaciens* ὀφειλομένους, τοὺς ἐκ γενετικῆς αἵτίας προκαλουμένους (ὅγκοι ὑβριδίου *Nicotiana langsdorffii* × *Nicotiana glauca*) καὶ τέλος τοὺς λόγῳ χημικῆς ἐπιδράσεως ἐμφανιζομένους (ίστοι ἐθισμένοι εἰς τὴν αὐξήνην).

Οἱ ίστοι τῶν ως ἄνω ὅγκων ἀπεμονώθησαν καὶ ἐκαλλιερ-

γήθησαν *in vitro*, διατηροῦντες σταθερῶς τὸν καρκινικόν των καρακτῆρα.

Ἐκ τῶν μέχρι σήμερον παραδεδεγμένων προκύπτει ὅτι οἱ κακοήθεις ὅγκοι οὐδέποτε χάνουν τὴν τρομεράν των ἴδιότητα καὶ δὲν ἐπανέρχονται εἰς τὴν καλοήθη ἢ φυσιολογικὴν κατάστασιν.

Ὑπάρχουν ἐν τούτοις, εἰς τὰ φυτά, ἐνδείξεις τινες ἐπιτρέπουσαι νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι θὰ ἥτο δυνατὴ ἡ μετατροπὴ ἐνὸς καρκινικοῦ ἵστοῦ εἰς φυσιολογικόν.

Ὑπάρχουν, πρῶτον, τὰ πειράματα τοῦ White καὶ ἐν συνεχείᾳ τῶν Skoog καὶ Tsui ἐπὶ τῆς διαφοροποιήσεως τῶν *in vitro* καλλιεργουμένων ἵστων τῶν ὅγκων τοῦ ἀναφερούμεντος ἥδη ὑβριδίου τοῦ Καπνοῦ.

Δεδομένου ὅτι οἱ ἐν λόγῳ ἵστοι εἶναι ἀναντιρρήτως καρκινικοί, θὰ ἔδει τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων τούτων νὰ ἔξετασθοῦν ὑπὸ τὸ πρᾶσμα τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ δποῖον παρουσιάζουν διὰ τὸ πρόβλημα τῆς διαφοροποιήσεως τῶν καρκινικῶν ἵστων.

Διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀρχικὴν προσβολὴν τοῦ βακτηρίου *Agrobacterium tumefaciens* ὁφειλομένους ὅγκους ἔχομεν περιπτώσεις μετατροπῆς τῶν ἀνωμάλων ἵστων εἰς φυσιολογικούς: αὗται εἶναι ἡ διαφοροποίησις τερατώματος Καπνοῦ εἰς φυσιολογικὸν φυτὸν κατόπιν ἐπανειλημμένων καὶ διαδοχικῶν ἐμβολιασμῶν, τοῦ παθολογικοῦ ἵστοῦ ἐπὶ κανονικῶν φυτῶν (Braun), ἡ ἐμφάνισις οιζῶν εἰς καλλιεργείας καρκινικῶν ἵστων (Braun, de Ropp, Δημητριάδης, Nickell, Bouriquet) ὡς καὶ ἡ ἐμφάνισις ὑποτυπωδῶν βλαστῶν (Δημητριάδης).

Τέλος ὑπάρχουν περιπτώσεις ἐμφανίσεως διαφοροποιημένων ὁργάνων (ὑποτυπωδῶν βλαστῶν) ἐπὶ καλλιεργουμένων *in vitro* ἐθισμένων εἰς τὴν αὐξήνην ἵστων (Δημητριάδης).

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω τίθενται τὰ ἔξης ἐρωτήματα :

1) Τὰ διαφοροποιηθέντα ὁργανα προέρχονται πράγματι ἀπὸ καρκινικὰ κύτταρα ἢ ἀπὸ φυσιολογικὰ τοιαῦτα ἐγκλωβισθέντα ἐντὸς τῆς μάζης τοῦ ἀνωμάλου ἵστοῦ;

2) Τὰ ὅργανα ταῦτα εἶναι πραγματικῶς φυσιολογικὰ ἢ ἔχουν μόνον τοιαύτην ἐμφάνισιν καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ φέρουν ἐσωτερικὸς τὸ αἴτιον τῆς ἀνωμαλίας;

3) Ποῖος ὁ μηχανισμὸς τῆς ἐνδεχομένης μετατροπῆς ἐνὸς καρκινικοῦ ἰστοῦ εἰς φυσιολογικόν;

Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δεδομένων ὁ συγγραφεὺς θεωρεῖ ὅτι τὰ σχηματιζόμενα ὅργανα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προέρχωνται εἰ μὴ ἐκ καρκινικῶν κυττάρων. Οἱ οὕτω διαφοροποιούμενοι ἰστοὶ δύνανται νὰ εἶναι εἰς τινας περιπτώσεις πράγματι ὑγιεῖς, εἰς ἑτέρας δὲ νὰ φέρουν, παρ' ὅλην τὴν φαινομενικήν των μεταβολῆν, τὸ αἴτιον τῆς ἀνωμαλίας ἐν λανθανούσῃ καταστάσει.

Ἡ αἵτια τῆς διαφοροποιήσεως τῶν καρκινικῶν ἰστῶν εἰς τὰς ἀναφερομένας περιπτώσεις παραμένει σκοτεινή. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συγγραφέως θὰ ἔδει τὰ φαινόμενα ταῦτα νὰ ἔξετασθῶσι μετὰ προσοχῆς διότι ἡ κατανόησις τοῦ μηχανισμοῦ τούτων θὰ ἔδιδεν ἐνδεχομένως τὴν δυνατότητα νὰ ἀντιληφθῶμεν τὸ ἀντίθετον φαινόμενον, τούτεστι τὸν μηχανισμὸν τῆς μετατροπῆς ἐνὸς φυσιολογικοῦ κυττάρου εἰς καρκινικόν.

12. Ἐπὶ τῆς *in vitro* καλλιεργείας τῶν ἰστῶν τῆς Λεμονέας, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «Χρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου», ἔτος 8^ο, τεῦχος 2^ο, 1954, σελ. 103 - 104.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτη δίδονται τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα πειραμάτων διὰ τὴν *in vitro* καλλιέργειαν ἰστῶν Λεμονέας.

Εἰς τὰ ἀπομονωθέντα ἀσηπτικῶς τεμάχια βλαστοῦ οἱ νέοι ἰστοί σχηματίζονται ἐπὶ τοῦ ἔξω τοῦ θρεπτικοῦ ὄλικοῦ εύρισκομένου ἄκρου. Παρατηρεῖται ἡ ὑπαρξίας, μερικῶς τούλάχιστον, πολώσεως, δεδομένου ὅτι οἱ ἰστοὶ ἀναπτύσσονται περισσότερον ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ τεμαχίου τοῦ βλαστοῦ τὸ ὄποιον ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν βάσιν τούτου. Ἡ προσθήκη αὐξήνης (α - ναφθυλενοξεικὸν ὀξύ) δὲν ἔχει αἰσθητὴν ἐπίδρασιν κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς καλλιεργείας.

Οἱ σχηματιζόμενοι πράσινοι καὶ συνεκτικοὶ ἵστοὶ ἀναπτύσσονται βραδύτατα.

13. Φυτοπαθολογικαὶ σημειώσεις I, ὑπὸ A. I. Παπαϊωάννου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 8^ο, τεῦχος 2^ο, 1954, σελ. 96 - 102.

1) Ὁ μύκης *Rhizoctonia bataticola* (Taub.) Butl. (*Macrophomina phaseoli*) (Maubl.) Ashby ἐπὶ τῆς Μηδικῆς ἐν Ἑλλάδι.

Αναφέρεται σοβαρὰ προσβολὴ ἀρδευομένων καλλιεργειῶν Μηδικῆς, παρατηρηθεῖσα κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1953 εἰς τήν περιφέρειαν Καρδίτσης. Τὸ ριζικὸν σύστημα τῶν προσβεβλημένων φυτῶν ἥτο μέχρι τοῦ λαιμοῦ τελείως κατεστραμμένον. Ὁ φλοιὸς ἀπεκολλᾶτο εὐκόλως καὶ ὁ κεντρικὸς κύλινδρος ἥτο κατεστραμμένος καὶ ἐφαίνετο μελανὸς λόγῳ τῆς ἀπειρίας μικροτάτων μελανῶν σκληρωτίων τὰ δποῖα εὑρίσκοντο ἐπ’ αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν προσβεβλημένων φυτῶν ἀπεμονώθη εἰς καλλιέργειαν ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ ὁ μύκης *Rhizoctonia bataticola* (Taub). Butl. σκληρωτιακὴ μορφὴ τοῦ *Macrophoma phaseoli* (Maubl.) Ashby. Ἐπὶ τῶν φυτῶν δὲν εὑρέθησαν πυκνίδια. Ὁ μύκης οὗτος ἀναφέρεται διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τῆς Μηδικῆς ἐν Ἑλλάδι.

2) Ὁ μύκης *Pseudopeziza medicaginis* (Lib.) Sacc. ἐπὶ τοῦ φυτοῦ *Medicago arborea* L.

Αναφέρεται ἡ ὑπὸ τοῦ μύκητος *Pseudopeziza medicaginis* πρόκαλουμένη ἀσθένεια εἰς τὴν δενδρώδη μηδικήν (*Medicago arborea* L.), παρατηρηθεῖσα διὰ πρώτην φορὰν εἰς φυτώριον τῆς Νέας Κίου ἐν Πελοποννήσῳ.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη, ἡ ὅποια προξενεῖ σοβαρὰς ζημίας, ἔκδηλοῦται διὰ τῆς ἐμφανίσεως ἐπὶ τῶν φύλλων πολυαρίθμων μικρῶν κυκλικῶν κηλίδων. Τὸ χρῶμα τούτων εἶναι καστανέρουθρον ἔως βαθὺ καστανὸν ἡ δὲ διάμετρός των δὲν ὑπερβαίνει τὰ 3 χιλιοστά. Ἡ περιφέρεια τῶν κηλίδων εἶναι ἀκτινωτή, μὲ ἀκτίνας σκοτεινοτέρου τῆς ὑπολοίπου ἐπιφανείας χρώματος.

Ἡ προσβολὴ τοῦ παρασίτου ἔχει ὡς συνέπειαν τὸ κιτρίνισμα τῶν φύλλων καὶ τὴν πτῶσιν τούτων.

Είς τὸ κέντρον τῶν κηλίδων παρουσιάζονται μία ἢ σπανιότερον 2 - 3 καρποφορίαι τοῦ μύκητος. Αὗται εἶναι ἀποθήκαια περιέχοντα ἀσκοὺς μεγέθους 55 - 75 × 9 - 10,5 μ ἐντὸς τῶν δποίων ὑπάρχουν 8 ύαλόχροα μονοκύτταρα, ὡοειδῆ ἢ ἐλλειψοειδῆ ἀσκοσπόρια διαστάσεων 8 - 10 × 3,5 - 4,5 μ.

Δεδομένου δτι τὸ φυτὸν εἶναι ἀειθαλές, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελῇ ἔστιαν μολύνσεως γειτονικῶν καλλιεργειῶν μηδικῆς (*Medicago sativa*) εἰς τὴν δποίαν τὸ παράσιτον προξενεῖ ἐπίσης σοβαρὰς ζημίας.

Ἡ δενδρώδης μηδικὴ ἀναφέρεται διὰ πρώτην φορὰν ὡς ξενιστὴς τοῦ μύκητος *Pseudopeziza medicaginis*.

3) Τὸ φυτὸν *Callistephus sinensis* ὡς νέος ξενιστὴς τοῦ μύκητος *Macrophomina phaseoli* (Maubl.) Ashby.

Περιγράφεται ἀσθένεια τοῦ καλλωπιστικοῦ φυτοῦ *Callistephus sinensis* Nees, προκαλούμενη ὑπὸ τοῦ μύκητος *Macrophomina phaseoli* (Maubl.) Ashby καὶ παρατηρηθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Χαλανδρίου Ἀττικῆς δπού εἶχε προξενήσει σημαντικὰς ζημίας.

Τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας ταύτης ἐμφανίζονται κατ' ἀρχὰς ὡς γενικὴ καχεξία τοῦ φυτοῦ μετὰ νεκρώσεων τῶν φύλλων. Εἰς τὸν λαιμὸν δπού ὑπάρχουν αἱ πλέον χαρακτηριστικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς νόσου, δ φλοιὸς ἀποκολλᾶται εὐκόλως ἀποκαλύπτων τὸν κεντρικὸν κύλινδρον τοῦ δποίου οἱ προσβεβλημένοι ἴστοι παρουσιάζονται ὡς δέσμη κεχωρισμένων ἵνῶν μεταξὺ τῶν δποίων διακρίνονται τὰ μικρότατα μελανὰ καὶ στιλπνὰ σκληρώτια τοῦ μύκητος.

Τὸ *Callistephus sinensis* ἀναφέρεται διὰ πρώτην φορὰν ὡς ξενιστὴς τοῦ μύκητος *Macrophomina phaseoli*.

4) Νέος ξενιστὴς τοῦ μύκητος *Phytophthora cactorum* (L. et C.) Schröter.

Περιγράφεται ἀσθένεια τοῦ καλλωπιστικοῦ φυτοῦ *Aquilegia ssp.*, ἥτις ὡς ἐξηροιβώθη ὁφείλεται εἰς τὸν μύκητα *Phytophthora cactorum* (L. et C.) Schröter.

Κατὰ τὸν συγγραφέα τὸ φυτὸν τοῦτο ἀναφέρεται διὰ πρώ-

την φοράν ἐν τῇ διεθνῇ βιβλιογραφίᾳ, ὡς ἔνειστής τοῦ ἐν λόγῳ μύκητος.

14. Κατάλογος ύπ' ἀριθ. 3 τῶν μυκήτων, βακτηρίων καὶ ίῶν τῶν σημειωθέντων ἐπὶ τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ I. A. Σαρεγιάννη, Σ. Δ. Δημητριάδου καὶ A. I. Παπαϊωάννου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 8^ο, τεῦχος 2^ο, 1954, σελ. 84 - 87.

Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀναφέρονται τὰ βακτήρια καὶ οἱ μύκητες οἱ εὑρεθέντες ὑπὸ τῶν συγγραφέων ἀπὸ τοῦ 1950 μέχρι καὶ τοῦ 1954 ἐν Ἑλλάδι μετὰ σημειώσεων διὰ τὰς περιφερείας εἰς τὰς ὁποίας εὑρέθησαν καὶ τὰς προξενηθείσας ζημίας. Ἀναφέρονται 4 εἴδη Βακτηρίων, 6 εἴδη Φυκομυκήτων, 8 εἴδη Ασκομυκήτων, 3 εἴδη Βασιδιομυκήτων καὶ 23 εἴδη Ἀδηλομυκήτων ἐξ ὧν 8 Sphaeropsidales, 3 Melanconiales καὶ 12 Hyphomycetales.

15. Αἱ ἐπὶ τροφοπενιῶν παρατηρούμεναι ἀνωμαλίαι εἰς τὸν μεταβολισμὸν τῶν ἀνωτέρων ίδίως φυτῶν. Πειραματικαὶ ἔρευναι ἐπὶ τοῦ φυτοῦ *Hibiscus esculentus* L. εἰς περίπτωσιν στερήσεως σιδήρου, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

(Διαιριθή ἐπὶ ‘*Υφηγεσίᾳ ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν. – Ἐκδοσις Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*).

Μετὰ τὴν παράθεσιν εἰσαγωγικῶν κεφαλαίων α) ἐπὶ τοῦ ὄδου τοῦ σιδήρου εἰς τὰ φυτά, β) ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς βιβλιογραφίας γνωστῶν ἀλλοιώσεων τοῦ μεταβολισμοῦ λόγῳ ἐλλείψεως διαφόρων στοιχείων, ἔξετάζονται εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν σημεῖα τινὰ τοῦ παθολογικοῦ μεταβολισμοῦ τοῦ φυτοῦ *Hibiscus esculentus* L. εἰς περίπτωσιν στερήσεως σιδήρου. Τὰ φυτά, καλ-

λιεργηθέντα είς συνθετικά θρεπτικά διαλύματα, ἔξητάζοντο είς ήλικίαν 35 ήμερών δτε τὰ συμπτώματα τῆς ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ σιδήρου χλωρώσεως ἥσαν ἐμφανῆ είς τὰ ἀναπτυχθέντα φύλλα. Ἡ ἐπὶ τοῖς 100 χλωρᾶς οὐσίας ξηρὰ τοιαύτη εύρεθη ἡ αὐτὴ είς τὰ φυσιολογικὰ καὶ χλωρωτικὰ φυτά. Τὸ δὲ λικὸν ἄξωτον εύρεθη ἐπίσης είς τὴν αὐτὴν περίπου ποσότητα είς ἀμφοτέρας τὰς διμάδας. Ἀντιθέτως, τὸ διαλυτὸν ἄξωτον ἦτο ηὔξημένον καὶ τὸ πρωτεΐνικὸν τοιοῦτον ἥλαττωμένον είς τὰ χλωρωτικὰ φυτά. Ἡ μελέτη τῶν ἐλευθέρων ἀμινοξέων διὰ τῆς μεθόδου τῆς χρωματογραφίας ἐπὶ χάρτου ἔδειξεν δτι ἡ μεταξὺ φυσιολογικῶν καὶ χλωρωτικῶν φυτῶν παρατηρουμένη διαφορὰ είς τὸ διαλυτὸν ἄξωτον δὲν εἶναι μόνον ποσοτικὴ ἀλλὰ καὶ ποιοτικὴ. Χαρακτηριστικὸν φαινόμενον εἶναι ἡ μεγάλη συσσώρευσις ἀσπαραγίνης είς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτά.

Τὰ σάκχαρα (δλικά, ἀναγωγικὰ καὶ μὴ ἀναγωγικὰ) παρουσιάζονται ἐλαφρῶς ηὔξημένα είς τὰ ἄνευ σιδήρου ἀναπτυχθέντα φυτά.

Ἐκ τῶν ἔξεισιντων διειδωτικῶν ἐνζύμων ἡ καταλάση εύρεθη ἔχουσα εἴτε τὴν αὐτὴν δραστηριότητα είς τὰ φυσιολογικὰ καὶ χλωρωτικὰ φυτά, εἴτε σαφῶς μεγαλυτέραν είς τὰ τελευταῖα ταῦτα. Δὲν διεπιστώθη ἐλάττωσις τοῦ ἐν λόγῳ ἐνζύμου είς τὰ ἄνευ σιδήρου ἀναπτυχθέντα φυτά, τούλαχιστον ὑφ' ἃς συνήκας ἐγένετο τὸ πείραμα. Ἡ δρᾶσις τῆς ὑπεροξειδάσης ἦτο ἡ αὐτὴ είς ἀμφοτέρας τὰς διμάδας φυτῶν. Ἡ τυροσινάση δὲν ἦτο ἀνιχνεύσιμος είς τὰ χρησιμοποιηθέντα φυτά.

Προσδιορισμὸς αὐξίνης διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐπιμηκύνσεως τῶν κολεοπτήλων τῆς Βρώμης ἔδειξεν δτι αὐτῇ δὲν ἥλαττοῦται είς τὰ μὲ τροφοπενίαν σιδήρου φυτά. Ὁ προσδιορισμός, ἐξ ἀλλού, τῶν αὐξήτικῶν καὶ ἀνασταλτικῶν οὖσιῶν, διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς χρωματογραφίας ἐπὶ χάρτου καὶ τῆς βιολογικῆς μεθόδου διὰ τῶν κολεοπτήλων τῆς Βρώμης, ὡς καὶ τῶν ὁξίνων καὶ οὐδετέρων κλασμάτων τούτων παρέχει ἐνδείξεις δτι είς τὰ ἄνευ σιδήρου ἀναπτυχθέντα φυτὰ ὑπάρχουν ἀνασταλτικαὶ οὖσιαι είς μεγαλύτερον ποσοστόν.

Τέλος διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου τῆς ἐπὶ χάρτου χρωματογραφίας εὑρέθη διὰ τὸ φουμαρικὸν δὲν εὑρίσκεται εἰς μικροτέραν ποσότητα εἰς τὰ ἄνευ σιδήρου ἀναπτυχθέντα φυτά.

16. Ἐπὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ μεταβολισμοῦ τῶν παρατηρουμένων εἰς τὸ φυτὸν *Hibiscus esculentus* L. εἰς περίπτωσιν τροφοπενίας σιδήρου, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 9^ο, τεύχη 1-2, 1955, σελ. 10 - 29.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ δημοσιεύονται εἰς τὴν γαλλικὴν τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων τὰ διοῖα ἐκτίθενται λεπτομερῶς εἰς τὴν προηγουμένην ἐργασίαν.

17. Χρωματογραφικὴ ἀνίχνευσις ἐλευθέρων ἀμινοξέων εἰς φυτὰ *Hibiscus esculentus* L. φυσιολογικὰ καὶ στερούμενα σιδήρου, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Nature, (London), Tom. 177, σελ. 95.

Ἐν τῇ ἀνακοινώσει ταύτῃ δίδονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνιχνεύσεως τῶν ἐλευθέρων ἀμινοξέων διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐπὶ χάρτου χρωματογραφίας, εἰς φυτὰ φυσιολογικὰ καὶ στερούμενα σιδήρου.

Τὰ μὲ τροφοπενίαν φυτὰ παρουσιάζουν μεγάλην πυκνότητα ἀμινοξέων, ἐν σχέσει πρὸς τὰ φυσιολογικὰ φυτά. Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ μεγάλη περιεκτικότης εἰς ἀσπαραγίνην. Πλὴν ὅμως τῆς ποσοτικῆς διαφορᾶς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτὰ περιέχουν φαινυλαλανίνην, σερίνην καὶ πιθανότατα γλυκίνην ἐνῶ τὰ ὑγια φυτὰ δὲν παρουσιάζουν εἰς τὸ χρωματογράφημα τὰ ἐν λόγῳ ἐλεύθερα ἀμινοξέα.

Ἐκ τῶν μὴ προσδιορισθεισῶν κηλίδων δύο ἥσαν κοιναὶ εἰς ἀμφότερα τὰ χρωματογράφήματα ὀλλ' ἐντονώτεραι εἰς τὰ μὲ τροφοπενίαν φυτά. Μία κηλίς ὑπάρχει εἰς τὸ χρωματογράφημα τῶν στερούμενων σιδήρου φυτῶν καὶ τρεῖς εἰς τὸ ἀντίστοιχον τῶν φυσιολογικῶν τοιούτων.

Ἐκ τῶν εὐρημάτων τούτων καταφαίνεται ὅτι ἡ διαφορὰ ώς πρὸς τὰ ἐλεύθερα ἀμινοξέα μεταξὺ φυσιολογικῶν καὶ στερούμενων σιδήρου φυτῶν δὲν εἶναι μόνον ποσοτικὴ ἀλλὰ καὶ ποιοτική.

18. Ἐπὶ τῶν μεταβολῶν τῆς πυκνότητος εἰς ἀσπαραγίνην εἰς τὸ φυτὸν *Hibiscus esculentus* L. κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν φυσιολογικῶν καὶ στερούμενων σιδήρου φυταρίων, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου καὶ Π. Θ. Κωνσταντίνου.

Comptes rendus de l' Académie des sciences, Paris, Tόμ. 242, 1956, σελ. 2384- 2386.

Λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς συσσωρεύσεως τῆς ἀσπαραγίνης εἰς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτά, οἱ συγγραφεῖς ἔξήτασαν κατὰ ποῖον τρόπον γίνεται ἡ συσσώρευσις αὕτη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυταρίων καὶ μέχρις ἡλικίας 35 ἡμερῶν. Ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν μελέτην ταύτην ἡ τεχνικὴ τῆς ἐπὶ χάρτου χρωματογραφίας ἡ δὲ ὄπτικὴ πυκνότης τῶν κηλίδων προσδιωρίζετο εἰς φωτόμετρον τῆς συσκευῆς ἥλεκτροφορήσεως τῶν Bender καὶ Hobein.

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων διαπιστοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1) Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς καλλιεργείας ἐπὶ τῶν θρεπτικῶν διαλυμάτων παρατηρεῖται ἀπότομος αὔξησις τῆς ἀσπαραγίνης τόσον εἰς τὰ φυσιολογικὰ φυτὰ ὅσον καὶ εἰς τὰ στερούμενα σιδήρου τοιαῦτα. Τὸ μέγιστον τῆς συσσωρεύσεως τῆς ἀσπαραγίνης παρατηρεῖται τὴν 5ην ἡμέραν τῆς καλλιεργείας.

2) Ἐν συνεχείᾳ ἡ ποσότης τῆς ἀσπαραγίνης μειοῦται ταχέως μέχρι καὶ τῆς 35ης ἡμέρας ἡ ὁποία εἶναι ἡ τελευταία τοῦ πειράματος.

3) Ἐνῷ αἵ εἰς τὴν πυκνότητα τῆς ἀσπαραγίνης ἀντιστοιχοῦσαι καμπύλαι βαίνουν παραλλήλως εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὅμαδας μέχρι τῆς 15ης ἡμέρας κατόπιν ἀπομακρύνονται σημαντικῶς. Οὕτω, ἔχομεν κατὰ τὴν 35ην ἡμέραν τὴν παρατηρουμένην διαφορὰν μεταξὺ ὑγιῶν καὶ χλωρωτικῶν φυτῶν.

4) Μολονότι εύθυνς ἔξι ἀρχῆς ἡ πυκνότης τῆς ἀσπαραγίνης εἰς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτὰ εἶναι ὀλίγον μεγαλυτέρα τῆς εἰς τὰ φυσιολογικὰ παρατηρουμένης, ἐν τούτοις εἶναι σαφὲς ὅτι μέχρι τῆς 15ης ἡμέρας τῆς καλλιεργείας δι μεταβολισμὸς τῆς ἐν λόγῳ οὐσίας ἀκολουθεῖ, εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄμιάδας παραλλήλους δόδοις. Πέραν τῆς 15ης ἡμέρας καταφαίνεται σαφῶς ὅτι ἡ μείωσις τῆς ἀσπαραγίνης εἰς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτὰ παρουσιάζει μίαν καθυστέρησιν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μάρτυρας.

5) Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν καμπύλων μεταξύ των γίνεται αἰσθητὴ ἀπὸ τῆς 20ης ἡμέρας κατὰ τὴν ὅποιαν καθίστανται ἐκδηλα καὶ τὰ συμπτώματα τῆς χλωρώσεως εἰς τὰ ἄνευ σιδήρου ἀναπτυχθέντα φυτά.

Ἐν συμπεράσματι ἡ διαφορὰ περιεκτικότητος εἰς ἀσπαραγίνην μεταξὺ φυσιολογικῶν καὶ χλωρωτικῶν φυτῶν, τούλαχιστον εἰς τὸ ἔξετασθὲν εἶδος, δὲν ὀφείλεται εἰς προοδευτικὴν συσσωρευσιν τῆς ἐν λόγῳ οὐσίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν ἀλλὰ εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ ταχύτης ἔξαφανίσεώς της εἶναι διάφορος εἰς τὰς δύο ὄμιάδας φυτῶν. Πιθανὸν ἡ ἔλλειψις σιδήρου νὰ ἐπιδρᾷ ἐπὶ ἐνζυματικῶν συστημάτων σχέσιν ἔχόντων πρὸς τὸν μεταβολισμὸν τῆς ἀσπαραγίνης.

19. Ἐπὶ τῆς συσσωρεύσεως ἀσπαραγίνης εἰς φυτὰ *Hibiscus esculentus* L. στερούμενα σιδήρου, ὑπὸ Σ. Δ. Δημητριάδου.

Γαλλιστὶ εἰς «Χρονικὰ Μπενακείον Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου», ἔτος 10^{οῦ}, τεῦχος 1-2, 1956, σελ. 13 - 21.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ἔξετάζεται περαιτέρῳ τὸ θέμα τῆς συσσωρεύσεως τῆς ἀσπαραγίνης εἰς στερούμενα σιδήρου φυτὰ *Hibiscus esculentus* L. μελετωμένης τῆς σχέσεως ἥτις δύναται νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τοῦ φαινομένου τῆς συσσωρεύσεως τῆς ἀσπαραγίνης καὶ τῆς εἰς σάκχαρα περιεκτικότητος τῶν φυσιολογικῶν καὶ χλωρωτικῶν φυτῶν. Ἐκ τῶν πειραμάτων ἔξαγεται ὅτι ἡ καμπύλη περιεκτικότητος ἀναγωγικῶν σακχάρων τόσον εἰς τὰ

φυσιολογικά δσον καὶ εἰς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτὰ βαίνει παραλλήλως πρὸς τὴν καμπύλην περιεκτικότητος τῆς ἀσπαραγίνης καὶ ὅτι εἰς τὰ στερούμενα σιδήρου φυτὰ τὰ ἀναγωγικὰ σάκχαρα εὑρίσκονται εἰς μεγαλυτέραν ποσότητα ἐκείνης ἢν παρουσιάζουν τὰ φυσιολογικὰ φυτά. Δὲν εἶναι ἐπομένως δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἡ συσσώρευσις ἀσπαραγίνης λαμβάνει χώραν εἰς τὰ χλωρωτικὰ φυτὰ λόγῳ ἐλλείψεως σακχάρων καὶ τὴν ὥς ἐκ τούτου χρησιμοποίησιν τῶν ἐλευθέρων ἀμινοξέων ὡς ὑποστρώματος τῆς ἀναπνοῆς.

20. Μία σοβαρὰ προσβολὴ τῶν λεμονοδένδρων ὑπὸ τοῦ μύκητος *Septoria depressa* McAlp., ὑπὸ Δ. Γ. Ζάχου.

Γαλλιστὶ εἰς «Χρονικὰ Μπενακέίου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου», ἔτος 10^ο, τεῦχος 1-2, 1956, σελ. 9-12.

Εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον ἀναφέρεται ὅτι περὶ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος τοῦ ἔτους 1956-57, οἱ καρποὶ λεμονέας τῶν ὄπωρώνων τῆς βιορείου ἀκτῆς τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς νήσου Πόρου, προοριζόμενοι κυρίως δι' ἐξαγωγῆν, ὑπέστησαν σοβαρὰν προσβολὴν ὑπὸ τοῦ μύκητος *Septoria depressa* McAlp.

Οἱ ἀνωτέρω μύκης σημειούμενος τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι, προκαλεῖ ἐπὶ τῶν λεμονίων κηλίδας βεβυθισμένας, γωνιώδεις μήκους 0,5 - 4 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου καὶ χρώματος σκωρίας.

Οἱον ἀφορᾶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀσθενείας, δι συγγραφεὺς θεωρεῖ ὅτι αἱ μοιλύνσεις ἥρχισαν κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον καὶ συνεχίσθησαν μέχρι τέλους Φεβρουαρίου εὐνοηθεῖσαι ὑπὸ συνθηκῶν ἔξόχως καταλλήλων διὰ τὴν πραγματοποίησιν διαδοχικῶν εἰσβολῶν τοῦ παρασίτου. Ἐργαστηριακὴ ἔρευνα ἐπέτρεψε νὰ καθορισθῇ ὅτι ἡ εύνοϊκὴ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μύκητος θερμοκρασίᾳ κυμαίνεται πέριξ τῶν 20° C καὶ ὅτι οὗτος ἀναπτύσσεται καλῶς καὶ εἰς μικροτέρας τῶν 20° C θερμοκρασίας, γεγονὸς τὸ διπολὸν ἔξηγε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νόσου κατὰ τὴν περίοδον τοῦ χειμῶνος.

21. Φυτοπαθολογικαὶ σημειώσεις II, ὑπὸ A. I. Παπαϊωάννου.

Γαλλιστὶ εἰς «*Xρονικὰ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου*», ἔτος 10^{οῦ}, τεῦχος 1-2, 1956, σελ. 22-27.

1) Ὁ μύκης *Septoria* ἐπὶ τοῦ *Pittosporum sinense* Desf.

Περιγράφεται ἀσθένεια τοῦ ἐν λόγῳ φυτοῦ προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ μύκητος *Septoria pittospori* P. Brunn.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη ἐκδηλοῦται διὰ τῆς ἐμφανίσεως κηλίδων ἐπὶ τῶν φύλλων αἱ ὁποῖαι ἀρχικῶς παρουσιάζονται ὡς χλωρωτικὰ σημεῖα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεκτείνονται ἀποχρωματιζόμεναι καὶ νεκρούμεναι. Τελικῶς σχηματίζονται μεγάλαι κηλίδες διαστάσεων $1,2 \times 0,5 - 1,5$ ἑκ. ἀφοριζόμεναι ὑπὸ ἐρυθροκαστανοχρόου ζώνης.

Ο μύκης φαίνεται νὰ εἶναι παράσιτον πληγῶν. Οὗτος ἀναφέρεται διὰ πρώτην φορᾶν ἐν Ἑλλάδι.

2) Ἄδροιμύκωσις τῆς πιστακίας (*Pistacia vera* L.) ὀφειλομένη εἰς τὸν μύκητα *Verticillium albo-atrum* Reinke καὶ Berthold.

Περιγράφεται ἀσθένεια τῆς Πιστακίας ἐμφανίζουσα συμπτώματα ἀποτόμου ξηράνσεως ἐνὸς ἢ περισσοτέρων κλάδων εὐρισκομένων εἰς μίαν πλευρὰν τοῦ δένδρου. Εἰς τὰ νεαρὰ δένδρα ἡ ξήρανσις δύναται νὰ εἶναι καθολική.

Τὸ ξύλον τῶν προσβεβλημένων δένδρων παρουσιάζει τὰ χαρακτηριστικὰ συμπτώματα Ἀδρομυκώσεως. ᩴ ἀσθένεια διακρίνεται σαφῶς ἐκ τῆς εἰς τὸν μύκητα *Phytophthora parasitica* Dastur var. *macrospora* Ashby ὀφειλομένης.

Ἐκ τοῦ προσβεβλημένου φυτοῦ ἀπεμονώθη ὁ μύκης *Verticillium albo-atrum* δστις σημειοῦται τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ξενιστοῦ.

6. ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΙ

1. Κατόπιν τοῦ ὑπὸ ἀριθ. 74212/2934/18.4.53 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς ὑπὸ ἀριθ. 582/23.4.53 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου, μετέβη

δ κ. Σ. Δημητριάδης εἰς 'Αμάρουνθον Εύβοίας πρὸς ἐπιτόπιον ἔξέτασιν περιπτώσεως ἀποξηράνσεως καὶ πτώσεως ταξιανθιῶν τῶν ἐλαιοδένδρων. 'Υπεβλήθη σχετικὴ ἀναφορὰ εἰς 'Υπουργεῖον Γεωργίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 619/29.4.53 ἐγγράφου τοῦ 'Ινστιτούτου.

2. Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2239/14.9.54 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ 'Ινστιτούτου μετέβη δ κ. Α. Παπαϊωάννου εἰς Ροβιές Εύβοίας πρὸς ἐπιτόπιον ἔξέτασιν τῆς ἐκεῖ ἐμφανισθείσης ἀγνώστου ἀσθενείας τῶν ἐλαιοδένδρων.

3. Κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 39190/1960/28.3.55 ἐγγράφου τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 947/26.4.55 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ 'Ινστιτούτου μετέβη δ κ. Α. Παπαϊωάννου εἰς Λεσιάν Τροιζηνίας πρὸς ἔξέτασιν ἐμφανισθείσης ἀσθενείας εἰς τοματοφυτείας. 'Υπεβλήθη σχετικὴ ἀναφορὰ εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1043/10.5.55 ἐγγράφου τοῦ 'Ινστιτούτου.

4. Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1459/5.7.55 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ 'Ινστιτούτου μετέβη δ κ. Α. Παπαϊωάννου εἰς τὴν περιφέρειαν Αγρινίου πρὸς μελέτην ἐμφανιζομένης ἀσθενείας τῶν ἐλαιοδένδρων παρομοίας πρὸς τὴν ἐν Ροβιαῖς ἐκδηλωθεῖσαν.

5. Κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 134192/6140/14.9.55 ἐγγράφου τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2173/27.9.55 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ 'Ινστιτούτου μετέβη δ κ. Δ. Ζάχος εἰς τὴν περιφέρειαν Κορίνθου πρὸς ἐπιτόπιον ἔξέτασιν περιπτώσεως προσβολῆς σταφυλῶν. 'Υπεβλήθη σχετικὴ ἀναφορὰ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2369/17.10.55 ἐγγράφου τοῦ 'Ινστιτούτου.

6. Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 611/26.4.56 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ 'Ινστιτούτου μετέβη δ κ. Α. Παπαϊωάννου εἰς Ροβιές Εύβοίας πρὸς ἐπανεξέτασιν τῆς ώς ἄνω ἀναφερομένης ἀγνώστου ἀσθενείας τῶν ἐλαιοδένδρων.

7. Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 735/26.5.56 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ 'Ινστιτούτου μετέβη δ κ. Α. Πα-

παῖωάννου, συνοδεύων τὸν Καθηγητὴν κ. I. A. Σαρεγιάννην, εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀταλάντης πρὸς ἐπιτόπιον ἔξετασιν τῆς ἀγνώστου ἀσθενείας τῶν ἐλαιοδένδρων.

8. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1956, κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 167029/9088/19.12.55 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2833/31.12.55 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου μετέβη ὁ κ. A. Παπαϊωάννου εἰς τὰς ἐλαιοκομικὰς περιφερείας τῶν Νομῶν Πρεβέζης, Θεσπρωτίας καὶ Κερκύρας, πρὸς ἔξετασιν προσβολῆς τῶν ἐλαιοδένδρων ὑπὸ τοῦ μύκητος *Gloeosporium olivarum*. Ὑπεβλήθη σχετικὴ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργείον Γεωργίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/18.2.56 ἐγγράφου τοῦ Ἰνστιτούτου.

9. Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 901/3.7.56 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου, μετέβη ὁ κ. A. Παπαϊωάννου, συνοδεύων τὸν Καθηγητὴν κ. I. A. Σαρεγιάννην, εἰς Ροβίες Εύβοιάς πρὸς μελέτην τῆς ἐκεī ἐμφανισθείσης νέας ἀσθενείας τῆς ἐλαίας.

10. Κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 129879/7815/20.10.56 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1287/20.10.56 Διαταγῆς τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου μετέβη ὁ κ. A. Παπαϊωάννου εἰς περιοχὴν Ζίτσης - Ήπείρου πρὸς ἐπιτόπιον ἔξετασιν ἐμφανισθείσης ἀσθενείας τῆς ἀμπέλου. Ὑπεβλήθη σχετικὴ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργείον Γεωργίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1476/6.12.56 ἐγγράφου τοῦ Ἰνστιτούτου.

B. ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΔΙΑΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΟΔΗΓΙΩΝ

Αἱ πρὸς προσδιορισμὸν καὶ καταπολέμησιν ἐπιβλαβῶν ἐντόμων καὶ ἄλλων ζῴων γενόμεναι ἐργασίαι εἶναι:

Διὰ *Acanthoscelides obtectus* Say (Coleopt., Bruchidae) ἐντὸς

Φασιόλων εἰς ἀποθήκας εἰς Πειραιᾶ τὴν 15.11.55.

» *Acrolepia assectella* Zel. (Lepid., Plutellidae) ἐπὶ φυτῶν Πράσσου εἰς Ἀχαρνὰς Ἀττικῆς τὴν 8.9.55.

Διὰ *Aelia rostrata* Boheman (Hemipt., Pentatomidae) ἐπὶ φυτῶν
Κριθῆς εἰς Κωπαΐδα τὴν 7.5.53.

- » *Agrotis* sp. (Lepidopt., Caradrinidae) ἐπὶ τῶν πρασίνων τα-
πήτων εἰς Ἀλσος Ἀθηνῶν τὴν 8.10.54.
- » *Agromyza* sp. (Diptera, Agromyzidae) ἐπὶ φύλλων Κυνάρας
εἰς Ἀνωτ. Γεωπ. Σχολὴν Ἀθηνῶν τὴν 31.1.55.
- » *Anarsia lineatella* Zell. (Lepid., Gelechiidae) ἐπὶ Βερυκοκ-
κέας εἰς Διόνυσον Ἀττικῆς τὴν 11.7.55.
- » *Anthonomus ornatus* Reiche (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ
ἀνθέων Ἀμυγδαλῆς εἰς Κέαν τὴν 7.2.55 καὶ ἐπὶ Ροδακι-
νέας εἰς Ἔδεσσαν τὴν 26.5.56.
- » *Anthrenus scrophulariae* L. (Coleopt., Dermestidae) ἐπὶ
μαλλίνων ὑφασμάτων ἀποθηκῶν I.K.A εἰς Ἀθήνας τὴν
10.12.53.
- » *Aonidiella aurantii* Mask. (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Πορτο-
καλλέας εἰς Φθιώτιδα τὴν 17.10.55.
- » *Apion* sp. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ Κυνάρας εἰς Βοτα-
νικὸν Κῆπον τὴν 16.3.55, ἐπὶ φύλλων Βάμβακος εἰς Βό-
νιτσαν τὴν 24.6.55 καὶ ἐπὶ Ψυχανθῶν εἰς Κύμην τὴν αὐ-
τὴν ἥμερομηνίαν.
- » *Apus cancriformis* (Crustacea, Phyllopoda) ἐπὶ τῶν ὁρυζώ-
νων εἰς Μακεδονίαν τὴν 3.2.55.
- » *Asterolecanium variolosum* (Patz.) (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ
φύλλων Πρίνου εἰς Ἐκάλην - Ἀττικῆς τὴν 25.1.56.
- » *Barytychius hordei* Brull. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ φυ-
τῶν Σίτου εἰς Θήβας τὴν 14.5.53.
- » *Bemisia (Aleurodes) tabaci* Gen. (Hemipt., Aleurodidae) ἐπὶ
Βάμβακος εἰς Παραμυθιὰν τὴν 11.10.55.
- » *Blastodacna putripennella* Zeller (Lepid., Cosmopterygidae)
ἐπὶ κλάδων Ἀπιδέας εἰς Ναύπλιον τὴν 27.1.2.54.
- » *Calliptamus italicus* L. (Orthopt., Acrididae) ἐπὶ Ἀμπέλου
εἰς Ἡράκλειον Κρήτης τὴν 7.10.54.
- » *Capnodis tenebrionis* Linn. (Coleopt., Buprestidae) ἐπὶ Κο-
ρομηλέας εἰς Ἀθήνας τὴν 6.7.56.

Διὰ *Carpocapsa* (*Laspeyresia*) *romonella* (L.) (Lepid., Eucosmidae) ἐπὶ Μηλέας εἰς Βόλον τὴν 12.12.55 καὶ εἰς Εύρυτανίαν τὴν 25.8.56.

- » *Carpophilus hemipterus* L. (Coleopt., Nitidulidae) ἐπὶ φυτῶν Μπάμιας εἰς Μεσσηνίαν τὴν 16.7.55.
- » *Cassida deflorata* Suffr. (Coleopt., Chrysomelidae) ἐπὶ Κυνάρας εἰς Κηφισιάν τὴν 15.5.56.
- » *Ceratitis capitata* Wied. (Diptera, Tephritidae=Trypetidae) ἐπὶ Ροδακινέας εἰς Ἀνωτ. Γεωπον. Σχολὴν Ἀθηνῶν τὴν 8.2.56.
- » *Ceresa* sp. (Homopt., Membracidae) ἐπὶ τῶν βλαστῶν Μηλέας εἰς Κατερίνην τὴν 25.2.56.
- » *Ceroplastes rusci* (Linnaeus) (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Συκῆς εἰς Ἀγυιάν τὴν 2.3.53, εἰς Θήραν τὴν 9.10.54 καὶ εἰς Ἀγ. Παρασκευὴν Ἀττικῆς τὴν 5.4.56.
- » *Chrysomphalus aonidium* (Linn.) (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Πορτοκαλλέας εἰς Πάτρας τὴν 26.3.56.
- » *Chrysomphalus dictyospermi* Morg. (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Ἐσπεριδοειδῶν εἰς περιοχὴν Ἀττικῆς τὴν 27.12.54.
- » *Coccus hesperidum* L. (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Ἐλαίας εἰς Ιερισσὸν τὴν 31.8.53 καὶ ἐπὶ Ἐσπεριδοειδῶν εἰς Ἀρταν τὴν 5.11.54.
- » *Conorrhynchus luigionii* Solari (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ Τεύτλων εἰς Λαμίαν τὴν 20.10.55.
- » *Diaspis bromeliae* (Kerner), (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ καρπῶν Ἀνανᾶς εἰς ἀποθήκας Πειραιῶς τὴν 15.2.56.
- » *Dioryctria abietella* Fabr. (Lepid., Phycitidae) ἐπὶ Ἐλάτης εἰς Πελοπόννησον τὴν 10.2.56.
- » *Earias insulana* Boisd. (Lepid., Hylophilidae) ἐπὶ Βάμβακος εἰς Μεσσαρᾶ - Ἡρακλείου τὴν 20.1.56.
- » *Ephestia cautella* Walk. (Lepid., Phycitidae) ἐπὶ Σύκων εἰς Καλάμας τὴν 13.9.55.
- » *Eriophyes coryligallarum* Can. (Ἀκάρεα, Eriophyidae) ἐπὶ Λεπτοκαρυᾶς εἰς Λιτόχωρον τὴν 4.1.56.

- Διὰ *Eriophyes pyri* Pag. ('Ακάρεα, Eriophyidae) ἐπὶ φύλλων
 'Απιδέας εἰς 'Ανωτ. Γεωπ. Σχολὴν 'Αθηνῶν τὴν 30.12.54.
- » *Eriophyes tristriatus* Nal. ('Ακάρεα, Eriophyidae) ἐπὶ φύλλων Καρυδέας εἰς 'Ανωτ. Γεωπονικὴν Σχολὴν 'Αθηνῶν τὴν 30.12.54.
  - » *Eriophyes tristriatus* v. *erineus* Nal. ('Ακάρεα, Eriophyidae) ἐπὶ φύλλων Καρυδέας εἰς 'Ανωτ. Γεωπονικὴν Σχολὴν 'Αθηνῶν τὴν 30.12.54.
  - » *Etiella zinckenella* (Treits.) (Lepid., Phycitidae) ἐπὶ Φασιόλου εἰς Ἰωάννινα τὴν 13.8.55.
  - » *Eumarchalia Gennadii* Del Guercio (Diptera, Cecidomyiidae) ἐντὸς Χαρουπίων εἰς Σπέτσας τὴν 3.11.55.
  - » *Euproctis (Liparis) chrysorrhoea* L. (Lepid., Lymantriidae =Ocneriidae) ἐπὶ Δασικῶν δένδρων εἰς Βαθὺ Σάμου τὴν 28.5.55.
  - » *Eurygaster maurus* L. (Hemipt., Pentatomidae) ἐπὶ φυτῶν Κριθῆς εἰς Κωπαΐδα τὴν 7.5.53.
  - » *Eurytoma amygdali* Enderlein (Hymenopt., Eurytomidae) ἐπὶ 'Αμυγδαλῆς εἰς Λουτράκιον τὴν 31.8.53.
  - » *Eurytoma pistaciae* Anag. (Hymenopt., Eurytomidae) ἐπὶ Πιστακίας εἰς 'Αττικὴν τὴν 22.7.55, τὴν 2.3.56 καὶ τὴν 6.7.56.
  - » *Evetria (Retinia) buoliana* Schiff. (Lepid., Tortricidae) ἐπὶ Πεύκης εἰς 'Αλεξανδρούπολιν τὴν 12.7.55.
  - » *Haplothrips* sp. (Thysanoptera, Phloeothripidae) ἐπὶ σταχύων Σίτου εἰς Κηφισιάν τὴν 18.6.56.
  - » *Heliothis armigera* Hübner (Lepid., Caradrinidae) ἐπὶ φυτῶν Τομάτας εἰς 'Ερμούπολιν τὴν 16.4.53.
  - » *Hylemyia antiqua* Mg. (Diptera, Anthomyidae) ἐπὶ φυτῶν Σκόρδου εἰς Λεβάδειαν τὴν 1.8.55.
  - » *Hypoderma* sp. (Diptera, Hypodermatidae) ἐπὶ Αἰγῶν καὶ Βοοειδῶν εἰς Καστοριάν τὴν 7.2.55 καὶ ἐπὶ Αἰγῶν εἰς Φλώριναν τὴν 1.3.55.

- Διὰ Janetiella (Perrisia) oenophila Haimh. (Diptera, Cecidomyiidae) ἐπὶ φύλλων Ἀμπέλου εἰς Ρόδον τὴν 20.11.54.
- » Laemophloeus ferrugineus Steph. (Coleopt., Cucujidae) ἐπὶ Σίτου εἰς Πειραιᾶ τὴν 15.11.55.
  - » Laphygma (Spodoptera) exigua Hübn. (Lepid., Caradrinidae) ἐπὶ φυτῶν Ἄραβοσίτου καὶ Βάμβακος εἰς Κομοτίνην τὴν 7.10.54 καὶ ἐπὶ φυτῶν Γεωμήλων εἰς Νάξον τὴν 20.11.54.
  - » Lepidosaphes (Mitilaspis) pinnaeformis (Bouche) (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Πορτοκαλλέας εἰς Κεντρικὴν Ἀγορὰν Ἀθηνῶν τὴν 28.3.56.
  - » Lepidosaphes sp. (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ φύλλων Πορτοκαλλέας εἰς Ἰωάννινα τὴν 22.8.55.
  - » Leucaspis loewi Colvee (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Πεύκης εἰς Σέρβια τὴν 12.1.56.
  - » Leucoptera scitella Zell. (Lepid., Lyonetiidae) ἐπὶ φύλλων Μηλέας εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 31.12.55.
  - » Liriomyza sp. (Diptera, Agromyzidae) ἐπὶ Κυάμων εἰς Θήραν τὴν 8.11.54.
  - » Lophyrus (Diprion) rufus Retz. (Hymenopt., Diprionidae) ἐπὶ Πεύκης εἰς περιοχὴν Ἀθηνῶν τὴν 10.12.53.
  - » Mayetiola (Phytophaga) destructor Say (Diptera, Cecidomyiidae) ἐπὶ Κριθῆς εἰς Κάνδιαν Ναυπλίου τὴν 23.3.56.
  - » Meloidogyne (Heterodera) sp. (Νηματ., Heteroderidae) ἐπὶ χονδύλων Γεωμήλων εἰς Τεγέαν τὴν 30.12.54 καὶ ἐπὶ φυτῶν Πέπονος εἰς Πατανίαν Ἀττικῆς τὴν 12.7.56.
  - » Napomyza sp. (Diptera, Agromyzidae) ἐπὶ Λίνου εἰς Λαμίαν τὴν 11.7.55.
  - » Orthacanthacris (Acridium) aegyptia L. (Orthopt., Acrididae) ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Ἡράκλειον Κρήτης τὴν 7.10.54.
  - » Otiorrhynchus lugens Germar (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ Ἀμπέλου εἰς Μέγαρα τὴν 26.5.53.
  - » Otiorrhynchus sp. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ Ἐλαίας εἰς Σκάλαν - Λακωνίας τὴν 31.8.53.

- Διὰ *Oxycarenus hyalinipennis* Costa (Hemipt., Lygaeidae) ἐπὶ
Βάμβακος εἰς Μυτιλήνην τὴν 11.10.55.
- » *Oxythyrea cinctella* Shaum (Coleopt., Scarabaeidae) ἐπὶ
Αμπέλου εἰς Σκάλαν - Λακωνίας τὴν 31.8.53.
  - » *Paranthrene (Sesia) tabaniformis* Rott. (Lepid., Aegeriidae)
ἐπὶ βλαστῶν Λεύκης εἰς δενδροστοιχίας Ἀττικῆς τὴν
2.11.54 καὶ 27.12.54.
  - » *Pegomyia hyoscyami* Panzer (Diptera, Anthomyiidae) ἐπὶ
Τεύτλων εἰς Χαλάνδριον Ἀττικῆς τὴν 18.6.56.
  - » *Phloeotribus scarabaeoides* Bernard (Coleopt., Ipidae) ἐπὶ
Ἐλαίας εἰς Πόρον τὴν 22.4.53.
  - » *Phorbia (Delia) platūra* Meigen (= *Hylemyia cilicrura* R.),
(Diptera, Anthomyiidae) ἐπὶ Πατατοσπόρου εἰς Νάξον τὴν
5.3.55, ἐπὶ κονδύλων εἰς Ἐρμούπολιν τὴν 23.3.55, καὶ εἰς
Ἀνωτ. Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν τὴν 4.4.55 καὶ ἐπὶ
φυτῶν Ἀγγουριᾶς εἰς Ἀγ. Νικόλαον Κρήτης τὴν 20.4.55.
  - » *Phthorimaea (Gnorimoschema) operculella* (Zeller), (Lepid.,
Gelechiidae) ἐπὶ Γεωμήλων εἰς Μυτιλήνην τὴν 11.1.54.
  - » *Phytonomus variabilis* Herbst. (Coleopt., Curculionidae)
ἐπὶ φυτῶν Τριφυλλίου εἰς Ναύπακτον τὴν 26.5.53.
  - » *Piophila casei* (Linnaeus) (Diptera, Piophilidae) ἐπὶ τυροῦ
εἰς Ν. Φάληρον - Ἀττικῆς τὴν 22.9.55.
  - » *Pityokteines spinidens* Reitt. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ
Ἐλάτης εἰς Λαμίαν τὴν 30.6.55.
  - » *Platyedra (Pectinophora) gossypiella* Saund. (Lepid., Gele-
chiidae) ἐπὶ Βάμβακος εἰς Ἀρταν τὴν 5.12.55 καὶ εἰς
Μεσσαρᾶ - Ἡρακλείου τὴν 19.1.56.
  - » *Plodia interpunctella* Hübn. (Lepid., Phycitidae) εἰς ἀπο-
θήκην εἰς Ν. Φάληρον - Ἀττικῆς τὴν 22.9.55.
  - » *Plusia gamma* L. (Lepid., Plusiidae) ἐπὶ φυτῶν Τριφυλλίου
εἰς Πάρον τὴν 14.1.53.
  - » *Polychrosis (Lobesia) botrana* (Schiff.) (Lepid., Eucosmidae)
ἐπὶ Αμπέλου εἰς Λαμίαν τὴν 2.11.54, εἰς Κόρινθον τὴν
20.11.54 καὶ εἰς τὴν Κομοτινὴν τὴν 6.7.56.

Διὰ *Polydrosus* sp. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ Βερυκοκέας εἰς Ἀγρίνιον τὴν 22.4.53.

- » *Prays oleellus* (Fabricius) (Lepid., Hymenopteridae) ἐπὶ Ἐλαίας εἰς Μεσσηνίαν τὴν 13.9.55 καὶ εἰς Βόλον τὴν 27.6.56.
- » *Pseudococcus* sp. (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ καρπῶν Ἀνανᾶ εἰς ἀποθήκας Πειραιῶς τὴν 21.2.56.
- » *Psyche* sp. (Lepid., Psychidae) ἐπὶ φυτῶν Φακῆς καὶ Ρόβης εἰς Καστοριάν τὴν 15.6.55.
- » *Pulvinaria floccifera* (Westw.) (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ φύλλων Πορτοκαλλέας εἰς Ἀριταν τὴν 30.6.55 καὶ εἰς Ιωάννινα τὴν 22.8.55.
- » *Pyrausta nubilalis* Hübn. (Lepid., Pyraustidae) ἐπὶ φυτῶν Ἀραβοσίτου εἰς Ρίον τὴν 30.6.55.
- » *Rhynchites ruber* Fairmaire (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ καρπῶν Ἐλαίας εἰς Ἀλεξανδρούπολιν τὴν 30.7.54.
- » *Saissetia* (Lecanium) *oleae* (Bern.) (Hemipt., Coccidae) ἐπὶ Ἐλαίας εἰς Μεγαλόπολιν τὴν 18.2.53 καὶ εἰς περιοχὴν Ἀθηνῶν τὴν 28.1.56.
- » *Sarrothripus revayana* Scop. (Lepid., Hylophilidae) ἐπὶ φύλλων Λεύκης εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 12.2.55 καὶ εἰς Σέρρας τὴν 27.8.55.
- » *Scenopinus fenestralis* (Linn.) (Diptera, Scenopinidae) εἰς ἀποθήκας καρπῶν εἰς Ἀττικὴν Ὁκτώβριον 1955.
- » *Sesamia cretica* Lederer (Lepid., Caradrinidae) ἐπὶ Ἀραβοσίτου εἰς Ρίον τὴν 30.6.55 καὶ εἰς Ἀττικὴν τὴν 8.2.56.
- » Σιδηροσκώληκες (Agriotes) (Coleopt., Elateridae) ἐπὶ Γεωμήλων εἰς Λάρισσαν τὴν 31.1.55 καὶ ἐπὶ Βάμβακος εἰς Κοπαΐδα τὴν 1.3.55.
- » *Sitona* sp. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ φυτῶν Τοιφυλλίου εἰς Πάρον τὴν 14.1.53.
- » *Sitophilus* (Calandra) *oryzae* L. (Coleopt., Curculionidae) ἐπὶ Σίτου εἰς Πειραιᾶ τὴν 15.11.55.

Διαδίκτυο Sphaeroderma sp. (Coleopt., Chrysomelidae) ἐπὶ Κυνάρας
εἰς Ναύπλιον τὴν 6.12.55.

- » Stathmopoda Guerinii Stainton (Lepid., Heliodinidae) ἐπὶ
Πιστακίας εἰς Αἴγιναν τὴν 3.8.53 καὶ τὴν 8.10.54.
- » Tetranychus sp. (Acarea, Tetranychidae) ἐπὶ φυτῶν Δάλιας,
Jasminum (Φούλι) εἰς Κεφαλάρι - Ἀττικῆς τὴν 16.7.54,
ἐπὶ φυτῶν Φασιόλου εἰς Στρώμνην - Φωκίδος τὴν 8.10.54,
ἐπὶ φυτῶν Σόγιας εἰς Κάτω Κηφισιάν - Ἀττικῆς τὴν
9.3.55 καὶ ἐπὶ φυτῶν Φασιόλου εἰς Γρεβενά τὴν 24.8.55.
- » Thaumetopoea pityocampa Schf. (Lepid., Thaumetopoeidae)
ἐπὶ Πεύκης εἰς Κηφισιάν - Ἀττικῆς τὴν 31.1.56.
- » Tingis pyri F. (Hemipt., Tingidae) ἐπὶ φύλλων Μηλέας εἰς
Ανωτ. Γεωπ. Σχολήν Ἀθηνῶν τὴν 30.12.54.
- » Tribolium confusum Duval (Coleopt., Tenebrionidae) ἐπὶ
Σίτου εἰς Πειραιᾶ τὴν 15.11.55.
- » Τὴν ύπὸ Θριπῶν καὶ Ἀκάρεων τῇ συνεργασίᾳ μυκήτων προ-
καλουμένην ἀσθένειαν γνωστὴν ὡς «Naso di Ferro» ἐπὶ
λεμονίων εἰς Ναύπλιον τὴν 9.3.55.
- » Vanessa cardui L. (Lepid., Nymphalidae) ἐπὶ φυτῶν Τρι-
φυλλίου εἰς Πάρον τὴν 14.1.53.
- » Zabrus tenebrioides Goeze (Coleopt., Carabidae) ἐπὶ Κριθῆς
εἰς Λάρισσαν τὴν 2.4.55.
- » Zeuzera pyrina (Linn.) (Lepid., Zeuzeridae) ἐπὶ Ὁπωροφό-
ρων εἰς Κάλυμνον τὴν 23.3.56.

2. ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΓΕΩΓΡΙΚΗΣ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΖΩΟΛΟΓΙΑΣ ΜΑΚΡΑΣ ΠΝΟΗΣ

Κατὰ τὴν περίοδον 1953-56 τὸ Τμῆμα Ἐντομολογίας τοῦ
Ίνστιτούτου ἀπησχολήθη κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν μελέτην
τῆς βιολογίας καὶ τῶν μέσων καταπολεμήσεως τοῦ δάκου τῆς
ἔλαιας.

Ἐπίσης ἀπησχολήθη μὲ τὴν μελέτην τῆς βιολογίας καὶ τὴν
διαπίστωσιν τοῦ πλέον ἀποτελεσματικοῦ καὶ οἰκονομικῶς συμ-
φέροντος τρόπου καταπολεμήσεως τῶν νηματωδῶν σκωλήκων,

προκαλούντων σοβαράς ζημίας εἰς τὰς ἐτησίας καλλιεργείας.

Α. Πειράματα καταπολεμήσεως τοῦ δάκου τῆς ἐλαιίας διὰ ὀργανοφωσφορικῶν ἐστέρων εἰς Ροβιές - Εύβοίας, κατὰ τὸ 1953.

΄Απὸ πολλῶν ἔτῶν ἡ καταπολέμησις τοῦ δάκου, ἐνὸς τῶν σοβαρωτέρων ἔχθρων τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς, ὑπῆρξεν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας ἔρευνης τοῦ Ἰνστιτούτου.

΄Ηδη, ἀπὸ τοῦ 1953 καὶ μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ὀργανοφωσφορικῶν ἐστέρων καὶ τῶν ἴκανοποιητικῶν ἀποτελεσμάτων, ἀτινα ἐπετεύχθησαν διὰ τῆς χοήσεως τοῦ parathion εἰς πρώτας δοκιμὰς γενομένας παρ' ἡμῖν καὶ εἰς ἄλλας χώρας διὰ τὴν προάσπισιν τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς, ἥρξατο πρωτοβουλία τοῦ Υπουργείου Γεωργίας μία νέα περίοδος πειραματισμῶν εἰς τὸν ἐναντίον τοῦ δάκου ἀγῶνα.

Τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πειράματα τοῦ Ἰνστιτούτου διενηργήθησαν εἰς τὸν ἐν Ροβιές - Εύβοίας ἐλαιῶνα τοῦ κ. Α. Παπαδοπούλου, ἐπὶ ἐκτάσεως περιλαμβανούσης 5000 δένδρα περίπου, ποικιλίας Αμφίσσης, τοπικῶς γνωστῆς ὡς « Βοϊδοληά ».

Εἰς τὰ πειράματα ἔχοησιμοποιήθησαν τὰ κάτωθι σκευάσματα parathion :

α. Ύγρὸν γαλακτωματοποιήσιμον Folidol Forte, περιεκτικότητος 46,6 %, εἰς δραστικὴν ούσιαν, τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου Bayer.

β. Ύγρὸν γαλακτωματοποιήσιμον τοῦ Αμερικανικοῦ Οἴκου Niagara, περιεκτικότητος 25 % εἰς δραστικὴν ούσιαν.

γ. Ύγρὸν γαλακτωματοποιήσιμον τοῦ Αγγλικοῦ Οἴκου Schering, London, περιεκτικότητος 20 % εἰς δραστικὴν ούσιαν.

δ. Λεπτοτάτη κόνις (micronised) τοῦ ιδίου Αμερικανικοῦ Οἴκου, περιεκτικότητος 2 % εἰς δραστικὴν ούσιαν.

Τὰ πειράματα περιελάμβανον ψεκασμοὺς καὶ ἐπικονιάσεις.

Διὰ τοὺς πρώτους ἔχρησιμοποιήθησαν μηχανοκίνητοι ψεκαστήρες *Lowell* καὶ διὰ τὰς ἐπικονιάσεις ἐπιστήθιοι χειροκίνητοι θειωτῆρες τύπου *Roll hand gun*.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πειραματισμῶν βασικῶς ἐλήφθη ὑπὸ ὅψιν ἡ ὑψηλὴ λιποδιαλυτότης τοῦ parathion καὶ ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατήρησις τῆς τοξικότητος τοῦ εἰσδύσαντος ἐντὸς τοῦ ἐλαιοκάρπου διαλύματος τοῦ φαρμάκου.

Οὕτω, τὸ ὅλον πείραμα ὀργανώθη ὑπὸ τὸ πρᾶσμα τῶν κάτωθι σκοπῶν:

1. Τὴν ἔξεύρεσιν μεθόδου διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ πλέον ἀποτελεσματικὴ καὶ οἰκονομικῶς συμφέρουσα καταπολέμησις τοῦ δάκου, προασπίζουσα γεωργικῶς τὴν παραγωγὴν καὶ καταλείπουσα εἰς τὸν ἐλαιόκαρπον καὶ τὸ ἐλαιον ὑπολειμματα μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ καρποῦ κάτωθεν τῶν διεθνῶς ἀνεκτῶν ὁρίων.

2. Τὴν μελέτην τῶν εἰς τὸν ἐλαιόκαρπον καὶ τὸ ἐλαιον παραμενόντων ὑπολειμμάτων parathion, συναρτήσει ἐποχῆς ψεκασμοῦ, ἀναλογίας τοῦ ψεκαστικοῦ διαλύματος εἰς δραστικὴν οὐσίαν καὶ περιεκτικότητος τοῦ καρποῦ εἰς ἐλαιον.

Οἱ ὑπὸ ὅψιν πειραματισμοὶ ἐγένοντο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς διενεργείας τούτων ἰσχυόντων διεθνῶς ἀνεκτῶν ὁρίων ὑπολειμμάτων parathion, ἀνερχομένων διὰ τὸν ἐλαιόκαρπον καὶ τὸ ἐλαιον εἰς 3 p.p.m.

3. Τὴν ἀπόκτησιν στοιχείων ἐπὶ τῆς βιολογίας καὶ τῶν ἥθῶν τοῦ ἐντόμου, εἰς συμπλήρωσιν τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν πειραματισμῶν γνωστῶν, ἵδιως ὑπὸ τὰς οἰκολογικὰς συνθήκας τῆς περιοχῆς ἔνθα διενηργήθησαν οἱ πειραματισμοί, ἡ γνῶσις τῶν ὁποίων θὰ καθίστα πλέον ἀποτελεσματικὴν τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου.

Εἰδικῶτερον, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς καταπολεμήσεως τοῦ δάκου, ληφθέντος ὑπὸ ὅψιν ὅτι ἡ προσβολὴ τοῦ ἐλαιοκάρπου ὑπὸ τοῦ ἐντόμου διατηρεῖται συνήθως μέχρι Σεπτεμβρίου εἰς χαμηλὰ ὄρια, κεντρικὴ ἵδεα τοῦ πειράματος ἦτο ἡ προάσπισις τῆς παραγωγῆς ἐκ τῶν ζημιῶν τοῦ δάκου διὰ ὄψιμων ἐπεμβάσεων

διενεργουμένων ὅσον τὸ δυνατὸν βραδύτερον μετὰ τὸν Αὔγουστον. Τελικῶς, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὰ πειράματα κ. Α. Ἀγιουτάντη ἡ διενέργεια ἐνὸς ψεκασμοῦ ἐφαρμοσθέντος τὴν 12ην Σεπτεμβρίου. Ἐπεδιώχθη δὲ ἡ ἔξεύρεσις τοιαύτης ἀναλογίας εἰς δραστικὴν οὐσίαν, ὥστε νὰ ἔχῃ μακρᾶς διαρκείας προνυμφοκτόνον δρᾶσιν, νὰ προασπίζῃ τὴν παραγωγὴν μέχρι τῆς συγκομιδῆς καὶ νὰ καταλείπῃ ὑπολείμματα κάτωθεν τῶν ἀνεκτῶν δρίων.

Κατὰ τὸν ὑπὸ ὅψιν πειραματισμὸν ἐδοκιμάσθησαν εἰς ὑδατικὰ διαλύματα αἱ ἀναλογίαι: 0,15, 0,30, 0,45 καὶ 0,60, τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Ἐπίσης ἐγένοντο ἐπιπάσεις μὲ κόνιν parathion περιεκτικότητος 2 % εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Ἐκάστη ἀναλογία (περίπτωσις) συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μάρτυρος ἐπανελήφθη ἔξ φοράς. Οὕτω, δὲ πειραματικὸς συνεκροτήθη ἐκ 36 πειραματικῶν τεμαχίων (6 περιπτώσεις × 6 ἐπαναλήψεις), διαταχθέντων κατὰ τὸ λατινικὸν τετράγωνον. Ἐκάστη ἐπανάληψις περιελάμβανε 49 δένδρα.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐδοκιμάσθησαν καὶ αἱ ἀναλογίαι 0,50, 0,75 καὶ 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Ἐξ αὐτῶν αἱ δύο πρώται ἐδοκιμάσθησαν καὶ μὲ παρασκεύασμα parathion ἀμερικανικῆς προελεύσεως, διὰ σύγκρισιν πρὸς ἐκεῖνο τοῦ Οἴκου Bayer.

Αἱ πέντε αὖται τελευταῖαι περιπτώσεις διετάχθησαν «κατὰ τύχην» (at random), εἰς παρακείμενον τοῦ πρώτου πειραματικὸν ἐλαιῶνα, εἰς τέσσαρας ἐπαναλήψεις δι. Ἐκάστην περίπτωσιν, ἐκάστη δὲ ἐπανάληψις περιελάμβανε δύο ἐλαιόδενδρα.

Διὰ τὴν λῆψιν παρατηρήσεων καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀποτελεσμάτων, τὸ πείραμα περιελάμβανε προγράμματα δειγματοληψιῶν διενεργουμένων ἐπὶ ἡρτημένου ὅσον καὶ πίπτοντος εἰς τὸ ἔδαφος ἐλαιοκάρπου. Αἱ ἐπὶ ἡρτημένου καρποῦ δειγματοληψίαι ἐγένοντο διά:

α. Τὴν παρακολούθησιν τῆς προσβιολῆς τοῦ ἐλαιοκάρπου ὑπὸ τοῦ δάκου καὶ τοῦ μύκητος *Macrographoma* (χοινῶς «βιοῦλα»).

β. Τὴν παρακολούθησιν τῆς εἰς ἐλαιον περιεκτικότητος τοῦ ἐλαιοκάρπου.

γ. Τὴν ἔξακρίβωσιν τῆς ἀποτελεσματικότητος τοῦ *parathion* καὶ τῆς ἐντομοκτόνου διαρκείας τούτου ἐπὶ τῶν προνυμφῶν τοῦ δάκου, συναρτήσει τῆς περιεκτικότητος τοῦ ψεκαστικοῦ διαλύματος εἰς δραστικὸν παράγοντα.

Αἱ ἐπὶ τοῦ πίπτοντος καρποῦ δειγματοληψίαι ἀφεώρουν τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἀριθμοῦ καρπῶν φερόντων ὅπῃν ἔξόδου δάκου, προσβολὴν ὑπὸ τοῦ *Macrophoma*, ὡς καὶ προσβολὴν πυρηνοτρήτου.

Ἐξ ἄλλου διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ τὴν μελέτην τοῦ θέματος τῶν ὑπολειμμάτων *parathion* εἰς τὸν ἔλαιοκαρπὸν καὶ τὸ ἔλαιον, τὴν διαπίστωσιν τῆς διαρκείας παραμονῆς τούτου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ καρποῦ καὶ τὸν μηχανισμὸν τῆς διεισδύσεως καὶ διατηρήσεως τούτου ἐντὸς τῆς σαρκὸς τοῦ καρποῦ, ὡργανώθη ἴδιον πρόγραμμα πειραματισμῶν, περιλαμβάνον δοκιμὰς ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ.

Διὰ τὰς ἐν ὑπαίθρῳ δοκιμὰς ἔχοησιμοποιήθησαν 44 ἔλαιο· δενδρα, ἀτινα ἐψεκάζοντο ἀνὰ δεκαήμερον, μὲ τὰς ἀναλογίας 0,5, 1 καὶ 1,5 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν κεχωρισμένως ἀνὰ δένδρον. Αἱ δοκιμαὶ ἐγένοντο εἰς δύο σειράς. Εἰς τὴν πρώτην ἐδοκιμάσθη τὸ σκεύασμα *Folidol* τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου Bayer καὶ εἰς τὴν δευτέραν τὸ σκεύασμα *parathion* τοῦ Ἀγγλικοῦ Οἴκου Schering. Οἱ ψεκασμοὶ ἥρξαντο τὴν 15.7.53 καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 3.11.53. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δοκιμῶν τούτων ἐγένοντο τακτικὰ δειγματοληψίαι ἔλαιοκάρπου καὶ ἀναλύσεις εἰς τὸ ἐργαστήριον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑπολειμμάτων *parathion*.

Διὰ τὰς ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ¹ δοκιμάς, ἔχοησιμοποιήθησαν ὡς λεῖαι ἐπιφάνειαι, ἀντικειμενοφόροι πλάκες, αἵτινες ἐνεβαπτίζοντο ἐντὸς διαλυμάτων *parathion* περιεκτικότητος 0,5 καὶ 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Ἐν συνεχείᾳ, αἱ πλάκες μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ πλεονάζοντος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τούτων

¹ Αὗται δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν "Ἐκθεσιν Πειραμάτων Καταπολεμήσεως τοῦ δάκου εἰς Ροβιές κατὰ τὸ 1953, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ τεῦχος № 1, ἔτος 1954 τῶν «Χρονικῶν» τοῦ Ἰνστιτούτου.

ύγροῦ, ἀνηρτῶντο εἰς θέσεις σκιαζομένας καὶ εἰς τοιαύτας ὑπὸ τὸν ἥλιον.

Αἱ πλάκες ἔξητάζοντο χημικῶς εἰς καθωρισμένα χρονικὰ διαστήματα πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐπ’ αὐτῶν ὑπάρχεως parathion. Ἐκ τῶν γενομένων ἀναλύσεων εὑρέθη ὅτι εἰς τὰς πλάκας τοῦ διαλύματος $0,5\%$ ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀπωλέσθησαν τὰ 85% καὶ ὑπὸ σκιὰν τὰ 81% τῆς ἀρχικῆς συγκεντρώσεως τοῦ parathion ἐντὸς 24 ὥρῶν ἐνῷ εἰς ἐκείνας τοῦ διαλύματος 1% ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀπωλέσθησαν τὰ 88% καὶ ὑπὸ σκιὰν τὰ 82% τῆς ἀρχικῆς συγκεντρώσεως parathion εἰς τὸ αὐτὸν χρονικὸν διάστημα.

Αἱ ἀνωτέρῳ δοκιμῶν ἐπανελήφθησαν καὶ ἐπὶ ἐπιφανειῶν καρπῶν μὴ ἐλαιούχων, ὡς τοιούτων τοῦ γένους *Prunus*. Ἐκ τῶν γενομένων ἀναλύσεων εὑρέθη ὅτι εἰς τοὺς καρποὺς τοῦ διαλύματος 1% ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀπωλέσθησαν τὰ 92% καὶ ὑπὸ σκιὰν τὰ 68% τῆς ἀρχικῆς συγκεντρώσεως parathion ἐντὸς 24 ὥρῶν.

Ἐξ ἄλλου διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς διεισδυτικότητος τοῦ parathion ἐντὸς τῆς σαρκὸς τοῦ ἐλαιοκάρπου κατὰ τὴν ἐποχὴν ὠριμάνσεως τούτου ἔχοησιμοποιήθησαν κύτταρα Van Tieghem. Ταῦτα ἐπληρώθησαν ὑπὸ ἐλαιολάδου καὶ ἐκαλύφθησαν ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ φυσικῆς μεμβράνης ἐλαιοκάρπου ἀφαιρεθείσης καταλλήλως. Φροντὶς ἐδόθη ὅπως ἡ μεμβρᾶνα προσκολληθῇ καθ’ ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐλαίου καὶ καλύψῃ πλήρως ταύτην. Ἐν συνεχείᾳ διὰ μικροσιφωνίου προσετέθησαν ὠρισμέναι ποσότητες parathion. Μετὰ παρέλευσιν τακτῶν χρονικῶν διαστημάτων, τὰ κύτταρα ἔξητάζοντο χημικῶς πρὸς διαπίστωσιν τόσον τοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κυττάρου εἰσχωρήσαντος parathion ὅσον καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς μεμβράνης διατηρηθέντος. Ἐκ τῶν γενομένων ἀναλύσεων εὑρέθη ὅτι τὸ φάρμακον εἰσχωρεῖ ἐντὸς τοῦ ἐλαίου διὰ τῆς μεμβράνης κατὰ 70% περίπου ἐντὸς τῶν πρώτων 24 ὥρῶν, ἐνῷ τὸ ὑπόλοιπον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς μεμβράνης ἀπόλλυται.

Διὰ τὸν χημικὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑπολειμμάτων parathion εἰς τὸν ἐλαιόκαρπον καὶ ἐλαιον ἐδοκιμάσθησαν διάφοροι

μέθοδοι καὶ τεχνικαὶ ἥ καὶ συνδυασμοὶ τῶν τότε γνωστῶν μεθόδων, ὡς αὗται ἐφηρμόζοντο ὑπὸ ξένων ἐργαστηρίων διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑπολειμμάτων *parathion* εἰς μὴ ἐλαιούχους καρπούς. Τελικῶς δὲ μετὰ ἐπανειλημμένας συνεννοήσεις καὶ συνεργασίαν μετὰ τοῦ Οἴκου Bayer, ὁ τελευταῖος οὗτος προσδιώρισε μέθοδον ἀναλύσεως ἥτις ἐφηρμόσθη ἐπιτυχῶς, χρησιμοποιούμενή ἔκτοτε διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑπολειμμάτων.

Διὰ τὰς βιολογικὰς παρατηρήσεις ἀνηρτήθησαν δακοπαγίδες ἐπὶ ἐλαιοδένδρων ἐντὸς τοῦ πειραματικοῦ ἐλαιῶνος καὶ ἐκτὸς τούτου, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων πλὴν τῆς ἐλαίας δένδρων, ὡσαύτως καὶ τοιαῦται ἰσπανικοῦ τύπου πρὸς σύγκρισιν. Ἐγκατεστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ πειραματικοῦ πλήρης μετεωρολογικὸς κλωβὸς διὰ τὴν λῆψιν τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων. Ὡς ἐλκυστικὸν εἰς τὰς δακοπαγίδας ἐχρησιμοποιήθη διάλυσις φωσφορικοῦ διαμμωνίου εἰς ἀναλογίαν 4 %, ἀνανεουμένη ἀνὰ πενθήμερον.

Μεταξὺ τῶν πρὸς ἔξετασιν θεμάτων ἔσται:

α. Ὁ ἐλεγχος πτήσεως τῶν ἀκμαίων τοῦ δάκου, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν σχετικὴν ὑγρασίαν καὶ θερμοκρασίαν τῆς ἀτμοσφαίρας.

β. Ἡ ἔξαρσίβωσις τῆς σχέσεως ποσοστοῦ ἀρρένων - θηλέων.

γ. Ἡ διαπίστωσις τῆς ἀναλογίας τῶν θηλέων μὲ φῶτα εἰς προκεχωρημένον στάδιον ὀριμότητος.

δ. Ἡ ἔξαρσίβωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γενεῶν τοῦ δάκου.

ε. Ἡ παρακολούθησις τῆς ἐμφανίσεως τοῦ διπτέρου *Prolasioptera Berlesiana* καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μύκητος *Macrophoma dalmatica*.

Τὸ θέμα Δάκος—*Prolasioptera*—*Macrophoma* ἐμελετήθη καὶ ὑπὸ συνθήκας ἐργαστηρίου εἰς τέσσαρας σειρὰς δοκιμῶν.

Γενικῶς, ἐκ τῶν γενομένων πειραματισμῶν ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς περιοχῆς Ροβιῶν κατὰ τὸ 1953 (ἴδε σχετικὴν "Ἐκθεσιν Πειραμάτων Καταπολεμήσεως τοῦ δάκου εἰς Ροβιές, ἔτους 1953, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ τεῦχος No 1, ἔτος 1954 τῶν «Χρονικῶν» τοῦ 'Ινστιτούτου), προκύπτουσι τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

Α' Ἐπὶ τοῦ πειράματος τῆς καταπολεμήσεως τοῦ δάκου.

1. "Οτι εῖς ψεκασμὸς μὲ γαλακτωματοποιήσιμον σκεύασμα parathion εἰς ἀναλογίαν 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν, «δόσις διαρκείας», ἐνεργούμενος περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου, (περιεκτικότης εἰς ἔλαιον 3,64 %) ἐφόνευσε τόσον τὰ ἐντὸς τοῦ καρποῦ κατὰ τὸν ψεκασμὸν ὑπάρχοντα προνυμφικὰ στάδια τοῦ δάκου, πλὴν τοῦ 3ου καὶ τῶν νυμφῶν, ὅσον καὶ τὰς ἐκ νέων ἐναποθέσεων μεταγενεστέρως προερχομένας νεαρὰς προνύμφας εἰς μέγα ποσοστὸν μέχρι τῆς συγκομιδῆς, συντελέσας εἰς τὸ νὰ μειώσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ δάκου ζημίας κατὰ 80 % περίπου, ἐν σχέσει πρὸς τὸν μάρτυρα.

Τὰ παραμένοντα εἰς τὸ ἔλαιον ὑπολείμματα parathion, ἔλαιοκάρπου συγκομισθέντος καὶ ἐκθλιβέντος περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1954 ἥσαν κάτω τῶν 3 p.p.m., κυμαινόμενα ἀπὸ 1,35 μέχρι 2,4 p.p.m. Κάτω τῶν ἀνεκτῶν ὅριών ἥσαν ὡσαύτως ὡς εἶναι αὐτονόητον καὶ τὰ ὑπολείμματα parathion εἰς τὸν ἔλαιοκαρπον.

2. "Οτι δὲν ἐσημειώθη ἀξία λόγου διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν προνυμφοκτόνον δρᾶσιν καὶ ἐν γένει ἀποτελεσματικότητα μεταξὺ τῶν πρὸς σύγκρισιν σκευασμάτων parathion τῶν Oίκων Bayer καὶ Niagara.

3. "Οτι εῖς ψεκασμὸς μὲ γαλακτωματοποιήσιμον σκεύασμα parathion εἰς τὰς ἀναλογίας 0,45 (ἢ 0,50), 0,60 καὶ 0,75 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν ἐνεργούμενος τὰ μέσα Σεπτεμβρίου, ἐμείωσε τὰς ἐκ τοῦ δάκου ζημίας κατὰ 58, 65 καὶ 75% ἀντιστοίχως, ἐν σχέσει πρὸς τὸν μάρτυρα.

Τὰ παραμένοντα εἰς τὸ ἔλαιον ὑπολείμματα parathion εἰς δειγματοληψίαν ἔλαιοκάρπου διενεργηθεῖσαν περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1954 εὑρέθησαν καὶ διὰ τὰς τρεῖς ὡς ἀνωτέρω ἀναλογίας κάτω τῶν ἀνεκτῶν ὅριών.

4. "Οτι εῖς ψεκασμὸς μὲ γαλακτωματοποιήσιμον parathion περιεκτικότης 0,15 καὶ 0,30 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν «δόσις κατασταλτική», δύναται νὰ καταστείη τὴν ὑπάρχουσαν

κατὰ τὸν ψεκασμὸν προσβολήν, πλὴν τῶν προνυμφῶν 3ου σταδίου καὶ νυμφῶν καὶ σημαντικὸν μέρος τῶν ἐκ μεταγενεστέρων ἐναποθέσεων προελθουσῶν νεαρῶν προνυμφῶν ἔως 20 ἡμέρας μετὰ τὸν ψεκασμόν.

5. "Οτι ἐπικονίασις μὲ κόνιν parathion 2% ἐνεργούμενη περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου οὐδεμίαν ἀξίαν λόγου μείωσιν τῶν ζημιῶν ἐπέφερε.

B' Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ὑπολειμμάτων parathion.

1. "Οτι ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα parathion εἰς ἀναλογίαν 1,5% εἰς δραστικὴν οὐσίαν, ἐνεργηθεὶς ἀπὸ τῆς 25ης Αὐγούστου (ὅτε ἡ περιεκτικότης τῆς σαρκὸς τοῦ καρποῦ εἰς ἔλαιον ἀνήρχετο εἰς 2%), καὶ ἐκεῖθεν, κατέλιπεν ἐντὸς τοῦ ἔλαιον κατὰ τὴν συγκομιδὴν ὑπολειμμάτα parathion ἀνώτερα τῶν 3 p.p.m.

2. "Οτι ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα parathion περιεκτικότητος 1% εἰς δραστικὴν οὐσίαν, ἐνεργηθεὶς οὐχὶ πέραν τῆς 15ης Σεπτεμβρίου (ὅτε ἡ περιεκτικότης εἰς ἔλαιον ἀνήρχετο εἰς 3,6%), κατέλιπεν εἰς τὸ ἔλαιον κατὰ τὴν συγκομιδὴν ὑπολειμμάτα parathion κάτω τῶν ἀνεκτῶν δρίων, κυμαινόμενα ἀπὸ 1,45 ἔως 2,6 p.p.m., ἐνῷ ψεκασμὸς ἐνεργηθεὶς μετὰ τὴν 25ην Σεπτεμβρίου (περιεκτικότης εἰς ἔλαιον 3,92%), κατέλιπεν ὑπολειμμάτα parathion κατὰ τὴν συγκομιδὴν ἀνώτερα τῶν ἀνεκτῶν δρίων.

3. "Οτι ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα parathion περιεκτικότητος 0,25% εἰς δραστικὴν οὐσίαν, ἐνεργηθεὶς μέχρι καὶ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου κατέλιπεν εἰς τὸ ἔλαιον ὑπολειμμάτα κατὰ τὴν συγκομιδὴν ἀπὸ 0 ἕως 0,1 p.p.m.

4. "Οτι ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα parathion καὶ διὰ τῆς μικροτέρας ἀναλογίας 0,15% εἰς δραστικὴν οὐσίαν, ἐνεργηθεὶς τὴν 3ην Νοεμβρίου (περιεκτικότης εἰς ἔλαιον 11% περίπον) κατέλιπεν εἰς τὸ ἔλαιον κατὰ τὴν συγκομιδὴν ὑπολειμμάτα parathion, ἀνερχόμενα εἰς 4,2 p.p.m.

5. "Οτι ἡ συγκρατουμένη τελικῶς καὶ ἀνευρισκομένη κατὰ τὴν συγκομιδὴν εἰς τὸ ἔλαιον ποσότης δραστικῆς οὐσίας εἶναι συνάρτησις τῆς εἰς ἔλαιον περιεκτικότητος τοῦ καρποῦ καὶ τοῦ

βαθμοῦ ὀριμότητος τούτου κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ψεκασμοῦ.

Γ' Ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ δάκου

1. "Οἱ εἰς Ροβιές διεπιστώθησαν τρεῖς γενεαὶ τοῦ δάκου κατὰ τὸ 1953. Τὸ μέγιστον τῶν ἀκμαίων τῆς πρώτης γενεᾶς ἐνεφανίσθη περὶ τὸ τέλος τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Αὐγούστου. Τὸ μέγιστον τῆς 2^{ας} γενεᾶς ἐνεφανίσθη περὶ τὸ τέλος τοῦ πρώτου δεκαπενθυμέρου τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἐνῶ τὰ ἀκμαῖα τῆς 3^{ης} γενεᾶς, μερικῶς ἄλλωστε ἔξελιχθείσης, λόγῳ τῶν χαμηλῶν θερμοκρασιῶν, ἥρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ τρίτου δεκαημέρου τοῦ Ὁκτωβρίου.

2. "Οἱ ἀπότομοις μείωσις τοῦ ποσοστοῦ τῶν θηλέων μὲ φὰ εἰς προκεχωρημένον στάδιον ὀριμότητος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὰς παγίδας συλλαμβανομένων δάκων καὶ τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἀρρένων, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔνδειξις ἐμφανίσεως νέας γενεᾶς.

2. "Οἱ τὸ ποσοστὸν τῆς σχετικῆς ὑγρασίας κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας εἶναι ἐκ τῶν ρυθμιστικῶν παραγόντων διὰ τὴν γόνιμον προσβολὴν τοῦ ἔλαιοκάρπου ὑπὸ τοῦ δάκου, φαίνεται δὲ ὡς ἀπαραίτητος ἡ ὑπαρξία σχετικῆς ὑγρασίας ἀνωτέρας τοῦ 60 %.

4. "Οἱ ἐναπόθεσις τοῦ φοῦ τοῦ δάκου μόνον δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μύκητος *Macrophoma* (« βούλας »).

5. "Οἱ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς « βούλας » τυγχάνει ἀπαραίτητος ἡ ὑπαρξία προνύμφης τοῦ *Prolasioptera*.

6. "Οἱ εἶναι δυνατὴ ἡ τεχνητὴ ἐκτροφὴ τοῦ *Prolasioptera* ἐπὶ προσφάτου καλλιεργείας *Macrophoma dalmatica*.

7. "Οἱ τὸ φὸν τοῦ δάκου δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἔξέλιξιν τῆς προνύμφης τοῦ *Prolasioptera* καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς « βούλας ».

8. "Οἱ τὸ ἀπὸ τῆς ἐκκολάψεως τοῦ φοῦ τοῦ *Prolasioptera* μέχρι τῆς νυμφώσεως διάστημα ἀνῆλθεν εἰς 6 ἡμέρας, ἀπὸ δὲ τῆς νυμφώσεως μέχρι τῆς ἔξόδου τοῦ ἀκμαίου εἰς 13 ἡμέρας κατὰ τὸν Ὁκτωβριον.

9. "Οἱ ἐμφάνισις τῆς « βούλας » δὲν ἐπηρεάζεται αἰσθη-

τῶς ἐκ τῶν ψεκασμῶν μὲν parathion, ἔστω καὶ μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀναλογίαν 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν.

10. "Οτι αἱ ἴσπανικοῦ τύπου παγίδες ὑστεροῦσαν πάντοτε εἰς δακοσυλλήψεις ἔναντι τῶν κοινῶν δακοπαγίδων.

B. Πειράματα καταπολεμήσεως τοῦ δάκου τῆς ἐλαίας διὰ ὁργανοφωσφορικῶν ἐστέρων εἰς διαφόρους ἐλαιοπαραγωγικὰς περιφερείας τῆς Χώρας κατὰ τὸ 1954.

Ἐν συνεχείᾳ τῶν διενεργηθέντων εἰς Ροβιές - Εύβοίας κατὰ τὸ 1953 πειραμάτων καταπολεμήσεως τοῦ δάκου, τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας ἀνέθεσεν εἰς τὸ 'Ινστιτούτον τὴν ὁργάνωσιν πειραμάτων καὶ κατὰ τὸ 1954, πρὸς ἀπόκτησιν στοιχείων ἐπὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν ὁργανοφωσφορικῶν ἐστέρων καὶ εἰς ἄλλας ἐλαιοκομικὰς περιφερείας τῆς Χώρας, τελούσας ὑπὸ διαφορετικὰς συνθήκας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ποικιλίαν, τὸ κλῖμα, κ.λ.π.

Τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πειράματα τοῦ 'Ινστιτούτου, διενηργήθησαν εἰς τὰς κάτωθι περιφερείας καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχως σημειουμένων ποικιλιῶν:

<u>Περιοχὴ</u>	<u>Ποικιλία</u>
1. Ροβιές	Κολυμπάδα, Λαδοληά
2. Κρήτη	
α. Καστέλλι - Πεδιάδος	Λιανοληά (Κορωνέϊκη)
β. Μεσσαρᾶς	Θρουμποληά
γ. Ζυμβραγοῦ - Κισσάμου	Λιανοληά, Τσουνάτη
3. Κέρκυρα	
α. "Αγ. Ἀθανάσιος	Λιανοληά
β. Ἄρκαδάδες	"
γ. Κληματιά	"
δ. Μαλακοὶ	"
ε. Παλαιοκαστρίτσα	Καλοκαιρίδα
4. Βόλος	Χονδροληά
5. Ἀγρίνιον	"
6. Μυτιλήνη	Ἄδραμμυτινή, Κολοβή
7. Πάτραι	Κορωνέϊκη, Μαστοειδής

'Επανάληψις τῶν πειραμάτων τοῦ 1953 ἐπὶ τῆς ποικιλίας «Βοϊδοληά» δὲν κατέστη δυνατή, διότι ἡ ποικιλία αὕτη δὲν εἶχε καρποφορίαν εἰς Ροβιές κατὰ τὸ 1954.

Εἰς τὰ πειράματα τοῦ 1954 ἔχρησιμοποιήθησαν, ἐκτὸς τοῦ parathion καὶ δύο ἔτεροι ὀργανοφωσφορικοὶ ἐστέρεες, τὸ diazinon καὶ chlorthion, θεωρούμενοι ὀλιγώτερον τοξικοὶ τούτου διὰ τὸν ἀνθρωπὸν καὶ τὰ θερμόαιμα.

Οὕτως ἔχρησιμοποιήθησαν τὰ κάτωθι φάρμακα:

1. Γαλακτωματοποιήσιμον σκεύασμα parathion, *Folidol Forte*, περιεκτικότητος 46,6% εἰς δραστικὴν οὐσίαν καὶ εἰδ. β. 1,16 τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου Bayer.

2. Γαλακτωματοποιήσιμον σκεύασμα diazinon, Basudine, περιεκτικότητος 20% εἰς δραστικὴν οὐσίαν καὶ εἰδ. β. 1,071 τοῦ Ἑλβετικοῦ Οἴκου Geigy.

3. Γαλακτωματοποιήσιμον σκεύασμα chlorthion, περιεκτικότητος 50% εἰς δραστικὴν οὐσίαν καὶ εἰδ. β. 1,24 τοῦ Οἴκου Bayer.

Τὰ πειράματα περιελάμβανον μόνον ψεκασμοὺς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δποίων ἔχρησιμοποιήθησαν μηχανοκίνητοι ψεκαστῆρες Junior.

Τὰ πειράματα τοῦ ἔτους τούτου ὠργανώθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἴσχυοντων κατὰ τὴν ὑπ' ὅψιν περίοδον διεθνῶς ἀνεκτῶν δρίων ὑπολειμμάτων parathion ἀνερχομένων εἰς 3 p.p.m., βασικοὶ δὲ σκοποὶ τούτων ἦσαν:

1. Νὰ ἐρευνηθῇ εἰς διαφόρους ἐλαιοκομικὰς περιφερείας τελούσας ὑπὸ διαφορετικὰς συνθήκας, ποικιλίας, κλίματος, προσβολῆς κ.λ.π. ἡ δυνατότης τῆς προστασίας τοῦ ἐλαιοκάρπου ἐκ τῶν ζημιῶν τοῦ δάκου, εἰς περίπτωσιν ὁψίμου μόνον προσβολῆς, δι' ἐνὸς ψεκασμοῦ «διαρκείας». Εἰδικώτερον, νὰ καθορισθῇ ἡ ἀναλογία εἰς δραστικὴν οὐσίαν καὶ ἡ ἐποχὴ ἐνεργείας τοῦ ψεκασμοῦ τούτου, ὥστε τὰ παραμένοντα εἰς τὸ ἐλαιον ὑπολείμματα τῶν ὀργανοφωσφορικῶν σκευασμάτων νὰ εἶναι κατὰ τὴν συγκομιδὴν κατώτερα τῶν ἀνεκτῶν δρίων.

2. Νὰ ἐρευνηθῇ ὑπὸ διαφόρους συνθήκας περιοχῆς καὶ ποικιλίας καὶ δὴ εἰς τὴν περίπτωσιν πρωΐμου δακοπροσβολῆς, ἡ δυνατότης προστασίας τοῦ ἐλαιοκάρπου, δι' ἐνὸς ψεκασμοῦ, ἐνεργουμένου πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μὲ μικρὰν δόσιν, «κατα-

σταλτικήν», καὶ ἑτέρου μὲ ίσχυροτέραν δόσιν «διαρκείας», ἐνεργούμενου ὁψίμως, τὸν Σεπτέμβριον, χωρὶς νὰ παραμένωσιν εἰς τὸ ἔλαιον κατὰ τὴν συγκομιδὴν ὑπολείμματα ἀνώτερα τοῦ ἀνεκτοῦ ὄρίου.

3. Νὰ ἔρευνηθῇ ὑπὸ διαφόρους συνθήκας περιοχῆς καὶ ποικιλίας, ἡ ἐπίδρασις τῆς κατὰ τὸν ψεκασμὸν περιεκτικότητος τοῦ καρποῦ εἰς ἔλαιον καὶ τοῦ βαθμοῦ ὥριμότητος τούτου ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀναλογίας τοῦ φαρμάκου εἰς δραστικὴν οὐσίαν καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ψεκασμοῦ «διαρκείας».

4. Νὰ ἔρευνηθῇ συγκριτικῶς πρὸς τὸ parathion ἡ ἀποτελεσματικότης καὶ τὸ θέμα τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ diazinon.

5. Νὰ ἔρευνηθῇ τὸ θέμα τῶν ὑπολειμμάτων parathion εἰς τὰς ἔλαιοποιησίμους ποικιλίας.

6. Νὰ ἀποκτηθῶσι στοιχεῖα εἰς μίαν πρώτην δοκιμὴν ἐπὶ τῆς ἐντομοκτόνου δράσεως τοῦ chlorthion ἐπὶ τῶν προνυμφῶν τοῦ δάκου.

7. Νὰ μελετηθῇ τὸ θέμα τῆς ἔλαιώσεως τοῦ ἔλαιοκάρπου εἰς τὰς διαφόρους περιοχάς, συναρτήσει ποικιλίας καὶ ἐποχῆς.

8. Νὰ ἀποκτηθῶσι στοιχεῖα ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ δάκου καὶ εἰς ἄλλας ἔλαιοκομικὰς περιφερείας τῆς Χώρας καὶ νὰ συνεχισθῶσι αἱ ἀρξάμεναι ἀπὸ τοῦ 1953 εἰς Ροβιές βιολογικαὶ παρατηρήσεις, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τῆς σχέσεως Δάκος—*Prolasiophptera—Macrophoma*.

Διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκτελέσεως τῶν ψεκασμῶν εἰς τὰς διαφόρους πειραματικὰς περιοχὰς ἐλήφθησαν ὑπὸ ὅψιν ἡ ἐποχὴ ἐμφανίσεως τῆς σημαντικῆς προσβολῆς τοῦ δάκου, ἡ ποικιλία, ἡ ἐποχὴ ἔλαιώσεως τοῦ καρποῦ κ.λ.π.

Ἐκ δεδομένων προηγουμένων ἐτῶν καὶ γενομένων παρατηρήσεων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πειραματισμῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐποχὴν ἐμφανίσεως τῆς προσβολῆς, αἱ διάφοροι περιφέρειαι εἰς ἃς διενηγήθησαν τὰ πειράματα διεκρίθησαν γενικῶς:

1. Εἰς περιφερείας εἰς ἃς ἡ προσβολὴ τοῦ ἔλαιοκάρπου ὑπὸ τοῦ δάκου ἐμφανίζεται ὁψίμως, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, οἵαι:

Ροβιές (Λαδοληά, Κολυμπάδα).

Καστέλλι - Πεδιάδος, Μεσσαρᾶς, Μυτιλήνη (περιοχὴ πειραμάτων).

Κέρκυρα ("Αγ. Ἀθανάσιος, Ἀρκαδάδες).

2. Εἰς περιφερείας εἰς ἃς ἐμφανίζεται ἀξία λόγου προσβολὴ πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, οἶαι:

Ζυμβραγοῦ (Ιδίως εἰς Τσουνάτην).

Παλαιοκαστρίτσα (Καλοκαιρίδα) κ.λ.π.

Τὰ κατὰ τὸ 1954 πειράματα, ὡς ἐκ τῆς περιωρισμένης καρποφορίας ἦν εἶχον πολλὰ περιφέρειαι τῆς Χώρας, τοῦ κατατετμημένου τῆς Ιδιοκτησίας καὶ ἄλλων δυσχερειῶν διενηργήθησαν ἐπὶ μικροῦ ἀριθμοῦ δένδρων.

Εἰδικώτερον, τὰ πειράματα καταπολεμήσεως ἀπέβλεπον εἰς:

1. Τὴν προστασίαν τῆς παραγωγῆς δι' ἑνὸς ψεκασμοῦ «διαρκείας» ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας, ἐνεργουμένου πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ εἰς ἐποχὴν καθ' ἥν ἡ περιεκτικότης τοῦ καρποῦ εἰς ἔλαιον ἥτο ἥδη ὑψηλὴ (5 - 8 %).

Ἡ περίπτωσις αὗτη ἐφηρμόσθη εἰς τὰς περιφερείας Καστελλίου-Πεδιάδος, Ζυμβραγοῦ καὶ Μεσσαρᾶς. Εἰς τὰ πειράματα ἔχοησιμοποιήθη γαλάκτωμα parathion εἰς τὰς ἀναλογίας: 0,30, 0,40, 0,50, 0,60, 0,70, 0,80 καὶ 0,90 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν (δὲ ὑπολογισμὸς ἐγένετο κατ' ὅγκον), ἐφαρμοσθείσας εἰς τοὺς πειραματικοὺς Καστελλίου καὶ Ζυμβραγοῦ. Εἰς δὲ τὸν πειραματικὸν Μεσσαρᾶ (Θρουμπολῆα) ἐδοκιμάσθησαν αἱ ἀναλογίαι 0,60, 0,70, 0,80, 0,90, 1, 1,10 καὶ 1,20 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν parathion. Ἐκάστη ἀναλογίᾳ (περίπτωσις) ἐπανελήφθη ἔξ φοράς. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δένδρων διὰ τὰς περιπτώσεις καὶ τοὺς μάρτυρας ἐγένετο «κατὰ τύχην». Ὁ ψεκασμὸς διενηργήθη ἀπὸ 21 - 24 Αὔγουστου 1954.

2. Τὴν προστασίαν τῆς παραγωγῆς δι' ἑνὸς ψεκασμοῦ ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας, ἐνεργουμένου ὁψύμως τὸν Σεπτέμβριον (μετὰ τὰ μέσα τοῦ μηνός).

Ἡ περίπτωσις αὗτη ἐφηρμόσθη εἰς τὰς περιφερείας:

Ροβιές - Εύβοιας	(Κολυμπάδα)
Καστελλίου - Πεδιάδος	(Λιανοληά)
Μεσσαρᾶ	(Θρουμπόληά)
Μυτιλήνης	(Κολοβή)
Κερκύρας	(Λιανοληά)

Εις τὰς δοκιμὰς ἔχρησιμοποιήθη γαλάκτωμα parathion εἰς τὰς ἀναλογίας: 0,20, 0,30, 0,40, 0,50, 0,60, 0,70, 0,80 καὶ 0,90 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Τὸ αὐτὸ πείραμα ἐγένετο καὶ μὲ γαλάκτωμα diazinon εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τὸ parathion ἀναλογίας εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Εἰς ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων ἐκάστη ἀναλογία ἐπανελήφθη ἐξ φοράς. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δένδρων ἐγένετο «κατὰ τύχην». Ὁ ψεκασμὸς διενηργήθη εἰς τοὺς διαφόρους πειραματικοὺς τῆς περιπτώσεως ταύτης ἀπὸ 21 - 27 Σεπτεμβρίου 1954.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὸν ἔλαιανα Ροβιῶν ἐγένοντο ἐπὶ τῆς ποικιλίας «Βοϊδοληά» καὶ ἐπὶ μικροῦ ὀριζμοῦ δένδρων δοκιμαὶ μὲ diazinon διὰ μίαν πρώτην ἔξακριβωσιν τῆς ἐντομοκτόνου δράσεως τοῦ σκευάσματος τούτου ἐπὶ τῶν προνυμφῶν τοῦ δάκου. Κατ' αὐτὰς ἐδοκιμάσθησαν αἱ ἀναλογίαι: 0,30, 0,40, 0,50, 0,60, 0,70, 0,80 καὶ 0,90 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν. Ὁ ψεκασμὸς διενηργήθη τὴν 16.9.54.

3. Τὴν προστασίαν τῆς παραγωγῆς διὰ δύο ψεκασμῶν ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας, ἐνὸς «κατασταλτικοῦ» ἐνεργούμενου πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου (κατ' Αὔγουστον) καὶ ἐνὸς «διαρκείας», ἐνεργούμενου ὁψίμως, περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου, ἢ τούτου ἐνεργούμενου ἐνωρίτερον, ἀλλὰ εἰς ἐποχὴν καθ' ἥν ἡ περιεκτικότης τοῦ καρποῦ εἰς ἔλαιον ἦτο ἥδη ὑψηλή.

Ἡ περίπτωσις αὕτη ἐφηρμόσθη εἰς τὰς περιφερείας: Ἀγίου Ἀθανασίου, Ἀρκαδάδων (Κερκύρας) καὶ Ζυμβραγοῦ (Κρήτης) κεχωρισμένως διὰ τὰς Λιανοληὰ καὶ Τσουνάτη.

Εἰς τὰ πειράματα ταῦτα ἔχρησιμοποιήθη γαλάκτωμα parathion εἰς τὰς ἀναλογίας: 0,15 καὶ 0,25 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν διὰ τὸν «κατασταλτικὸν» ψεκασμόν, καὶ 0,30, 0,40, 0,50, 0,60, 0,70, 0,80 καὶ 0,90 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν

διὰ τὸν ψεκασμὸν «διαρκείας»¹. Ἐκάστη ἀναλογία ἐπανελήφθη ἔξι φοράς. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δένδρων ἐγένετο «κατὰ τύχην».

Αἱ ἡμερομηνίαι ἐκτελέσεως τῶν ψεκασμῶν καὶ αἱ περιεκτικότητες τῶν ποικιλιῶν εἰς ἔλαιον κατὰ τὰς ἀντιστοίχους ἡμερομηνίας, δίδονται εἰς τὸν κατωτέρῳ πίνακα:

Πειραματικὴ Περιοχὴ	Ἡμερομηνία ψεκασμοῦ	Περιεκτικό- της καρποῦ εἰς ἔλαιον %	Ποικιλία
Ζυμβράγον	6.8.54 «κατασταλτικός»	3.13	Διανολὴ
,	23.8.54 «διαρκείας»	8.89	,
,	7.8.54 «κατασταλτικός»	2.18	Τσουνάτη
,	24.8.54 «διαρκείας»	8.19	,
Άγιος Αθανάσιος	24.8.54 «κατασταλτικός»	4.85	Διανολὴ
,	25.9.54 «διαρκείας»	6.29	,
Άρκαδάδες	23.8.54 «κατασταλτικός»	2.36	,
,	1.10.54 «διαρκείας»	6.23	,

4. Τὴν προστασίαν τῆς παραγωγῆς δι’ ἐνὸς ψεκασμοῦ «διαρκείας» ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας προσβαλλομένης ὁψίμως, μετὰ τὸν Σεπτέμβριον.

Ἡ περίπτωσις αὕτη ἐφηρμόσθη εἰς τὴν περιοχὴν Κληματιᾶς (Κέρκυρα), ἔνθα, ὡς ἐκ τῶν τοπικῶν οἰκολογικῶν συνθηκῶν ὁ καρπὸς παραμένει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπὶ μακρὸν συρρικνωμένος, ἡ δὲ προσβολὴ ἐμφανίζεται ἀπὸ τοῦ Ὁκτωβρίου.

Εἰς τὰς δοκιμὰς ἔχοησιμοποιήθησαν γαλακτώματα parathion καὶ diazinon εἰς τὰς ἀναλογίας 0,50, 0,75 καὶ 1 τοῦς χιλίοις εἰς δραστικὴν ούσίαν ἀντιστοίχως.

Ἐκάστη ἀναλογία (περίπτωσις) ἐφηρμόσθη ἐπὶ 40 - 50 δένδρων κεχωρισμένως διὰ τὸ parathion καὶ diazinon. Ἐπαναλήψεις δὲν ἔλαβον χώραν, ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν δένδρων εἰς τὰς διαφόρους περιπτώσεις καὶ τοὺς μάρτυρας ἐγένετο «κατὰ τύχην». Ὁ ψεκασμὸς τῶν δένδρων ἐνηργήθη τὴν 7.10.54.

5. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω πειραμάτων ἐγένοντο καὶ δοκιμαὶ ἐπὶ μικροῦ ἀριθμοῦ δένδρων μὲ γαλάκτωμα chlorthion διὰ μίαν

¹ Εἰς τοὺς πειραματικοὺς Κερκύρας ἐδοκιμάσθησαν καὶ αἱ ἀναλογίαι 1 καὶ 1,1 % εἰς δραστικὴν ούσίαν.

πρώτην ἔξακρίβωσιν τῆς ἐντομοκτόνου δράσεως τούτου, ἐπὶ τῶν προνυμφικῶν σταδίων τοῦ δάκου.

Αἱ σχετικαὶ δοκιμαὶ ἐγένοντο εἰς ὁψίμως προσβαλλομένας περιοχάς, ἵτοι εἰς ἑλαιῶνας τῶν περιφερειῶν Ἀγρινίου (Χονδροληά) καὶ Πατρῶν (Κορωνέϊκη, Μαστοειδής).

Εἰς τὰς ὑπὸ ὅψιν δοκιμὰς διενηργήθη εἰς ψεκασμὸς τὴν 23.10.54 διὰ τὴν περιοχὴν τῶν Πατρῶν καὶ τὴν 25.10.54 δι’ ἐκείνην τοῦ Ἀγρινίου, μὲ τὰς ἀναλογίας 0,25, 0,50, 0,75 καὶ 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν chlorthion κεχωρισμένως.

Διὰ τὰς βιολογικὰς παρατηρήσεις ἀνηρτήθησαν εἰς ἑκάστην πειραματικὴν περιοχὴν δακοπαγίδες ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν πειραματικῶν ἑλαιῶνων. Ὡς ἐλκυστικὸν ὑγρὸν εἰς τὰς παγίδας ἔχοντι μοποιήθη διάλυσις φωσφορικοῦ διαμμωνίου εἰς ἀναλογίαν 4 %, ἀνανεουμένη ἀνὰ πενθήμερον.

Ἐπίσης ἐγκατεστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ κεντρικοῦ πειραματικοῦ ἑλαιῶνος εἰς ἑκάστην περιοχὴν ἀνὰ εἴς πλήρης μετεωρολογικὸς κλωβὸς διὰ τὴν λῆψιν τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων.

Εἰς τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκτελεσθέντα πειράματα περιελήφθησαν, ὡς καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος τῶν πειραματισμῶν, προγράμματα δειγματοληψιῶν ἑλαιοκάρπου, διὰ τὴν λῆψιν σειρᾶς παρατηρήσεων καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποτελεσμάτων. Κατὰ τὴν ἔξετασιν τῶν δειγμάτων ἐγένοντο αἱ αὐταὶ παρατηρήσεις, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν "Ἐκθεσιν πειραμάτων εἰς Ρυβίες κατὰ τὸ 1953 (ἴδε σελ. 68 - 69 παρούσης Ἐκθέσεως).

Διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ μελέτην τοῦ θέματος τῶν ὑπολειμμάτων parathion καὶ diazinon ἐπὶ ἑλαιοποιησίμων ποικιλῶν ὀργανώθησαν ἴδια προγράμματα πειραματισμῶν περιλαμβάνοντα πολυαρίθμους δοκιμὰς ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ.

Διὰ τὰς ἐν ὑπαίθρῳ δοκιμὰς ἐγκατεστάθησαν ἴδιοι πειραματικοὶ ἑλαιῶνες, φέροντες ἔκαστος τὴν διάκρισιν «Πειραματικὸς ἀναλύσεων» περιλαμβάνων 120 - 140 ἑλαιόδενδρα περίπου. Συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα οἱ ψεκασμοὶ ἐγένοντο ἀνὰ πεν-

θήμερον μὲ τὰς ἀναλογίας 0,15, 0,25, 0,50 καὶ 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν κεχωρισμένως ἀνὰ δένδρον. Οἱ ψεκασμοὶ διήρκεσαν ἀπὸ 20 Ἰουλίου μέχρι 10 Νοεμβρίου 1954.

Τοιοῦτοι «Πειραματικοὶ ἀναλύσεων» ὡργανώθησαν διὰ μὲν τὴν μελέτην τῶν ὑπολειμμάτων parathion, εἰς τὰς περιφερείας: Ζυμβραγοῦ (κεχωρισμένως διὰ Λιανοληὰ καὶ Τσουνάτην), Καστελλίου - Πεδιάδος (Λιανοληά), Μεσσαρᾶ (Θρουμπόληά), Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ Ἀρκαδάδων (Λιανοληά), Μυτιλήνης (Κολοβή), Πηλίου (Χονδροληά), Ροβιές (Λαδοληά, Κολυμπάδα), διὰ δὲ τὴν μελέτην τῶν ὑπολειμμάτων diazinon εἰς Ροβιές (Λαδοληά, Κολυμπάδα).

Ἐξ ἄλλου, διὰ τὴν μελέτην τῆς ἐπιδράσεως τῶν συνθηκῶν φωτός, ὑγρασίας κ.λ.π. κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ψεκασμοῦ τῶν δένδρων ἐπὶ τῶν ὑπολειμμάτων parathion εἰς τὸν ἔλαιοκαρπὸν καὶ ἔλαιον ὡργανώθη ἵδιον πρόγραμμα δοκιμῶν. Συμφώνως πρὸς αὐτὸν ψεκασμοὶ ἐνηργήθησαν εἰς τρεῖς διαφορετικὰς ὥρας τῆς ήμέρας, ἦτοι: 7^η πρωΐνην, 12^η μεσημβρινὴν καὶ 18^η μεταμεσημβρινήν. Εἰς τὰς δοκιμὰς ἔχοησιμοποιήθησαν σκευάσματα parathion τῶν Οἴκων Niagara καὶ Bayer, πρὸς σύγκρισιν, εἰς τὰς ἀναλογίας 0,25, 0,50, 0,75 καὶ 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν, εἰς πέντε ἐπαναλήψεις τῶν 1 - 2 δένδρων δι' ἐκάστην ἀναλογίαν.

Αἱ σχετικαὶ δοκιμαὶ ἐγένοντο εἰς τὸν ἔλαιωνα τοῦ κτήματος Τράχωνες ἐν Ἀττικῇ, ἐπὶ τῆς ποικιλίας Μεγάρων καὶ διήρκεσαν ἀπὸ 11 μέχρι 14 Σεπτεμβρίου 1954.

Δειγματοληψίαι ἥρτημένου ἔλαιοκάρπου, διενεργούμεναι δλίγον πρὸ τοῦ ψεκασμοῦ καὶ κατὰ τὴν συγκομιδήν, ἔξησφάλισαν ὑλικὸν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς περιεκτικότητος τοῦ καρποῦ εἰς ἔλαιον καὶ τὰς ἀναλύσεις προσδιορισμοῦ τῶν ὑπολειμμάτων parathion δι' ἐκάστην περίπτωσιν κεχωρισμένως.

Ἐκ γενομένων ἀναλύσεων δειγμάτων ἔλαιον προερχομένων ἔξι ἔλαιοκάρπου τοῦ πειραματικοῦ τούτου, ψεκασθέντος τὴν 14.9.54 μὲ 1 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν parathion καὶ συγκομισθέντος τὴν 30.11.54, εὑρέθησαν, κατὰ τὴν χημικὴν

άνάλυσιν της 6.12.54, τὰ εἰς τὸν κατωτέρῳ πίνακα σημειούμενα ὑπολείμματα parathion, κεχωρισμένως δι' ἐκάστην ὁραν ψεκασμοῦ:

Ώραι ψεκασμοῦ	'Υπολείμματα parathion εἰς τὸ ἔλαιον εἰς p.p.m.		Περιεκτικότης καρποῦ εἰς ἔλαιον κατὰ τὴν συγκομιδὴν ¹	
	Niagara	Bayer	Niagara	Bayer
7	4,25	1,60	12,21	10,04
12	2,27	1,95	—	10,62
18	1,40	2,45	14,62	18,81

Ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1954 διενεργηθέντων πειραμάτων καταπολεμήσεως τοῦ δάκου εἰς διαφόρους ἔλαιοκομικὰς περιφερείας τῆς χώρας, τὰ δεδομένα τῶν ὅποιων δὲν ἔχουσι δημοσιευθῆ, προκύπτουσι γενικῶς τὰ κάτωθι:

1) "Οτι εἰς ψεκασμὸς μὲν γαλάκτωμα parathion ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας ἐνεργούμενος περὶ τὰ τέλη Αὔγουστου ἔσχε, ἔστω καὶ μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀναλογίαν εἰς δραστικὴν οὐσίαν ($0,90$ ή $1,20\%$), μικρὰν ἀποτελεσματικότητα ἐπὶ τῆς μετὰ δίμηνον περίπου λαβούσης χώραν προσβολῆς.

Τὰ κατὰ τὴν συγκομιδὴν (Δεκεμβρίου - Ἰανουαρίου) ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἔλαιον δὲν ὑπερέβησαν τὸ 0,25 p.p.m. (Ζυμβραγοῦ) ή τὸ 0,80 p.p.m. (Καστέλλη - Πεδιάδος).

2. "Οτι εῖς ψεκασμὸς μὲν γαλάκτωμα parathion ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας ἐνεργούμενος περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα διὰ τὴν μεγαλυτέραν ἀναλογίαν ($0,90\%$) νὰ μειώσῃ κατὰ $70 - 85\%$ εἰς ἀς περιφερείας ἐφηρμόσθη, τὰς ἐκ τοῦ δάκου ζημίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μάρτυρας.

Τὰ κατὰ τὴν συγκομιδὴν (Δεκεμβρίου - Ἰανουαρίου) ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἔλαιον ἐκυμάνθησαν ἀπὸ 0,25 p.p.m. (Ροβιές, ἀνάλυσις ἔλαιον, Μάρτιος 1955) μέχρι 2,5 p.p.m. (Μεσσαρᾶς).

¹ Κατὰ τὸν ψεκασμὸν ἡ περιεκτικότης τοῦ καρποῦ εἰς ἔλαιον ἀνήρχετο διὰ τὰ δένδρα τῆς περιπτώσεως Niagara εἰς 5,02% καὶ δι' ἐκεῖνα τῆς Bayer εἰς 3,80%.

3. "Οτι είς ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα diazinon ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας ἐνεργούμενος περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου ἐμείωσε διὰ τὴν μεγαλυτέραν ἀναλογίαν ($0,90\%$) κατὰ 60 % (Ροβιές) μέχρι 95 % (Καστέλλι) τὰς ἐκ τοῦ δάκου ζημίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μάρτυρας.

Δείγματα ἔλαιου, συγκομισθέντος ἔλαιοκάρπου εἰς Ροβιές κατὰ Δεκέμβριον, ἔξετασθέντα διὰ τῆς βιολογικῆς μεθόδου παρὰ τῶν Ἐργαστηρίων Geigy ἔδειξαν ὑπολείμματα μὴ ὑπερβαίνοντα τὰ 2 p.p.m.

4. "Οτι είς ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα diazinon ἐπὶ βρωσίμου ποικιλίας (Βοϊδοληά) ἐνεργηθεὶς ἐπὶ ὀλίγων δένδρων εἰς Ροβιές τὴν 16.9.54 συνέβαλε διὰ τὴν μεγαλυτέραν ἀναλογίαν ($0,90\%$) εἰς τὸ νὰ συγκομισθῇ ἔλαιόκαρπος κατὰ τὴν 8ην Νοεμβρίου (πρώτης συγκομιδῆς) σχεδὸν γεωργικῶς καθαρὸς (ἄνευ ἔξοδων δάκου). Εἰς τὸν μάρτυρα κατὰ τὴν αὐτὴν συγκομιδὴν τὸ 44 % τῶν καρπῶν ἦτο διάτρητον.

5. "Οτι δύο ψεκασμοί, εἰς «κατασταλτικός» καὶ ἔτερος «διαρκείας» μὲ γαλάκτωμα parathion ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας, ἐνεργούμενοι ἀμφότεροι κατ' Αὔγουστον εἰς περιοχὰς πρωΐμου προσβολῆς (Ζυμβραγοῦ, ποικιλίας Τσουνάτη), δὲν προήσπισαν ἔστω καὶ μὲ τὴν πυκνοτέραν συγκέντρωσιν τοῦ συνδυασμοῦ «κατασταλτικός» + «διαρκείας» ($0,25 + 0,90\%$), ἀποτελεσματικῶς τὴν παραγωγήν.

Καλύτερα σχετικῶς ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν διὰ τοῦ ὧς ἀνωτέρω συνδυασμοῦ ἀναλογιῶν «κατασταλτικοῦ» + «διαρκείας» ἐπὶ τῆς ποικιλίας «Λιανοληά» τῆς ίδιας περιοχῆς.

Τὰ ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἔλαιον δὲν ὑπερέβησαν τὸ 0,5 p.p.m.

6. "Οτι δύο ψεκασμοί, εἰς «κατασταλτικός» καὶ ἔτερος «διαρκείας» μὲ γαλάκτωμα parathion ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας, ἐνεργούμενοι, δι πρῶτος κατὰ τὰ τέλη Αὔγουστου πρὸς καταστολὴν ὑπαρχούσης κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην προσβολῆς καὶ δι δεύτερος περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου (περιπτώσεις Ἀγίου Αθανασίου, Ἀρκαδάδων, Κερκύρας), ἐμείωσαν διὰ τὴν πυκνοτέραν

συγκέντρωσιν τοῦ συνδυασμοῦ «κατασταλτικός» + «διαρκείας» ($0,25+1,10\%_{\text{oo}}$) τὰς ἐκ τοῦ δάκου ζημίας κατὰ 90% περίπου συγκριτικῶς πρὸς τοὺς μάρτυρας εἰς παρατηρήσεις τέλους Νοεμβρίου.

Τὰ ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἔλαιον, ἔλαιοκάρπου συγκομισθέντος καὶ ἐκμηλιβέντος ἀρχὰς Δεκεμβρίου, δὲν ὑπερέβησαν τὰ 1,70 p.m.

7. "Οτι εῖς ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα parathion ἢ diazinon ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας, διατηρουμένης ἐπὶ μακρὸν συρρικνωμένης (Μαλακοί, Κερκύρας), ἐνεργούμενος ἀρχὰς Ὁκτωβρίου, προούκάλεσε διὰ τὴν μεγαλυτέραν ἀναλογίαν ($1\%_{\text{oo}}$) ἀμφοτέρων τῶν σκευασμάτων θνησιμότητα εἰς ὑψηλὸν ποσοστὸν ἐπὶ τῶν προνυμφικῶν σταδίων τοῦ δάκου κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς 10.1.54.

Τὰ ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἔλαιον κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν δὲν ὑπερέβησαν τὰ 1,65 p.m.

8. "Οι εῖς ψεκασμὸς μὲ γαλάκτωμα chlorthion ἐπὶ ἔλαιοποιησίμου ποικιλίας ἐνεργηθεὶς ἐπὶ ὀλίγων δένδρων εἰς περιοχὴν Πατρῶν τὰ τέλη Ὁκτωβρίου, ἐθανάτωσε σχεδὸν ὀλοκληρωτικῶς τὰ ἐντὸς τοῦ καρποῦ προνυμφικὰ στάδια τοῦ δάκου κατὰ δειγματοληψίαν γενομένην μετὰ 10 ἡμέρας περίπου ἀπὸ τοῦ ψεκασμοῦ.

"Ελαιον προερχόμενον ἐκ ψεκασθέντος διὰ chlorthion ἔλαιοκάρπου ἔφερεν ὑπόπικρον γεῦσιν.

9. "Οτι τὰ κτηθέντα στοιχεῖα τῶν πειραματισμῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ὑπολειμμάτων parathion καὶ diazinon εἰς τὸ ἔλαιον ἔλαιοποιησίμων ποικιλιῶν, ἐμφανίζουσι διὰ πολλὰς περιπτώσεις ἀνομοιομορφίαν ἀποτελεσμάτων, ίδίως διὰ τὰς πυκνοτέρας συγκεντρώσεις εἰς δραστικὴν οὐσίαν μὴ δυναμένην νὰ ἔρμηνευθῇ πλήρως.

10. "Οτι ἐκ τῶν γενομένων δοκιμῶν ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ μειώσεως τῶν εἰς τὸ ἔλαιόλαδον ὑπολειμμάτων parathion διὰ τῶν ἐν χρήσει μεθόδων ἔξευγενισμοῦ τούτου, προκύπτει ὅτι εἴναι δυνατὴ ἴκανη μείωσις τῶν ὑπολειμμάτων. Ἡ μείωσις αὕτη λαμβάνει χώραν, εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀπλοῦ ἔξευγενισμοῦ

(ραφιναρίσματος) εἰς τὴν φάσιν τῆς ἀποσμήσεως, εἰς ἔκείνην δὲ τῆς ὑδρογονώσεως εἰς ἀμφοτέρας τὰς φάσεις (ἀπόσμησις καὶ ὑδρογόνωσις)¹.

11. Ὄτι ἡ σημαντικὴ προσβολὴ τοῦ ἐλαιοκάρπου ὑπὸ τοῦ δάκου εἰς ὁρισμένας περιφερείας δὲν λαμβάνει χώραν εἰς εὐρὺν χρονικὸν διάστημα, ἀλλὰ εἰς βραχὺ τοιοῦτον, καθ' ὃ παρατηρεῖται ἐν μέγιστον προσβολῆς τοῦ δποίου συνήθως προηγεῖται καὶ ἔπειται μικρὸν ποσοστὸν ἐναποθέσεων.

Τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1953 καὶ 1954 πειράματα τοῦ Ἰνστιτούτου ἔχοηματοδοτήθησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ διενηργήθησαν ἐν τῷ πλαισίῳ μακρᾶς πνοῆς προγραμμάτων. Ταῦτα ἀφεώρουν τὴν μελέτην τῆς βιολογίας καὶ τῶν μέσων καταπολεμήσεως τοῦ δάκου καὶ ἐνεκρίθησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐν τῷ ἐκδηλωθέντι μεγάλῳ καὶ ιδιαιτέρῳ ἐνδιαφέροντι τούτου διὰ τὴν περιστολὴν τῶν ἐκ τοῦ δάκου ζημιῶν καὶ τὴν προστασίαν τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς.

‘Η ὁργάνωσις καὶ διεύθυνσις τῶν πειραμάτων τούτων εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τὸν Διευθυντὴν Φυτοπαθολογίας κ. Α. Ἀγιουτάντην, ὅστις κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἔξετέλει καὶ χρέη ἀναπληρωτοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου.

‘Η ὁργάνωσις δέ, παρακολούθησις καὶ ἡ ἐν γένει ἐποπτεία τῶν πειραματικῶν ἔργασιῶν, είχον ἀνατεθῆ, διὰ μὲν τὰς πειραματικὰς περιοχὰς εἰς Χανιά, Ἡράκλειον, Μυτιλήνην καὶ Ροβιές εἰς τὸν κ. Πελεκάσην, Διευθυντὴν τοῦ Ἐργαστηρίου Ἐλαίας τοῦ Ἰνστιτούτου, δι' ἐκείνας δὲ εἰς Κέρκυραν, Ἀχαΐαν, Φωκίδα καὶ Ἀγρίνιον εἰς τὸν κ. Α. Κουρμούσην Διευθυντὴν τοῦ Φυτοπαθολογικοῦ Σταθμοῦ Πατρῶν.

Γ. Πειράματα καταπολεμήσεως τοῦ δάκου τῆς ἐλαιίας διὰ ὁργανοφωσφορικῶν ἐστέρων εἰς διαφόρους ἐλαιοπαραγωγικὰς περιφερείας τῆς χώρας κατὰ τὸ 1955.

Τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πειράματα, ἀτινα διενηργήθησαν ἐν

¹ Βλέπε καὶ σχετικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου «Περὶ τῆς δυνατότητος μειώσεως τῶν ὑπολειμμάτων παραθείεν εἰς τὸ ἔλαιον διὰ συνήθων μεθόδων ἐξενγενησμοῦ», Κηφισιά 26 Ἰουνίου 1957.

συνεχείᾳ τῶν πειραματισμῶν τῶν δύο προηγουμένων ἐτῶν, ὡργανώθησαν καὶ ἔξετελέσθησαν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Φυτοπαθολογίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Εἰς τὰ πειράματα ταῦτα συμμετεῖχον δι’ εἰδικῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου ὁ παρὰ τῷ Ἰνστιτούτῳ ἐντομολόγος κ. Πελεκάσης καὶ οἱ γεωπόνοι τούτου δις Ἀργυρίου καὶ οἱ κ. κ. Μουρούκης καὶ Τσάκας.

Τὰ τῆς ὁργανώσεως, ἐκτελέσεως καὶ τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων τῶν πειραμάτων 1955 ἐδημοσιεύθησαν εἰς ἴδιαν ἔκθεσιν ἐκδοθεῖσαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ("Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν πειραματικῶν ἐργασιῶν καταπολεμήσεως τοῦ δάκου δι’ ὁργανοφωσφορικῶν ἐστέρων κατὰ τὸ ἔτος 1955, ὑπὸ Α. Ι. Ἀγιουτάντη καὶ τῶν συνεργατῶν του, Α. Κουρμούση καὶ Κ. Πελεκάση, Ὑπουργεῖον Γεωργίας, Ἀθῆναι 1956).

Δ. Πειράματα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν νηματῶδων σκωλήκων.

Τὸ Ἰνστιτούτον συνέχισε καὶ τὴν περίοδον 1953 - 56 τὰς ὀρχαμένας ἥδη ἀπὸ τοῦ 1951 ἐρεύνας διὰ τὴν μελέτην τῆς βιολογίας καὶ πρὸς διαπίστωσιν τοῦ πλέον ἀποτελεσματικοῦ καὶ οἰκονομικῶς συμφέροντος τρόπου καταπολεμήσεως τῶν σοβαρωτέρων, βλαπτικῶν τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν, νηματῶδων σκωλήκων.

1. Κατὰ Μάιον 1954 διεξήχθησαν εἰς κτῆμα παρὰ τὴν Φραγκόκλησια δοκιμαὶ διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ νηματώδους *Meloidogyne sph.*, σημειωθέντος ἐπιβλαβοῦς εἰς τὰς καλλιεργείας Κολοκύνθης.

Εἰς τοὺς πειραματισμοὺς ἔχοησιμοποιήθη τὸ ἀπολυμαντικὸν ἐδάφους *Dowfumite W-40*, ἐφαρμοσθὲν δι’ ἐγχύσεως εἰς τὰς γραμμὰς φυτεύσεως 15 ἡμέρας πρὸ τῆς σπορᾶς.

Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν γενομένων ἐγχύσεων ἐβασίσθη ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ βαθμοῦ προοιβολῆς τοῦ φυτού συστήματος τῶν φυτῶν, ὃς καὶ ἐπὶ τῆς ὀλικῆς

άποδόσεως τούτων κατά τὸ τέλος τῆς καλλιεργητικῆς περιόδου συγκριτικῶς πρὸς φυτὰ - μάρτυρας.

Τὸ πείραμα ἐγένετο ἐπὶ μικρᾶς σχετικῶς ἔκτασεως τὰ δὲ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ίκανοποιητικά.

2. Κατὰ τὸ 1955 διενηργήθησαν ἔρευναι διὰ τὴν μελέτην τῆς βιολογίας τοῦ νηματώδους *Ditylenchus dipsaci* προκαλοῦντος σοβαρὰς ζημίας εἰς τὰ φυτὰ ναρκίσσου, καλλιεργούμενα εἰς τὰ ἀνθοκομεῖα τῆς Ἀττικῆς.

3. Κατὰ τὸ 1956 ἐγένοντο ἔρευναι εἰς εὐρεῖαν κλίμακα πρὸς διαπίστωσιν τῆς ὑπάρξεως καὶ διαδόσεως τοῦ *Heterodera rostochiensis*, σημειωθέντος ἡδη ἀπὸ τοῦ 1953 ἐπιβλαβοῦς εἰς τὰ κέντρα σποροπαραγωγῆς γεωμήλων τῆς περιοχῆς Πάρονωνος.

Ἐκ τῶν γενομένων ἔρευνῶν διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίας τοῦ νηματώδους τούτου, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Κέντρου παραγωγῆς σπόρου γεωμήλων Λειβαδίου - Ἐλασσόνος.

Αἱ ἀνωτέρω πειραματικαὶ ἔρευναι καὶ ἔρευναι ἀφορῶσαι τοὺς νηματώδεις σκώληκας διεκόπησαν λόγῳ ἀναχωρήσεως διὰ μετεκπαίδευσιν εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς τοῦ διενεργήσαντος ταύτας γεωπόνου τοῦ Ἰνστιτούτου κ. Ἀναστ. Τριανταφύλλου.

3. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΙΣ

A. Δοκιμαὶ ἐπὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τοῦ ζιζανιοκτόνου *Tributon* διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ζιζανίων τοῦ γένους *Rubus* (κ. βάτα) εἰς Ροβιές κατὰ τὸ 1953.

Κατὰ τὴν διάρκειαν καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν διενεργουμένων εἰς Ροβιές - Εύβοίας κατὰ τὸ 1953 πειραμάτων καταπολέμησεως τοῦ δάκου, ἐγένοντο ὑπὸ τῶν ἐκεῖ πειραματιστῶν καὶ δοκιμαὶ μὲ γαλάκτωμα τοῦ ζιζανιοκτόνου *Tributon* (2, 4, 5-T καὶ 2, 4-D) τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου Bayer, διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ λίαν διαδεδομένου εἰς τοὺς ἐλαιῶνας τῆς πευιοχῆς ζιζανίου *Rubus ulmifolius* Schott. (χοινῶς βάτου), δπερ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐδυσχέραινε μεγάλως τὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν πειραματικῶν ἔργασιῶν,

Διενηργήθησαν δύο ψεκασμοί μὲ γαλάκτωμα *Tributon* εἰς ἀναλογίαν 0,5 τοῖς ἑκατὸν τοῦ εἰς τὸ ἐμπόριον κυκλοφοροῦντος σκευάσματος. Ό πρῶτος τούτων ἐγένετο κατὰ Ἰούνιον καὶ ὁ δεύτερος κατὰ Ὁκτώβριον.

Κατὰ τὸν ψεκασμὸν φροντὶς ἐδίδετο ὅπως ψεκάζηται πλήρως δλόκληρον τὸ φυτὸν καὶ ἴδιως τὸ παρὰ τὴν βάσιν τούτου τμῆμα.

Κατὰ τὰς γενομένας παρατηρήσεις τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λίαν ἵκανοποιητικά. Ζημίαι καὶ φυτοτοξικὰ φαινόμενα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ζιζανιοκτόνου τούτου δὲν παρετηρήθησαν ἐπὶ τῶν ἐλαιοδένδρων.

Βάσει τῶν λίαν ἐνθαρρυντικῶν ἀποτελεσμάτων ἄτινα ἐπετεύχθησαν κατὰ τὰς πρώτας δοκιμάς, ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ ἐλαιῶνος Ροβιῶν κ. Α. Παπαδόπουλος, προέβη ἐν συνεχείᾳ εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ζιζανιοκτόνου τούτου ἐφ' δλοκλήρου σχεδὸν τοῦ ἐλαιῶνος μὲν ἔξαιρετικὰ ἀποτελέσματα.

Κατὰ τὰς γενομένας ἐν συνεχείᾳ ἐφαρμογὰς εἰς τὸν αὐτὸν ἐλαιῶνα, παρετηρήθη ὅτι, ὁ συνδυασμὸς τῆς κατὰ τὴν ἄνοιξιν κοπῆς τῶν βάτων καὶ κατόπιν, κατὰ Ἰούνιον-Ιούλιον, τῆς ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῆς ἀναπτυσσομένης νέας βλαστήσεως ἐνὸς μόνον ψεκασμοῦ μὲ *Tributon*, ἔδωσεν ἄριστα ἀποτελέσματα.

Β. Ἐφαρμογαὶ καταπολεμήσεως τοῦ δάκου εἰς μεγάλην κλίμακα διὰ ὁργανοφωσφορικῶν ἐστέρων εἰς Κέρκυραν καὶ Κρήτην κατὰ τὸ 1954.

Βάσει τῶν προκαταρκτικῶν στοιχείων τῶν πειραμάτων καταπολεμήσεως τοῦ δάκου εἰς Ροβιές-Εύβοίας κατὰ τὸ 1953, καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀμέσων καὶ ἐπιβαλλομένων ἀναγκῶν τῆς προστασίας τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς, τὸ Ἰνστιτοῦτον ἔδωσεν ὄδηγίας καὶ ἐπόπτευσεν εἰς πειραματικὰς ἐν μεγάλῳ ἐφαρμογὰς διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἐντόμου τούτου διὰ *parathion* διενεργηθείσας εἰς ἐλαιοκομικὰς περιοχὰς τῶν νῆσων Κερκύρας καὶ Κρήτης.

Αἱ ἐφαρμογαὶ εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν ἐγένοντο εἰς τὰς κοινότητας: "Ἄγιοι Δοῦλοι, Πάγοι, Περούλαδες, Κληματιά,

“Αγιος Αθανάσιος, Αγροί, Κάτω Κορακιανά, Αρκαδάδες, Χοροεπίσκοποι κ.λ.π. Ο άριθμός των ψεκασθέντων δένδρων άνηλθεν είς 400.000 περίπου.

Διενηργήθησαν ύπο των παραγωγῶν ἐν συνόλῳ δύο ψεκασμοί, δ πρῶτος κατὰ Αὔγουστον ἥ ἀρχὰς Σεπτεμβρίου, ἀναλόγως τῶν τοπικῶν συνθηκῶν προσβολῆς, μὲ ἀναλογίας ἔως 0,50 τοῖς χιλίοις εἰς δραστικὴν οὐσίαν parathion καὶ δ δεύτερος περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου μέχρις ἀρχῶν Ὁκτωβρίου, μὲ ἀναλογίας ἔως 1 %.

Κατὰ τὰς ἐφαρμογὰς ταύτας εἰς πολλὰς περιπτώσεις δὲν ἐτηρήθησαν ύπο τῶν παραγωγῶν αἱ ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου καὶ τῶν ἐπιβλεπόντων γεωπόνων δοθεῖσαι δδηγίαι δσον ἀφορᾶ τὰς δόσεις καὶ τὸν χρόνον ἐκτελέσεως τῶν ψεκασμῶν.

Τὰ ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἐλαιόλαδον ψεκασθεισῶν περιοχῶν ἐκυμάνθησαν, εἰς δειγματοληψίας γενομένας κατὰ Ἰανουάριον 1955, ἀπὸ 0,45 ἔως 3 p.p.m. Εἰς δύο δὲ περιπτώσεις (“Αγιοι Δοῦλοι, δύο ψεκασμοὶ μὲ 0,50 καὶ 1 %) τὰ ὑπολείμματα ἀνηλθον, εἰς δειγματοληψίας γενομένας κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω ἡμερομηνίαν, εἰς 4,3 καὶ 4,5 p.p.m.

Ἐξ ἄλλου, αἱ ἐφαρμογαὶ εἰς τὴν νῆσον Κρήτην ἐγένοντο εἰς τὰς Κοινότητας Ζυμβραγοῦ καὶ Κακοπέτρου τῆς ἐπαρχίας Κισσάμου (Ν. Χανίων) ἐπὶ τῶν ποικιλιῶν Λιανοληὰ (Κορωνέη) καὶ Τσουνάτη καὶ ἐπὶ συνοικιοῦ ἀριθμοῦ 10 χιλιάδων ἐλαιοδένδρων περίπου.

Διενηργήθησαν ύπὸ τῶν παραγωγῶν δύο ψεκασμοί, δ πρῶτος περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου μὲ ἀναλογίας ἔως 0,5 % parathion καὶ δ δεύτερος ἀρχὰς μέχρι μέσα Ὁκτωβρίου μὲ μικρὰν δοσιν 0,15 ἥ 0,25 % parathion.

Τὰ ὑπολείμματα parathion εἰς τὸ ἐλαιόλαδον τῶν ψεκασθεισῶν περιοχῶν, εὑρέθησαν εἰς ἀναλύσεις γενομένας κατὰ Μάϊον 1955 ἐγγίζοντα τὸ μηδέν. Ἐξαίρεσιν ἀπετέλεσεν δεῖγμα ἐλαιοκάρπου ἀναλυθὲν ἀμέσως μετὰ τὴν συγκομιδὴν κατὰ Νοέμβριον 1954, τὸ δοποῖον ἔδωσεν ὑπολείμματα ἀνελθόντα εἰς 3,17 p.p.m. Εἰς τοῦτο πιθανῶς νὰ συνέβαλε ἥ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας πα-

ραμονή τῶν δειγμάτων ἔλαιου ὑπὸ τὸν ἥλιον, καθόσον ταῦτα διετηρήθησαν, ώς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ των, εἰς τὸ θερμοκήπιον τοῦ Ἱδρύματος. Ταῦτα δὲν ἔξητάσθησαν τότε ἀμέσως, λόγῳ ἀνεπαρκείας εἰς μέσα καὶ προσωπικόν, τοῦ Χημείου τοῦ Ἰνστιτούτου.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν γενομένων ἐφαρμογῶν διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου ὑπῆρξαν, εἰς ἃς περιοχὰς ἀμφοτέρων τῶν νήσων ἐφηρμόσθησαν, ἵκανοποιητικά.

Πειραματικὰ ἐν μεγάλῳ ἐφαρμογαὶ *parathion* διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου ἐνηργήθησαν εἰς διαφόρους ἔλαιοκομικὰς περιοχὰς τῆς χώρας καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος.

4. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

1. "Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν καταπολεμήσεως τοῦ τετρανύχου τοῦ βάμβακος εἰς τὴν περιφέρειαν Κωπαΐδος κατὰ τὸ 1951, ὑπὸ Κ. Β. Κόρτζα καὶ Ε. Δ. Πελεκάση.

Ἐδημοσιεύθη γαλλιστὶ εἰς τὰ «Χρονικὰ» τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἔτος 7^{ον}, τεῦχος 1^{ον}, 1953, σελ. 21 - 26.

Ἡ ἔκθεσις αὗτη ἀναφέρεται εἰς τὰ τῆς ὁργανώσεως, ἐκτελέσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πειραμάτων, ἅτινα διεξήχθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Κωπαΐδος κατὰ τὸ 1951 διὰ τὴν μελέτην τῆς βιολογίας καὶ τῶν μέσων καταπολεμήσεως τοῦ τετρανύχου, προκαλοῦντος σοβαρὰς ζημίας εἰς τὰς βαμβακοφυτείας τῆς περιοχῆς.

Περὶ τῶν πειραμάτων τούτων, ἅτινα ἀποτελοῦν συνέχειαν τῶν ἀρχαμένων ἥδη ἀπὸ τοῦ 1949 ἐργασιῶν καταπολεμήσεως τοῦ τετρανύχου, γίνεται μνεία καὶ εἰς τὴν "Ἐκθεσιν Ἐργασιῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου 1950 - 52.

2. 'Ἐργαστηριακαὶ δοκιμαὶ διαφόρων ἐντομοκτόνων κατὰ τοῦ δάκου τῆς ἔλαιας, ὑπὸ Ε. Δ. Πελεκάση.

Ἐδημοσιεύθη γαλλιστὶ εἰς τὰ «Χρονικὰ» τοῦ Μπενακείου

Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἔτος 7^{ον}, τεῦχος 1^{ον}, 1953,
σελ. 36 - 39.

Αἱ γενόμεναι δοκιμαὶ ἀπεσκόπουν εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς
ὑπολειμματικῆς δράσεως συνθετικῶν τινῶν ἐντομοκτόνων ἐπὶ¹
τῶν ἀκμαίων τοῦ δάκου ὑπὸ συνθήκας ἐργαστηρίου.

Περὶ τῶν δοκιμῶν τούτων γίνεται μνεία καὶ εἰς τὴν "Ἐκ-
θεσιν Ἐργασιῶν 1950 - 52.

3. Μορφολογικαὶ καὶ βιολογικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ¹
τοῦ *Lixus algirus L.* (Coleoptera, Curculionidae),
ὑπὸ N. Τριανταφυλλίδη.

Ἐδημοσιεύθη ἀγγλιστὶ εἰς τὰ «Χρονικά» τοῦ Μπενακέίου
Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἔτος 7^{ον}, τεῦχος 1^{ον}, 1953,
σελ. 54 - 60.

Εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐκτίθενται λεπτομερεῖς μορφολο-
γικαὶ καὶ βιολογικαὶ παρατηρήσεις γενόμεναι κατὰ τὴν περίο-
δον 1944 - 45 ἐπὶ τοῦ σημειωθέντος λίαν ἐπιβλαβοῦς εἰς τὴν
καλλιέργειαν τῶν κυάμων ἐν Ἀττικῇ καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας
τῆς χώρας κολεοπτέρου *Lixus (Dilixellus) algirus L.* (βλέπε καὶ
ἐκθεσιν Ἐργασιῶν τοῦ M.Φ.Ι. 1939 - 49).

4. "Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν πειραματικῶν ἐργασιῶν κατα-
πολεμήσεως τοῦ δάκου διὰ *parathion* εἰς Ροβιές - Εύ-
βοίας κατὰ τὸ ἔτος 1953, ὑπὸ A. I. Ἀγιουτάντη E. Δ.
Πελεκάση, δίδος Λ. Χ. Ἀργυρίου, Π. Α. Μουρίκη καὶ
Λ. Η. Τσάκα.

Ἐδημοσιεύθη ἐλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ εἰς τὰ «Χρονικά»
τοῦ Μπενακέίου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἔτος 8^{ον}, τεῦ-
χος 1^{ον}, 1954, σελ. 3 - 80.

Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐκτίθενται λεπτομερῶς ἥ δργά-
νωσις, ἐκτέλεσις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων, ἅτινα
διεξήχθησαν εἰς Ροβιές κατὰ τὸ 1953 διὰ τὴν μελέτην τῆς βιο-
λογίας καὶ τῶν μέσων καταπολεμήσεως τοῦ δάκου.

Περὶ τῶν πειραμάτων τούτων καὶ τῶν ἔξαχθέντων συμπε-

ρασμάτων γίνεται μνεία καὶ εἰς τὴν παροῦσαν Ἐκθεσιν Ἐργασιῶν, σελ. 66 - 75.

5. Περιοδεῖαι.

Κατὰ τὴν περίοδον 1953 - 56, ὡς ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως δόλοκλήρου τοῦ ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ τοῦ Τμήματος Ἐντομολογίας εἰς τὰ διενεργούμενα πειράματα καταπολεμήσεως τοῦ δάκου (1953 - 55) καὶ τῆς κατὰ τὸ 1956 ἀναχωρήσεως πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς Η.Π.Α. τῶν κ. κ. Πελεκάση καὶ Τριανταφύλλου, αἱ περιοδεῖαι τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τμήματος ἦσαν μᾶλλον περιωρισμέναι.

Κατὰ Ἀπρίλιον 1954 μετέβη ὁ κ. Τριανταφύλλου εἰς Ἀνυφὶ - Ναυπλίον πρὸς ἔξετασιν τῆς σημειωθείσης ἐκεὶ προσβολῆς τῶν ἐσπεριδοειδῶν. Ἡ προσβολὴ ὠφείλετο εἰς τὸν νηματώδη *Tylenchulus semipenetrans*. Τὸ Ἰνστιτοῦτον παρέσχεν ὁ δηγίας καταπολεμήσεως, ἐφαρμοσθείσας δοκιμαστικῶς ὑπὸ παραγωγῶν τινῶν.

Κατὰ Σεπτέμβριον 1954 ὁ κ. Τριανταφύλλου μετέβη εἰς Ροβιὲς - Εύβοιάς πρὸς διαπίστωσιν τῶν αἰτίων τὰ δποῖα προσκάλεσαν τὴν ξήρανσιν τῶν ἀκραίων κλάδων καὶ τοῦ φυλλώματος τῶν ἐλαιοδένδρων τῆς περιοχῆς.

Οὐδὲν μέχρι σήμερον διεπιστώθη ἐπὶ τῶν αἰτίων τῆς ἀσθενείας, τὸ δόλον δὲ θέμα πρόκειται, ἀμα τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ κ. Τριανταφύλλου, νὰ τύχῃ ἴδιαιτέρας ἐρεύνης τοῦ Ἰδρύματος.

Κατὰ Ιανουαρίου 1955 ὁ κ. Πελεκάσης μετέβη εἰς Μυτιλήνην, περιοδεύσας εἰς δόλοκληρον σχεδὸν τὴν ἐλαιόφυτον περιοχὴν τοῦ Δήμου Πλωμαρίου, πρὸς διαπίστωσιν τῶν αἰτίων τὰ δποῖα εἶχον προκαλέσει τὴν ὄλοσχερη σχεδὸν πτῶσιν τοῦ πρασίνου καὶ ἡμιωρίμου ἐλαιοκάρπου. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Πελεκάση, προέκυψεν δτι ἡ πτῶσις τοῦ ἐλαιοκάρπου εἶχεν περιορισθῆ μόνον ἐπὶ τῆς ὁψίμου ποικιλίας «Κολοβή», αὗτη δὲ δὲν ὠφείλετο εἰς παθογόνα ἀλλὰ φυσιολογικὰ αἴτια, καὶ δὴ εἰς ἀποτόμους διακυμάνσεις τῆς θερμοκρασίας καὶ τὰ ψυχρὰ φεύ-

ματα ἄτινα ἐπεκράτησαν ἡμέρας τινὰς τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχήν.

Κατὰ Ἀπολιον 1955 μετέβη δ κ. Τριανταφύλλου εἰς Ἀλίαρτον - Λεβαδείας πρὸς διαπίστωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων σκευασμάτων ὑδραργυρούχων κόνεων καὶ ἔξαχλωριούχου βενζολίου χρησιμοποιηθέντων διὰ τὴν ἀπολύμανσιν τοῦ βαμβακοσπόρου καὶ τὴν καταπολέμησιν τῶν σιδηροσκωλήκων. Ἐκ τῶν γενομένων παρατηρήσεων δὲν διεπιστώθησαν ἵκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα τόσον διὰ τὴν ἀπολύμανσιν τῶν φυτῶν ἐκ τῶν μυκητολογικῶν ἀσθενειῶν (*Rhizoctonia solani*), δσον καὶ διὰ τὴν μείωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν σιδηροσκωλήκων, ἐπὶ τῶν δποίων ἡ δρᾶσις τοῦ χρησιμοποιηθέντος σκευασμάτος ἥτο μικρά, περιορισθεῖσα ἐπὶ τῶν νεαρῶν προνυμφικῶν σταδίων. Ἐπίσης παρετηρήθη εἰς ποικίλον ποσοστὸν καθυστέρησις τοῦ φυτρώματος τοῦ ἀπολυμανθέντος διὰ τῶν ἀνωτέρω κόνεων βαμβακοσπόρου.

Κατ' Αὔγουστον 1955 δ κ. Κόρτζας ἐνήργησε μετ' ἄλλων γεωπόνων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Βάμβακος περιοδείαν ἀνὰ τὰ κυριώτερα κέντρα καλλιεργείας βάμβακος τῆς Μακεδονίας. Πλὴν τῶν προσβολῶν τοῦ τετρανύχου καὶ τῶν ἡμιπτέρων ἐντόμων *Aphis gossypii* καὶ *Bemisia tabaci*, ἴδιαιτέραν σημασίαν παρουσίαζον καὶ τὰ *Agrotis sp.*, *Heliothis armigera* ὡς καὶ τὰ φυτικὰ παράσιτα *Bacterium malvacearum* καὶ *Verticillium albo-atrum*, διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν δποίων παρεσχέθησαν σχετικαὶ ὁδηγίαι.

Κατὰ Νοέμβριον 1955 δ κ. Πελεκάσης μετέβη εἰς Μυτιλήνην ἐπισκεψθεὶς τὰς ἐλαιοκομικὰς περιοχὰς Γέρας καὶ Ἀγιάσου, πρὸς διαπίστωσιν τῶν αἰτίων ἄτινα είχον προκαλέσει τὴν εἰς εὑρεῖαν κλίμακα πρόωρον πτῶσιν καὶ καταστροφὴν τοῦ ἐλαιοκάρπου.

Ἐκ τῶν γενομένων παρατηρήσεων καὶ ἔξετάσεων προέκυψεν ὅτι ἡ πρόωρος αὕτη πτῶσις καὶ ἐν συνεχείᾳ σῆψις καὶ καταστροφὴ τοῦ ἐλαιοκάρπου ὠφείλετο εἰς τὰς ἐντόνους προσβολὰς τοῦ καρποῦ ὑπὸ τοῦ δάκου καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μύκητος *Macrophoma*, αἵτινες ἔλαβον χώραν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου,

ιδίως διὰ τὴν ποικιλίαν «Κολοβή» καὶ βραδύτερον, κατ' Αὔγουστον, διὰ τὴν «΄Αδραμυτινή».

Κατὰ τὸν ΄Απρίλιον 1956 μετέβη ὁ κ. Τριανταφύλλου εἰς Ροβιές - Εύβοίας διὰ τὴν συνέχισιν τῶν παρατηρήσεων καὶ ληψιν δειγμάτων τῆς σημειωθείσης ἥδη ἀπὸ τοῦ 1954 ἀγνώστου ἀσθενείας τῶν ἐλαιοδένδρων ὀφειλομένης πιθανῶς εἰς νηματώδη σκώληκα. Τὸ Ίνστιτοῦ τὸν ὀργάνωσε πειράματα ἐν ἐργαστηρίῳ καὶ ὑπαίθρῳ πρός μελέτην τῆς ἀσθενείας καὶ ἀκριβῆ καθορισμὸν τῶν αἰτίων ταύτης.

Τὰ αὐτὰ συμπτώματα ἀσθενείας παρετηρήθησαν καὶ εἰς ἐλαιόδενδρα τῆς περιφέρειας Άγρινίου ὀφειλόμενα πιθανῶς εἰς τὴν δρᾶσιν νηματωδῶν σκώλήκων.

Κατὰ τὸν ΄Ιούνιον 1956 ὁ κ. Τριανταφύλλου μετέβη εἰς Σπέτσας καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἔναντι ἀκτῆς τῆς Πελοποννήσου ἀγρόκτημα τοῦ κ. Άλ. Παρασκευοπούλου πρός ἔξετασιν σημειωθείσης ἐκεῖ προσβολῆς ἐπὶ χαρουπίων. Ή προσβολὴ ὠφείλετο εἰς τὸ δίπτερον *Eumarchalia Gennadii* διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δποίου παρεσχέθησαν σχετικαὶ ὁδηγίαι.

Γ. ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΧΗΜΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ

Αἱ συντελεσθεῖσαι ἐργασίαι κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ιανουαρίου 1953 μέχρι τέλους 1956, ἔχουσιν ὡς κάτωθι:

I. ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

A. Διὰ τὸ Υπουργεῖον Γεωργίας.

- 1) Κόνις *parathision* 1 %, δεῖγμα ἐν (1).
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν ούσιαν.
διὰ 1 » προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος κόκκων διὰ μικροσκοπίου.
διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων ὅδρογόνου (pH)

- 2) Άπεντομωτικὸν φάρμακον τύπου chlorasol, δείγματα δύο (2).
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς εἰδικοῦ βάρους.
 διὰ 2 » σημείου ζέσεως.
 διὰ 2 » στερεοῦ ὑπολείμματος.
- 3) Κόνις D.D.T. 10 %, δείγμα ἐν (1).
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 4) Κόνις parathion, δείγματα δύο (2).
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 5) Γεωργικὸν φάρμακον, δείγματα δύο (2).
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς ἀνιχνεύσεως ὀξέος 2,4 - D.
 διὰ 2 » περιεκτικότητος εἰς ὀξὺ 2, 4 - D.
- 6) Κόνις parathion 1 %, δείγματα δύο (2).
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- 7) Κόνις θείου, δείγματα πέντε (5).
 διὰ 5 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- 8) Κόνις «Δαυλιτίνης», Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Πτολεμαΐδος, δείγμα ἐν (1).
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
 διὰ 1 » ὑγρασίας.
- 9) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Ἀλεξανδρείας δεῖγμα ἐν (1).
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
- 10) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Κομοτηνῆς δεῖγμα ἐν (1).
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
 διὰ 1 » ὀξυγχλωριούχου χαλκοῦ.
- 11) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Μουδανῶν δεῖγμα ἐν (1).
 διὰ προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
- 12) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Τρικάλων, δεῖγμα ἐν (1).
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος B.H.C.

- 13) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Μεσσαρᾶ,
δεῖγμα ἐν (1).
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
διὰ 1 » » εἰς ὀξυχλωριοῦχον
χαλκόν.
- 14) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Λαμίας,
δεῖγμα ἐν (1).
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
- 15) Κόνις «Δαυλιτίνης» Κέντρου Σποροπαραγωγῆς Δράμας,
δεῖγμα ἐν (1).
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς B.H.C.
διὰ 1 » » » ὀξυχλωριοῦχον
χαλκόν.

B. Διὰ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

- 1) Δείγματα προελεύσεως Ἐταιρίας Promag.
α) D.D.T. 10 %, πεντήκοντα (50) δεῖγματα.
διὰ 50 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν
οὐσίαν.
διὰ 50 προσδιορισμοὺς προσκολλητικῆς ίκανότητος.
διὰ 50 » λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 50 » βάρους κατὰ λίτρον.
β) D.D.T. technical, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν
οὐσίαν.
γ) Gesarol, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν
(D.D.T.).
δ) Τάλκης, δέκα τρία (13) δεῖγματα.
διὰ 13 προσδιορισμοὺς συγκεντρώσεως ιόντων ύδρογό-
νου (pH).
διὰ 12 προσδιορισμοὺς ύγρασίας.
διὰ 2 » περιεκτικότητος εἰς Σίδηρον.
ε) Ἀργιλλόχωμα, ἐν (1) δεῖγμα..

διὰ 1 προσδιορισμὸν συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).

διὰ 1 προσδιορισμὸν ὑγρασίας.

διὰ 1 » λεπτότητος διὰ κοσκίνων.

διὰ 1 » προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz.

διὰ 1 προσδιορισμὸν βάρους κατὰ λίτρον.

2) Δείγματα προελεύσεως Ἐταιρίας BIOXRFM A. E.

α) D.D.T. 10 %, τριάκοντα ἐννέα (39) δείγματα.

διὰ 39 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.

διὰ 39 προσδιορισμοὺς προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz.

διὰ 39 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.

διὰ 39 » βάρους κατὰ λίτρον.

β) D.D.T. 10 %, Ἐργολαβίας 1951, ἐν (1) δεῖγμα.

διὰ 1 προσδιορισμὸν προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz.

γ) D.D.T. technical, ἐν (1) δεῖγμα.

διὰ 1 προσδιορισμὸν δραστικῆς οὐσίας.

δ) D.D.T., δείγματα A_1 καὶ A_2 .

διὰ 2 προσδιορισμοὺς προσκολλητικότητος κατὰ Görnitz.

διὰ 2 » λεπτότητος διὰ κοσκίνων.

διὰ 2 » βάρους κατὰ λίτρον.

ε) Τάλκης, ἔξ (6) δείγματα.

διὰ 6 προσδιορισμοὺς συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).

διὰ 6 προσδιορισμοὺς ὑγρασίας.

3) Δείγματα προελεύσεως I. Σχινᾶ.

D.D.T. 10 %, ἐν (1) δεῖγμα.

διὰ 1 προσδιορισμὸν προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz.

διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.

διὰ 1 » βάρους κατὰ λίτρον.

- 4) Δείγματα προελεύσεως Χρωματουργείων Αθηνῶν.
- D.D.T. 10 %, εἴκοσι δύο (22) δείγματα.
διὰ 22 προσδιορισμοὺς προσκολλητικῆς ἵκανότητος κατὰ Görnitz.
διὰ 22 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 22 » βάρους κατὰ λίτρον.
  - D.D.T. technical, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
γ) Τάλκης, ἔπτὰ (7) δείγματα.
διὰ 7 προσδιορισμοὺς συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου.
διὰ 7 » ὑγρασίας.
- 5) Δείγματα προελεύσεως Γιώτη - Θεοχάρη.
- D.D.T. 10 %, δέκα ἔξ (16) δείγματα.
διὰ 16 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
διὰ 16 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 16 » προσκολλητικῆς ἵκανότητος κατὰ Görnitz.
διὰ 16 προσδιορισμοὺς βάρους κατὰ λίτρον.
  - D.D.T. technical, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
γ) Τάλκης, τέσσαρα (4) δείγματα.
διὰ 4 προσδιορισμοὺς συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
διὰ 4 προσδιορισμοὺς ὑγρασίας.
- 6) Προσκολλητικαὶ - Διαβρεκτικαὶ οὐσίαι, πέντε (5) δείγματα.
- διὰ 5 προσδιορισμοὺς προσκολλητικότητος μετὰ ἀπόλυτην ξήρανσιν.
διὰ 5 προσδιορισμοὺς προσκολλητικότητος μετὰ ἀπόλυτην ξήρανσιν.
- 7) Κόνις Γεωργικοῦ Φαρμάκου, ἐν (1) δεῖγμα.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς D.D.T.
διὰ 1 » » » 2,4 - D.
- 8) Κόνις Γεωργικοῦ Φαρμάκου, δύο (2) δείγματα.

- διὰ 2 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς D.D.T.
- διὰ 2 » » 2,4 - D.
- διὰ 2 » » 2,4 - D ἄλας.
- 9) Κόνις Τάλκη, δύο (2) δείγματα, προελεύσεως Ἀλαβάνου καὶ Σπέντζα.
- διὰ 2 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- διὰ 2 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
- διὰ 2 προσδιορισμοὺς προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz.
- διὰ 2 προσδιορισμοὺς ὑγρασίας.
- 10) Κόνις ἀρσενικικοῦ μολύβδου, ἐν (1) δεῖγμα.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δλικὸν As.
- διὰ 1 » » » διαλυτὰς ἐν ὕδατι ἀρσενικούχους ἐνώσεις.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς PbO.
- διὰ 1 » αἰωρητικῆς ίκανότητος.
- διὰ 1 » λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- διὰ 1 » ὑγρασίας.
- 11) Κόνις ἀρσενικικοῦ μολύβδου, ἐν (1) δεῖγμα.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- 12) Γαλακτωματοποιήσιμον parathīon, πέντε (5) δείγματα.
- διὰ 5 προσδιορισμοὺς γαλακτωματοποιητικῆς ίκανότητος.
- 13) Κόνις B.H.C., δύο (2) δείγματα.
- διὰ 2 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- 14) Κόνις Τάλκη, δύο (2) δείγματα.
- διὰ 2 προσδιορισμοὺς ὑγρασίας.
- διὰ 2 » λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- διὰ 2 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
- 15) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν ὑγρασίας.
- διὰ 1 » λεπτότητος διὰ κοσκίνου.

- διὰ 1 προσδιορισμὸν συγκεντρώσεως ιόντων ύδρογόνου (pH).
- 16) Γαλακτωματοποιήσιμον parathion, τρία (3) δείγματα.
διὰ 3 προσδιορισμοὺς γαλακτωματοποιητικῆς ίκανότητος.
- 17) Κόνις cotton dust, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς θεῖον.
διὰ 1 » » » δργανικὰς ἑνώσεις
(D.D.T. + B.H.C.).
- 18) Κόνις ἀπολυμαντικὴ Certosan, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς Hg.
- 19) Κόνις θείου, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
διὰ 1 » καθαρότητος.
- 20) Κόνις Γεωργικοῦ φαρμάκου, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς D.D.T.
διὰ 1 » » » parathion.
- 21) Γαλακτωματοποιήσιμον D.D.T., ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν γαλακτωματοποιητικῆς ίκανότητος.
- 22) Κόνις B.H.C., ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- 23) Κόνις D.D.T., πέντε (5) δείγματα.
διὰ 5 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
διὰ 5 » αἰωρητικῆς ίκανότητος.
- 24) Κόνις βρεξίμου θείου, ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς θεῖον.
διὰ 1 » αἰωρητικῆς ίκανότητος.
διὰ 1 » λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- 25) Κόνις B.H.C., ἐν (1) δεῖγμα.
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- 26) Κόνις D.D.T. 75 %, δύο (2) δείγματα.
διὰ 2 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
διὰ 2 » αἰωρητικῆς ίκανότητος.
- 27) Κόνις D.D.T. 50 %, ἐν (1) δεῖγμα.

- διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 28) Κόνις cotton dust, ἐν (1). δεῖγμα.
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς θεῖον.
 διὰ 1 » » » δργανικὰς ἐνώσεις (D.D.T. + B.H.C.).
- 29) Προσκολλητικαὶ - διαβρεκτικαὶ οὐσίαι, τρία (3) δείγματα.
 διὰ 3 προσδιορισμοὺς προσκολλητικότητος μετὰ ἀπλῆν ἔζρανσιν.
 διὰ 3 προσδιορισμοὺς προσκολλητικότητος μετὰ ἀπόπλυσιν.
 διὰ 3 » διαβρεκτικῆς ίκανότητος.
- 30) Κόνις Τάλκη, δύο (2) δείγματα.
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
 διὰ 2 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς ὑγρασίας.
- 31) Κόνις Τάλκη, τρία (3) δείγματα.
 διὰ 3 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
 διὰ 3 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
 διὰ 3 προσδιορισμοὺς ὑγρασίας.

Γ. "Αλλαὶ ἀναλύσεις καὶ προσδιορισμοί.

- 1) Κόνις Τάλκη, τέσσαρα (4) δείγματα A. E. BIOXROM.
 διὰ 4 προσδιορισμοὺς βάρους κόνεως κατὰ λίτρον.
- 2) Κόνις parathion, δύο (2) δείγματα κ. K. Καπογιαννοπούλου.
 διὰ 2 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 3) Κόνις D.D.T. 10 %, τέσσαρα (4) δείγματα κ. I. Σχινᾶ.
 διὰ 4 προσδιορισμοὺς προσκολλητικῆς ίκανότητος κατὰ Görnitz.
- 4) Κτηνοτροφαὶ, δύο (2) δείγματα Βασιλικοῦ Ἰνστιτούτου Γεωπονικῶν Ἐπιστημῶν.

- διὰ 2 προσδιορισμοὺς ἀνιχνεύσεως parathion.
- διὰ 2 » περιεκτικότητος εἰς parathion.
- 5) Κόνις Τάλκη, «Ἀλτέρ», ἐν (1) δεῖγμα Ἐταιρίας «ΕΒΙΕΞ Α. Ε.».
- διὰ 2 προσδιορισμοὺς προσκολλητικῆς ἵκανότητος κατὰ Görnitz.
- 6) Κόνις ἄλατος 2,4 - D, ἐξ (6) δείγματα τῆς Ἀγορανομικῆς Υπηρεσίας Βόλου.
- διὰ 6 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς 2,4 - D.
- 7) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. Γ. Καραγκούνη.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- διὰ 1 » ὑγρασίας.
- διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
- 8) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. Ἀβραμίδη.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- διὰ 1 » ὑγρασίας.
- διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων υδρογόνου.
- 9) Κόνις Γεωργικοῦ φαρμάκου «Τυλετόξ», ἐν (1) δεῖγμα Βιομηχανίας «Φυτοφαρμακευτική».
- διὰ 1 προσδιορισμὸν προσκολλητικῆς ἵκανότητος κατὰ Görnitz.
- 10) Κόνις D.D.T., ἐν (1) δεῖγμα Ἀγορανομικῆς Υπηρεσίας Θεσσαλονίκης.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς D.D.T.
- 11) Ἐστὴρ 2,4 - D, ἐν (1) δεῖγμα Γενικοῦ Χημείου Κράτους.
- διὰ προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς ὅξὺ 2,4 - D.
- 12) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. Κ. Κερασσιώτη.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων υδρογόνου.
- διὰ 1 » ὑγρασίας.
- 13) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. Ν. Ἀλαβάνου.
- διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
- διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων υδρογόνου.

- διὰ 1 προσδιορισμὸν ὑγρασίας.
- 14) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα Ο. Ε. Γκίνζερ.
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
διὰ 1 προσδιορισμὸν ὑγρασίας.
- 15) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. I. Σεϊδᾶ.
διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς SiO_2 .
διὰ 1 » » » MgO .
διὰ 1 » » » CaO .
διὰ 1 » » » Fe_2O_3 .
διὰ 1 » λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου.
- 16) Κόνις Θείου, τρία (3) δεῖγματα Ὁργανισμοῦ Βάμβακος.
διὰ 3 προσδιορισμοὺς λεπτότητος διὰ μικροσκοπίου.
- 17) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. N. Ἀλαβάνου.
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου (pH).
- 18) Κόνις Τάλκη, ἐν (1) δεῖγμα κ. N. Ἀλαβάνου.
διὰ 1 προσδιορισμὸν λεπτότητος διὰ κοσκίνων.
διὰ 1 » συγκεντρώσεως ιόντων ὑδρογόνου.

II. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΓΕΩΓΡΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

’Απὸ τῆς 1ης Ιουλίου 1953 μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ Χημικὸν ἐργαστήριον ἡσχολήθη σχεδὸν ἀποκλειστικῶς μὲ τὸ θέμα τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ὑπολειμμάτων parathion εἰς τὸν ἐλαιόκαρπον καὶ τὸ ἐλαιόλαδον. Ταυτοχρόνως μὲ τὰς ἀναλύσεις τῶν ἀποστελλομένων δειγμάτων μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πειράματος καταπολεμήσεως τοῦ δάκου, ἐγένοντο καὶ ἐρευνητικαὶ ἐργασίαι σχετικαὶ κατ’ ἀρχὰς μὲ τὰ θέματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν εὔρεσιν καταλλήλου μεθόδου προσδιορισμοῦ τοῦ parathion καὶ ἀργότερον εἰς τὴν ἀναζήτησιν τρόπουν ἐκμηδε-

νίσεως αύτοῦ εἰς τὸν ἐλαιόκαρπον μετὰ τὸν ψεκασμὸν καὶ εἰς τὸ ἔξ αὐτοῦ ἐλαιόλαδον.

Αἱ συντελεσθῆσαι ἔργασίαι ἔχουσι ὡς κάτωθι:

Α. Προσδιορισμὸς ὑπολειμμάτων *parathion* εἰς ἐλαιόκαρπον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1953:

- 1) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόκαρπος, διακόσια δέκα (210) δείγματα.

διὰ 150 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας εἰς τὸ ἔξωτερικὸν τοῦ καρποῦ.

διὰ 150 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας εἰς τὸ ἔσωτερικὸν τοῦ καρποῦ.

διὰ 60 προσδιορισμοὺς ὀλικῆς δραστικῆς οὐσίας.

- 2) Διὰ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου Καθηγητοῦ κ. Δ. Καββάδα.

Ἐλαιόκαρπος, ἔξηκοντα δύο (62) δείγματα.

διὰ 62 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ τὸ ἔσωτερικὸν τοῦ καρποῦ.

- 3) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου Καθηγητοῦ κ. Ι. Κορωναίου.

Ἐλαιόκαρπος, ἐννέα (9) δείγματα.

διὰ 9 προσδιορισμοὺς ὀλικῆς δραστικῆς οὐσίας.

- 4) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου κ. Ι. Καλοπίση.

Ἐλαιόκαρπος, τεσσαράκοντα τρία (43) δείγματα.

διὰ 43 προσδιορισμοὺς ὀλικῆς δραστικῆς οὐσίας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1954:

- 1) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόκαρπος διακόσια δέκα τέσσαρα (214) δείγματα.

διὰ 214 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας, ἦτοι:

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τοῦ Α' Πειραματικοῦ Ροβιῶν, ἔξηκοντα

(60) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τοῦ Β' Πειραματικοῦ Ροβιῶν, ἑκατὸν τριάκοντα (130) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῶν Ἐπαναληπτικῶν Ροβιῶν, δώδεκα (12) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐξ ἄλλων πειραματικῶν, δώδεκα (12) δείγματα.

2) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου κ. Ι. Καλοπίση.

Ἐλαιόκαρπος δέκα πέντε (15) δείγματα.

διὰ 15 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1955 :

Διὰ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόκαρπος, ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτώ (158) δείγματα.

διὰ 158 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας, ἥτοι :

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τοῦ Κτήματος Γερουλάνου (Τράχωνες), ἑκατὸν τριάκοντα (130) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἡρακλείου, δέκα ὀκτώ (18) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Θεσπρωτίας, δύο (2) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Λέσβου, ἕξ (6) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἀχαΐας, δύο (2) δείγματα.

Κατὰ τὸ ἔτος 1956 :

Ἐλαιόκαρπος, τριάκοντα τέσσαρα (34) δείγματα.

διὰ 34 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας, ἥτοι :

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῆς περιοχῆς Φωκίδος, εἴκοσι πέντε (25) δείγματα.

Ἐλαιόκαρπος ἐκ τῆς περιοχῆς Μεγάρων, ἐννέα (9) δείγματα.

B. Προσδιορισμὸς "Υπολειμμάτων parathion εἰς

Ἐλαιόλαδον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1953 :

Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου τοῦ Μπενακείου
Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόλαδον, ὁγδοήκοντα ἐν (81) δείγματα.

διὰ 81 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1954:

1) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου τοῦ Μπενακείου
Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόλαδον, τριακόσια ἑβδομήκοντα ἐν (371) δείγματα.

διὰ 371 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας, ἦτοι:

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ροβιῶν - Εύβοίας, τριακόσια
(300) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἡρακλείου, εἴκοσι τρία
(23) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Χανίων, τριάκοντα τρία
(33) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Μεγάρων, δέκα τέσσαρα (14)
δείγματα.

2) Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου Καθηγητοῦ κ.
Δ. Καββάδα.

Ἐλαιόλαδον τεσσαράκοντα (40) δείγματα.

διὰ 40 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1955:

Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου τοῦ Μπενακείου
Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόλαδον, ἐπτακόσια ὁγδοήκοντα ὀκτὼ (788) δείγματα.

διὰ 788 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας, ἦτοι:

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἀττικῆς, δύο (2) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἀχαΐας, τριάκοντα δύο
(32) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Εύβοίας, ἑξήκοντα δύο
(62) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἡρακλείου, διακόσια δέκα
τρία (213) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Κερκύρας, ἑκατὸν ἑξή-

κοντα πέντε (165) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Λέσβου, ἐνενήκοντα ἑπτά (97) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Μαγνησίας, ἕξήκοντα (60) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Χανίων, ἑκατὸν πεντήκοντα ἑπτὰ (157) δείγματα.

Κατὰ τὸ ἔτος 1956:

Διὰ τὸ πείραμα καταπολεμήσεως Δάκου Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἐλαιόλαδον, χίλια (1000) δείγματα.

διὰ 1000 προσδιορισμοὺς δραστικῆς οὐσίας, ἥτοι:

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἀχαΐας, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία (143) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Ἡρακλείου, ἑκατὸν ἕξήκοντα ἑπτὰ (167) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Κερκύρας, διακόσια τριάκοντα (230) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Λέσβου, ἑκατὸν ἐνενήκοντα δύο (192) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Φωκίδος, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία (143) δείγματα.

Ἐλαιόλαδον ἐκ τῆς περιοχῆς Ν. Χανίων, ἑκατὸν είκοσι πέντε (125) δείγματα.

Γ. Προσδιορισμὸς 'Υπολειμμάτων *parathion* εἰς ἄλλα δείγματα ἐλαιοκάρπου καὶ ἐλαιολάδου.

Ἄπο τῆς 13/2/54 μέχρι τέλους 1956:

- 1) Ἐλαιόλαδον, δείγμα ἓν (1) τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας. διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν
- 2) Ἐλαιόλαδον, δείγματα δύο (2) 'Υπουργείου Γεωργίας. διὰ 2 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.

- 3) Ἐλαιόλαδον, δείγματα τρία (3) τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.
 διὰ 3 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 4) Ἐλαιόλαδον, δείγματα ἑνδεκα (11) καὶ Ἐλαιόκαρπος, δείγματα τέσσαρα (4) κ. Ἀντ. Παπαδοπούλου.
 διὰ 15 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 5) Ἐλαιόλαδον δείγματα ἑνδεκα (11) κ. Ἀντ. Παπαδοπούλου.
 διὰ 11 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 6) Ἐλαιόλαδον, δείγματα ὀκτὼ (8) κ. Ἀντ. Παπαδοπούλου.
 διὰ 8 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 7) Ἐλαιόλαδον δείγματα τέσσαρα (4) καὶ Ἐλαιόκαρπος δείγματα πέντε (5) κ. Ἀντ. Παπαδοπούλου.
 διὰ 9 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 8) Ἐλαιόκαρπος, δείγματα εἴκοσι τρία (23) κ. Ἀντ. Παπαδοπούλου.
 διὰ 23 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 9) Ἐλαιόλαδον, δεῖγμα ἐν (1) τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος.
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 10) Ἐλαιόλαδον, δείγματα εἴκοσι τρία (23) κ. Ἀντ. Παπαδοπούλου.
 διὰ 23 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.
- 11) Ἐλαιόκαρπος, δεῖγμα ἐν (1) τοῦ Γενικοῦ Χημείου Κράτους.
 διὰ 1 προσδιορισμὸν περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐσίαν.

- 12) Ἐλαιόλαδον, δείγματα δύο (2) τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.
διὰ 2 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐ-
σίαν.
- 13) Ἐλαιόλαδον, δείγματα δύο (2) τοῦ Ὑπουργείου Γεωρ-
γίας.
διὰ 2 προσδιορισμοὺς περιεκτικότητος εἰς δραστικὴν οὐ-
σίαν.

III. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟΥ ΕΙΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΝ

Κατὰ τὸ πειραματικὸν ἔτος 1954 - 1955, ἦτοι ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1954 μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1955, ἐγένοντο οἱ κάτωθι δίκτακόσιοι ἐνενήκοντα ἔξ (896) προσδιορισμοὶ ὑγρασίας καὶ πε-
ριεκτικότητος εἰς ἔλαιον:

Ἐκ τῆς περιοχῆς

N. Εύβοιάς,	δείγματα ἑκατὸν ἑβδομήκοντα (170).
N. Ζακύνθου,	» τριάκοντα τρία (33).
N. Ἡρακλείου,	» ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἔξ (146).
N. Θεσπρωτίας,	» ἑκατὸν πεντήκοντα ἐννέα (159).
N. Κεφαλληνίας,	» τριάκοντα (30).
N. Λευκάδος,	» δέκα (10).
N. Λέσβου,	» ὅγδοήκοντα ἐννέα (89).
N. Μεσσηνίας,	» ἑβδομήκοντα τέσσαρα (74).
N. Μαγνησίας,	» εἴκοσι τέσσαρα (24).
N. Χανίων,	» ἑκατὸν ἑξήκοντα ἔν (161).

Κατὰ τὸ πειραματικὸν ἔτος 1955 - 1956, ἐγένοντο χίλιοι τετρακόσιοι ὅγδοήκοντα ἔξ (1486) προσδιορισμοί, ἦτοι:

Ἐκ τῆς περιοχῆς

N. Ἀχαΐας,	δείγματα ἐνενήκοντα τρία (93).
N. Εύβοιάς,	» ἐνενήκοντα (90).
N. Ζακύνθου,	» ἑπτά (7).
N. Ἡρακλείου,	» πεντακόσια ἐνενήκοντα (590).
N. Θεσπρωτίας,	» ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτά (127).
N. Λέσβου,	» ἑκατὸν ἑξήκοντα τέσσαρα (164).

N. Λευκάδος,	δείγματα τρία (3).
N. Μεσσηνίας,	» έξι (6).
N. Φωκίδος,	» είκοσι δύο (28).
N. Χανίων,	» τριακόσια έβδομήκοντα δύο (378).

VI. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Από τῶν ἀρχῶν τοῦ 1953 μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1956 τὸ Ινστιτούτον ἐδημοσίευσε τὰ ἔξης:

1. Τὸ 2^{ον} τεῦχος τοῦ 6^{ου} ἔτους (1952) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ινστιτούτου» μὲ τὰ ἔξης περιεχόμενα:

ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ Κ. Α. : Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τῆς μυκητολογικῆς χλωρίδος τῆς Ἑλλάδος.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : Μελέτη ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massee. II. Ἡ χρησιμοποίησις διαφόρων πηγῶν ἀνθρακος.

ΖΑΧΟΥ Δ. Γ. : Περίπτωσις παρασιτισμοῦ τῶν σπόρων τοῦ ἐρεβίνθου (*Cicer arietinum*) ὑπὸ τοῦ μύκητος *Stemphylium botryosum* Wallr.

ΖΑΧΟΥ Δ. Γ. : Μία περίπτωσις προσβολῆς τῶν πίσων ὑπὸ τοῦ μύκητος *Cylindrosporium pisi* Berger.

ΖΑΧΟΥ Δ. Γ. : Κατάλογος μετὰ σημειώσεων μυκήτων καὶ ἵῶν εὑρεθέντων ἐπὶ καλλιεργούμενων φυτῶν ἐν Ἑλλάδι.

ΚΟΥΓΕΑ Β. Σ. : Ἡ σῆψις τοῦ λαιμοῦ τῆς πιστακίας (*Pistacia vera*).

ΣΑΡΕΓΙΑΝΝΗ Ι. Α. καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΓΩΝΝΟΥ : Ἡ παθολογία τῶν εἰς *Mucoromycota* ὁφειλομένων ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας.

2. Τὸ 1^{ον} τεῦχος τοῦ 7^{ου} ἔτους (1953) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ινστιτούτου» μὲ τὰ ἔξης περιεχόμενα:

- ΑΓΙΟΥΤΑΝΤΗ Α. Ι., Κ. Β. ΚΟΡΤΖΑ καὶ Ε. Δ. ΠΕΛΕΚΑΣΗ : Συνοπτικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τῶν παρατηρηθέντων ἐντόμων καὶ ἄλλων βλαπτικῶν ζώων ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1952.
- ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massee. III. Ἡ ἐπίδρασις τοῦ μαγνησίου καὶ τοῦ θείου ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μύκητος καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σκληρωτίων του.
- ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massee. IV. Ἡ χρησιμοποίησις διαφόρων ἀζωτούχων ούσιῶν.
- ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : Προσπάθεια καλλιεργείας *in vitro*, τῶν ίστων τῶν κηκίδων τοῦ φυτοῦ *Salvia pomifera* L.
- ΚΟΡΤΖΑ Κ. Β. καὶ Ε. Δ. ΠΕΛΕΚΑΣΗ : *Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν καταπολεμήσεως τοῦ Τετρανύχου τοῦ βάμβακος ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Κωπαΐδος κατὰ τὸ ἔτος 1951.
- ΚΟΥΓΕΑ Β. Σ. : *Ἐπὶ τοῦ σεξουαλισμοῦ τοῦ μύκητος *Phytophthora parasitica* Dastur.
- ΣΑΡΕΓΙΑΝΗ Ι. Α., Σ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, Δ. Γ. ΖΑΧΟΥ καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ : Συνοπτικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τῶν κυριωτέρων ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν, τῶν παρατηρηθεισῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔτος 1952.
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ Ν. : Μορφολογικαὶ τινες καὶ βιολογικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐντόμου *Lixus algirus* Lin. (Κολεόπτερα - Curculionidae).
3. Τὸ 2^{ον} τεῦχος τοῦ 7^{ου} ἔτους (1953) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου» μὲ τὰ ἔξῆς περιεχόμενα :
- ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ : Μελέται ἐπὶ τῆς βιολογίας τοῦ μύκητος *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) Massee V. Ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀποθηκίων ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς Ἀιτικῆς.
- ΖΑΜΠΕΤΑΚΙ Χ. : Διχοτομικαὶ κλεῖδες τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν τῶν

Phaeodidymae τῆς οἰκογενείας τῶν *Sphaeropsidaceae*.

ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ Ι. Α., Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΕΤΡΟΥ καὶ Β. ΚΥΡΙΑΦΙΝΗ : Προκαταρκτικὸν πείραμα καταπολεμήσεως τοῦ Δάκου διὰ Παραθείου εἰς τὸν ἐλαιῶνα τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Χαλκιδικῆς κατὰ τὸ ἔτος 1953.

4. Τὸ 1^{ον} τεῦχος τοῦ 8^{ου} ἔτους (1954) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου» μὲ τὰ ἔξης περιεχόμενα :

ΑΓΙΟΥΝΤΑΝΗ Α. Ι., Ε. Δ. ΠΕΛΕΚΑΣΗ, Λ. Χ. ΑΡΓΥΡΙΟΥ, Π. Α. ΜΟΥΡΙΚΗ καὶ Λ. Η. ΤΣΑΚΑ : "Εκθεσις ἐπὶ τῶν πειραματικῶν ἐργασιῶν καταπολεμήσεως τοῦ Δάκου διὰ Parathion εἰς Ροβιές - Εύβοίας κατὰ τὸ ἔτος 1953.

5. Τὸ 2^{ον} τεῦχος τοῦ 8^{ου} ἔτους (1954) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου» μὲ τὰ ἔξης περιεχόμενα :

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : 'Ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῆς διαφοροποιήσεως τῶν *in vitro* καλλιεργουμένων καρκινικῶν ἰστῶν τῶν φυτῶν.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : 'Ἐπὶ τῆς *in vitro* καλλιεργείας τῶν ἰστῶν τῆς Λεμονέας.

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Ι. Α. : Φυτοπαθολογικαὶ σημειώσεις. I.

1. Ὁ μύκης *Rhizoctonia bataticola* (Taub.) Bult. [*Macrophomina phaseoli* (Maubl.) Ashby] ἐπὶ τῆς μηδικῆς ἐν Ἑλλάδι.

2. Ὁ μύκης *Pseudopeziza medicaginis* (Lib.) Sacc. ἐπὶ τοῦ φυτοῦ *Medicago arborea* L.

3. Τὸ φυτὸν *Callistephus sinensis* Nees, νέος ἔνειστὴς τοῦ μύκητος *Macrophomina phaseoli* (Maubl.) Ashby.

4. Νέος ἔνειστὴς τοῦ μύκητος *Phytophthora cactorum* (L. et C.) Schröter.

ΣΑΡΕΓΙΑΝΗ Ι. Α., Σ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, Δ. Γ. ΖΑΧΟΥ καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Συνοπτική ἔκθεσις ἐπὶ τῶν κυριωτέρων ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν, τῶν παρατηρηθεισῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔτος 1953.

ΣΑΡΕΓΙΑΝΗ Ι. Α., Σ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ : Κατάλογος ὑπ' ἀριθμῷ 3 τῶν μυκήτων, βακτηρίων καὶ ιῶν τῶν σημειωθέντων ἐπὶ τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν ἐν Ἑλλάδι.

6. Τὸ 1^{ον} καὶ τὸ 2^{ον} τεῦχος τοῦ 9^{ου} ἔτους (1955) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου» μὲ τὰ ἔξῆς περιεχόμενα:

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : 'Ἐπὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ μεταβολισμοῦ τῶν παρατηρουμένων εἰς τὸ φυτὸν *Hibiscus esculentus* L. εἰς περίπτωσιν τροφοπενίας σιδήρου.

ΣΑΡΕΓΙΑΝΗ Ι. Α., Σ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ : Συνοπτικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τῶν κυριωτέρων ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν, τῶν παρατηρηθεισῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔτος 1954.

7. Τὸ 1^{ον} καὶ τὸ 2^{ον} τεῦχος τοῦ 10^{ου} ἔτους (1956) τῶν «Χρονικῶν τοῦ Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου» μὲ τὰ ἔξῆς περιεχόμενα:

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Σ. Δ. : 'Ἐπὶ τῆς συσσωρεύσεως τῆς ἀσπαραγίνης εἰς φυτὰ *Hibiscus esculentus* L. στερούμενα σιδήρου.

ΖΑΧΟΥ Δ. Γ. : Μία σοβαρὰ προσβολὴ τῶν λεμονοδένδρων ὑπὸ τοῦ μύκητος *Septoria depressa* McAlpin.

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Α. Ι. : Φυτοπαθολογικαὶ σημειώσεις II.

1. 'Ο μύκης *Septoria* ἐπὶ τοῦ φυτοῦ *Pittosporum Sinense* Desf.

2. 'Άδροι μύκωσις τῆς πιστακίας (*Pistacia vera* L.) ὁφειλομένη εἰς τὸν μύκητα *Verticillium albo-atrum* Reink. & Berth.

ΣΑΡΕΓΙΑΝΝΗ Ι. Α., Σ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, Δ. Γ. ΖΑΧΟΥ καὶ Α. Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Συνοπτική ἔκθεσις ἐπὶ τῶν κυριωτέρων ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν τῶν παρατηρηθεισῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔτος 1955.

XITZANIDOU A. : Εἴδη τοῦ γένους *Septoria* ἐπὶ φύλλων *Pistacia vera* L. καὶ τέλειαι μορφαὶ αὐτῶν.

8. Τὸ ὅπ' ἀριθμ. 4 Τεχνικὸν Δελτίον ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ἡ Γρυλλοτάλπα καὶ ἡ καταπολέμησίς της**» συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ε. Δ. Πελεκάση (1953).

9. Τὴν ὅπ' ἀριθμ. 12 ἐγκύλιον ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ἡ Μωσαϊκωσίς τῆς Ροδακινέας**», συνταχθὲσαν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Α. Σαρεγιάννη (1953).

10. Τὸ ὅπ' ἀριθμ. 5 Τεχνικὸν Δελτίον ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ἡ φαιὰ σῆψις τῶν ὀπωροφόρων δένδρων, *Sclerotinia spp.***», συνταχθὲν ὑπὸ τῶν κ. κ. Σ. Δ. Δημητριάδου καὶ Α. Ι. Παπαϊωάννου (1955).

11. Τὴν μελέτην τοῦ κ. Σ. Δ. Δημητριάδου ὑπὸ τὸν τίτλον «**Αἱ ἐπὶ τροφοπενιῶν παρατηρούμεναι ἀνωμαλίαι εἰς τὸν μεταβολισμὸν τῶν ἀνωτέρων ιδίως φυτῶν. Πειραματικαὶ ἔρευναι ἐπὶ τοῦ φυτοῦ *Hibiscus esculentus* L. εἰς περίπτωσιν στερήσεως σιδήρου**» (1955) ἦτις καὶ ὑπεβλήθη ὡς διατριβὴ ἐπὶ **'Υφηγεσίᾳ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολήν.**

12. Τὴν μελέτην τοῦ κ. Δ. Γ. Ζάχου ὑπὸ τὸν τίτλον «**"Ἐρευναὶ ἐπὶ τῆς ἀλληλεπιδράσεως μεταξὺ τῶν ἵων X τῶν γεωμήλων καὶ Μωσαϊκοῦ τοῦ Καπνοῦ εἰς τὴν σύμπλοκον ἀσθένειαν τῆς ραβδώσεως τῆς τομάτας. Δραστηριότης τῶν ὀξειδωτικῶν ἐνζύμων ἐν συναρτήσει πρὸς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν δύο ἵων**» (1956) ἦτις καὶ ὑπεβλήθη ὡς διατριβὴ ἐπὶ Διδακτορίᾳ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν.